

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MEDDELELSER

FRA

RENTEKAMMERARCHIVET,

INDEHOLDENDE

BIDRAG TIL DANMARKS HISTORIE

AF UTRYKTE KILDER,

UDGIVNE

AF

JOH. GRUNDTVIG.

1878.

KJØBENHAVN.

I COMMISSION HOS C. A. REITZEL.

Forord.

Idet man herved afslutter den i disse Meddelelser for 1873 —76 begyndte Oversigt over Rentekammerets Historie i Tidsrummet fra 1660 til 1848, haaber man ved denne at have ydet et nyttigt Bidrag til at bringe Klarhed over Statsstyrelsens Udvikling i vort Fædreland i de sidste to Aarhundreder. Med Hensyn til dens Benyttelse skal man særlig henlede Opmærksomheden dels paa den orienterende Indledning, der blev forudskikket hele denne Actstykkесamling, og dels paa den deri bebudede og her som Stykke II leverede dobbelte Registratur over Samlingens Indhold. Denne vil formentlig gjøre det let baade at finde, hvad man søger, og under ét at oversee Udviklingen i de forskjellige Retninger.

Det tredie Stykke, Registraturen over de militaire Regnskaber i Rentekammerarchivet, gjør et Forsøg paa at gaae nærmere ind paa Udførelsen af en Plan, der lige fra dette Foretagendes første Begyndelse har staaet paa Programmet, see Forordet til disse Meddelelser for 1871. Naar dette des-

uaglet først sker nu, efter syv Aars Forløb, saa maa Grunden dertil ene søges i Omstændigheder, der gjorde det umuligt at give disse Registraturer saaledes, som man egentlig ønskede det. Dog nærer man det Haab, at dette Stykke, ogsaa i den her foreliggende ufuldkomne Form, vil kunne yde Historieforskningen et nyttigt Hjælpemiddel.

Kjøbenhavn, 4. Marts 1879.

Indhold.

	Side.
I. Bidrag til Rentekammerets Historie. (Forordninger, Instruktioner, Reskripter og Resolutioner, vedkommende dels Rentekammerets og de af dette udskilte Kollegiers Forretningsomraade, dels de Bestyrelsesgrene, som til forskjellige Tider havde været inddragne under disse) 1816—48	1.
II. Registratur til Bidrag til Rentekammerets Historie 1660—1848.	
1. Kronologisk Registratur	49.
2. Fag-Registratur	69.
3. Oversigt over Aktstykkernes Fordeling	104.
III. Registratur over Rentekammerarchivets militære Regnskaber og Regnskabssager. 1533—1763	107.

I.

Bidrag til Rentekammerets Historie 1816—1848.

Forordninger, Instruktioner, Reskripter og Resolutioner, vedkommende dels Rentekammerets og de af dette efterhaanden udskilte Kollegiers Forretningsomraade, dels de Bestyrelsesgrene, som til forskjellige Tider have været inddragne under disse, 1816—1848.

A. Omorganisationen den 9. Februar 1816.

195.

9. Februar 1816.

Reskript til de Deputerede for Finantserne om Ophævelse af de bestaaende finantsielle Institutioner og Oprettelsen af en Finants-Deputation, en Direktion for Statsgjælden og den synkende Fond og en almindelig Pensionskasse-Direktion*), samt Angivelse af den førstes Forretningsomraade.

Original i Finants-Deputationens Resolutionsprotokol.

Frederik den Siette osv.

Vor synderlige Gunst! Vi have allernaadigst fundet for godt at ophæve Vort Finants-Collegium, samt følgende

*) Sml. den trykte Bekjendtgjørelse af samme Dag.

med Finantsvæsenet i Forbindelse staaende eller dertil hørende Auctoriteter og Indretninger, nemlig:

- a) Vor Postkasse-Pensions-Direction;
- b) Vor Finantskasse-Direction;
- c) Den under 2^{den} Maji 1787 til at undersøge adskillige Finantserne betræffende Gjenstande anordnede Commission;
- d) Den under 17de Julii 1813 anordnede extraordinaire Finants-Commission;
- e) Vor Administration for den synkende Fond;
- f) Vor Skatkammer-Administration;
- g) Directionen for Vor Creditkasse, af hvilken Kasse desuden for Fremtiden ingen nye Laan skulle tilstaaes, men blot saadanne Laan udbetales, hvorom Vedkommende i Vort Rige Danmark og i Vore Hertugdomme Slesvig og Holsten allerede have erholdt specielt Løfte;
- h) Vor Direction for den vestindiske Gjelds Liqvidation;
- i) Directionen for Vor vestindiske Handel, hvilken Handel, saasnart Omstændighederne tillade det, skal ophøre;
- k) Commissionen for den grønlandske og færøeske Handel, hvilken Handel dog skal vedblive at føres for Vor Regning, indtil anden passende Indretning dermed maatte kunne træffes;
- l) Den islandske og finmarkske Handels Realisations-Commission, og
- m) Annuitets-Comptoirerne i Vor Stad Altona, da med Annuiteterne i Vore Hertugdomme Slesvig og Holsten skal træffes lignende Forandring, som skeet er med Annuiteterne her i Riget;

hvorhos Vi allernaadigst have besluttet at Vor Fiskerie- og Handels-Institut i Vor Stad Altona, Sølvraffinerings- og Kobber-Værkerne i Poppenbüttel og Kobber- og Messing-Værkerne paa Hoherdam skulle realiseres, saasnart dertil gives fordeelagtig Leilighed.

Da Vi derimod allernaadigst have udnævnt:

- a) Deputerede for Finantserne, som skulle bestaae af Vor Finantsminister, samtlige Deputerede i Vort Rentekammer, een af de Deputerede i Vort hidtil værende Finants-Collegio, og eet af Vor hidtil værende Finantskasse-Directions Medlemmer, saaledes at Vor Finantsminister tillige vedbliver at præsidere i Vort Rentekammer, og at de Deputerede i bemeldte Kammer tillige vedblive deres Poster i dette, men at i øvrigt i Tiden ved de fra Finants-Collegio og Finantskasse Directionen indsatte Medlemmers Afgang indskrænkes disses Pladse i denne Finants-Deputation til en enkelt Plads for et Medlem, der tillige skal varetage en Committerets Forretninger.
 - b) en Direction for Statsgjelden og den synkende Fond; og
 - c) en almindelig Pensionskasse-Direction, — imellem hvilke og Vort Rentekammer Finants-Collegii og øvrige ophævede Finants-Auctoriteters og Indretningers Sager og Forretninger, samt de endnu tilbageblevne Forretninger fra følgende allerede forhen ophævede Indretninger, nemlig Courantbanken, den slesvig-holstenske Speciesbank, den danske og norske Speciesbank, Depositokassen og det slesvig-holstenske Laane-Institut, skulle fordeles, saa give Vi Eder af Os nu udnævnte Deputerede for Finantserne saadant herved allernaadigst tilkjende. Og have Vi
- 1) i Almindelighed allernaadigst resolveret
- 3) at af Statens øvrige Indtægter skal en vis aarlig Sum bestemmes for Vor Landmilitair-Etat, een ligeledes for Vor Søe Etat og een for hver af Civil-Etatens forskjellige Forvaltnings-Grene, dog saaledes, at en aarlig Sum, i det mindste 500,000 eller om mueligt 1,000,000 Rigsbankdaler, det halve i Sølv og

det andet halve i Sølv Værdie, bliver tilovers til overordentlige Udgifters Bestridelse, da vedkommende Departementer bør med de Summer, der saaledes bestemmes for bemeldte Etater og blive at anvise maanedes- kvartals- eller halvaarsviis, alt eftersom Indtægterne forfalde, komme ud til deres ordentlige Udgifter, uden at requirere videre, at Anvendelsen skal bestyres af ethvert Collegium eller Departement for den det tilstaaede Sum, og denne Bestyrelse være Vore Deputerede for Finantserne aldeles uvedkommende, samt at i det Tilfælde, at et Departement bestyrer een eller anden Sag eller forestaaer een eller anden Anskaffelse for et andet Departement, maa Udgiften dertil dog afholdes af den Sum, der er bestemt for det Departement, for hvilket Sagen bestyres eller Anskaffelsen skeer, og altsaa hertil tages Hensyn ved Summernes Reglementering.

- 4) at som en Følge af Forestaaende bortfalde den ved Vort Rescript til Vort danske Cancellie af 5 Januarii 1813 befalede aarlige Budgets-Forfattelse og de derved bestemte Finants-Sektioner, samt den derved ligeledes anordnede forenede Finants-Deputation, hvorimod
 - a) intet Collegium eller Departement maae gjøre Os Forestilling om nogen overordentlig Udgift af Vor Kasse, hvad enten samme flyder af nye eller af Forandringer i allerede tilværende Statsforanstaltninger, ei heller om nogen Eftergivelse af Vore Indtægter i heele Provindser, Districter eller Byer eller om at ophæve eller nedsætte noget Paalæg eller nogen Afgift enten til den almindelige eller til nogen speciel Vor Kasse eller Fond, uden at derom i Forvejen er corresponderet med Vore Deputerede for Finantserne, hvis Betænkning over

- Sagen da bør vedlægges Forestillingen, dog at, som en Selvfølge, saadan Correspondence for Vort Rentekammer bortfalder, siden Vor Finantsminister deri præsiderer, samt dets Deputerede tillige ere Medlemmer af Finants-Deputationen, og det fornødne i denne Henseende altsaa mundtlig kan afgjøres;
- b) endvidere intet af de øvrige Vore Collegier eller Departementer maa indkomme med nogen Forestilling til Os om at anordne nye eller forhøje eller forandre allerede anordnede Skatter, Paabudde, Udskrivninger, Municipal - Afgifter, Collecter eller Repartitioner, af hvad Navn nævnes kan, være sig for heele Landet, eller for enkelte Provindser, Amter, Communer, Districter eller Byer, enten Gjenstanden er en Oppebørsel for Statskassen eller for nogensomhelst speciel Vor eller nogensomhelst offentlig Kasse, og enten samme sigte til nye eller til Forandring i allerede tilværende Statsforanstaltninger, uden at derom forinden corresponderes med Vore Deputerede for Finantserne og deres Betænkning, som de dog ikke bør afgive uden efter foregaaende mundtligt Overlæg med hele Vort Rentekammer, medfølger Forestillingen, og
- c) hver Gang en Repartition, paa Grund af en allerede tilværende almindelig Anordning eller Resolution, skal foretages enten paa hele Landet eller paa enkelte Provindser, Amter, Communer, Districter eller Byer, maa vedkommende Collegium, Departement eller Øvrighed, der foranstalter Repartitionen, endskjønt denne altsaa ikke er nogen nye eller Forandring i nogen gammel Foranstaltning, dog derom i Forvejen gjøre Anmeldelse til de Deputerede for Finantserne og deres Samtykke, efter foregaaende

mundtligt Overlæg med heele Vort Rentekammer dertil meddeles.

-
- 6) at ved Bestyrelserne bør alt, saa meget mueligt, reduceres til faste Grundsætninger, hvorfra, naar de een Gang ere af Os approberede, ikke maa foreslaaes Undtagelse.
-

Dernæst have Vi

II. i Særdeleshed allernaadigst fastsat:

- 1) at af Finants Collegii og øvrige ophævede Finants-Auctoriteters og Indretningers Sager og Forretninger skulle Følgende være henlagte under de Deputerede for Finantserne, nemlig
- a) Omsorg for Statsindtægterne i Almindelighed og Bestyrelse af Statsudgiverne.
- b) Forestilling til Os om alle til Statens Finants- og Pengevæsen henhørende Sager.
- c) Anviisning af alle Udgifter efter Reglementerne eller specielle Resolutioner og deriblandt Anviisning af alle dem af de nu bevilgede Pensioner og Vartpenge, som directe udredes af Vor Kasse, og derhos ikke afholdes af den Sum, der, af Beløb indtil 50,000 Rigsbankdaler Sølvs Værdie, bestemmes at skulle af bemeldte Vor Kasse bestandigen anvendes til Pensioner og Vartpenge, overhovedet alle saavel Udgivts- som Indtægts-Orders Udfærdigelse til Hovedkasserne og Amtstuerne.
- d) Foranstaltning af alle overordentlige Udgifter og, som Følge deraf, i Almindelighed Forestilling til Os desangaaende
-
- e) i Almindelighed Forestilling til Os, efter foregaaende

- mundtligt Overlæg med hele Vort Rentekammer, om nye Skatters og Paabuddes Anordning eller allerede anordnede Skatters og Paabuddes Forhøjelse, Forandring, Nedsættelse eller Ophævelse.
- f) Forfattelse af det aarlige Civil-Reglement
 og
- g) alle Mynt-Sager og Bestyrelse af Vore Mynter, ved hvilke altsaa samtlige Embedsmænd og Betjente skulle henhøre under Vore Deputerede for Finantserne, hvorhos I have at tage under nærmere Overvejelse og gjøre Os allerunderdanigst Forestilling om, hvorvidt Mynten i Vor Stad Altona maatte kunne indgaae.
- 2) at begge Finantskasse-Directionens Assignations-Comptoirer, samt dens Hoved- og Contra-Bogholder-Comptoir, saaledes i Alt 3 Comptoirer skulle være henlagte under de Deputerede for Finantserne.
-
- 8) at Vort Zahlkammer i Vor Kongelige Residentsstad Kiøbenhavn, og Vor slesvig-holstenske Hovedkasse i Vor Stad Rendsborg skulle henhøre under Vore Deputerede for Finantserne, dog at Modtagelsen af de Indtægter, som henlægges til Statsgjeldens Forrentning og Afbetaling, og al Udbetaling af Afdrag og Renter af Statsgjelden adskilles fra bemeldte Zahlkammer og Hovedkasse, hvorimod Udbetalingen af de nu bevilgede Pensioner og Vartpenge, som directe udredes af Vor Kasse og derhos ikke afholdes af den Sum, der bestemmes at skulle af Vor Kasse bestandigen anvendes til Pensioner og Vartpenge, skal i Vort Rige Danmark skee igjennem Zahlkammeret og i Vore Hertugdømme Slesvig og Holsten igjennem Hovedkassen

Befalende Eder Gud! Skrevet i Vor Kongelige Resi-
dentsstad Kiøbenhavn den 9de Februarii 1816.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl
Frederik R.

Kaas

Cold. Bülow. Monrad. Ørsted. Berner. Lassen.

Rimestad.

Til

De Deputerede for Finantserne.

196.

9. Februar 1816.

Reskript til Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond
med en Angivelse af dens Forretningsomraade.

Kopi i Rentekammerets Resolutionsprotokol.

Frederik den Sjette osv. Vor synderlige Gunst. Vi
have allernaadigst fundet for godt, at ophæve Vort Finants
Collegium osv.

Da Vi derimod allernaadigst have udnævnt:

- a) Deputerede for Finantserne.
- b) En Direction for Statsgjælden og den synkende Fond,
som skal bestaae af Vor Finantsminister, tvende af
Vort Rentekammers Deputerede, og nogle af Med-
lemmerne i Vort hidtilværende Finantscollegio og i
Vor hidtilværende Finantscassedirection, dog saaledes
at i Tiden ved de fra Finantscollegio og Finantscasse-
directionen indsatte Medlemmers Afgang, indskrænkes
disses Pladse i Directionen til en enkelt Plads for et
Medlem, der tillige skal varetage en Committerets
Forretninger, og
- c) en almindelig Pensionscasse-Direction.

Og have Vi allernaadigst resolveret:

1) At ligesom i Overensstemmelse med Vore Rescripter til forskjellige Vore Collegier og Departementer af 18de Aug. 1814 først og fremmest skulle anvises Kilder, saavel i Særdeleshed til de paa Finantserne hvilende uafgiorte Fordringers hastigste Fyldestgiørelse, som i Almindelighed til ordentlig og nøiagtig Betaling af Renter og de bestemte Afdrag paa Statens faste Giæld, saaledes skulle saamange af Statens aarlige Indtægter som behøves, forlods henlægges til Renternes Betaling og desuden ved Siden af den synkende Fond en aarlig Sum af 1,500,000 Mark Hamburger Banco til Afbetaling paa Gjelden, foruden hvad der ved Vor Foundation for Rigsbanken af 5 Januarii 1813 og senere af Os skete Bestemmelser allerede i samme Øiemed er fastsat, at Beløbet af de Indtægter, som henlægges til Renternes Betaling skal strax bestemmes efter det maximum, som de fra det 6te Aar efter Freden i Overensstemmelse med Anordningerne om Pengevæsenets Forandring komme til at udgiøre, at det Overskud, som derved imidlertid erholdes, skal anvendes til en Deel af de uafgiorte Fordringers Betaling, og at iøvrigt skal, hvad der formedelst Giølds Afbetaling spares i Renternes Beløb, ligeledes anvendes til Afdrag paa Gielden.

2) At ligesom det skal være Hovedpligt for Vor Direction for Statsgielden og den synkende Fond at sørge for at faae forrentet og afbetalt al Statens indtil Udgangen af Aaret 1815 paadragne Giæld, saaledes skulle ogsaa af Finantscollegii og øvrige ophævede Finantsauctoriteters og Indretningers Sager og Forretninger, saavel som af hvad ellers kan vedkomme Vor Direction for Statsgielden og den synkende Fond til at udføre dens Bestemmelse, følgende være henlagte under den, nemlig:

a) Opsyn og Bøgers Førelse over Statens hele indtil Udgangen af Aaret 1815 paadragne inden og udenlandske

Gield, samt Bestyrelse af alle Statens Activer og Bøgers Førelse derover, hvoraf følger, at Directionen har at overtage Opsynet og Bestyrelsen 1) ikke alene over Vore Passiver og Activer, der forhen i Almindelighed have henhørt umiddelbar under Finantscollegio og Finantscassedirectionen, men ogsaa 2) over dem, der i Særdeleshed have henhørt til og vedkomme den synkende Fond, Depositocassen, den danske og norske Speciesbank, den slesvig-holstenske Speciesbank, Courantbanken, Skatkammeradministrationen, Vor Creditcasse; den vestindiske Gields Liqvidation; Vor vestindiske Handel; den islandske og finmarske Handels Realisation; Transportcontorerne i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og i Vor Stad Altona for de transportable Stats- og consignable Bankfonds; Annuitetscontoirerne samme Steder; det slesvig-holstenske Laane-Institut og Bankcontoirerne, saavel som 3) over alle de Vore Passiver og udestaaende Fordringer, der maatte nu for Tiden henhøre under noget af Vore øvrige Collegier eller Indretninger, dette sidste dog paa saadan almindelig Maade, som Directionen efter Correspondence med disse Collegier eller Indretningers Bestyrere haver nærmere allerunderdanigst at foreslaae, og Vi maatte allernaadigst approbere. —

- b) Opgiørelsen af de med flere Vore Collegier og Auctoriteter havende, Finantserne vedkommende Afregninger, samt i Almindelighed Afgiørelsen af alle begyndte endnu tilbagestaaende, Finantssager, forsaavidt de angaae Gield eller udestaaende Fordringer, hvorhos Directionen, for at undgaae Sagernes Forvikling og Tids-spilde især bør strax sørge for, at faae en Opgiørelse imellem dem blandt de nærværende Finantsindretninger, som nu creditere og debitere hinanden store Summer, ligesom Directionen ogsaa, forsaavidt de i foregaaende Post under Nr. 2 nævnte Indretninger nu

eller tilforn ere ophævede og ved nogle af dem maatte være Effecter, der strax kunne realiseres til Afbetaling paa Statsgjelden, haver at forestaae Realisationen, hvorved disse Indretningers forhen værende Bestyrere, der desuden bør aflevere alt i behørig Orden, bør paa Directionens Forlangende, være den behjælpelige.

- c) Vedligeholdelse af den inden- og udenlandske Credit.
- d) Forestilling til Os om alle til Statens Credit- og Gjeldsvæsen henhørende Sager.
- e) Anvisning af alle Renter af Statsgjelden, saavelsom Anvisning af alle Statsgjelden vedkommende Betalinger og Afdrag, hvorhos Directionen bør besørge Statens Gieldspapirer ved gunstige Leiligheder opkjøbte.
- f) Opsyn over Transportcontoirene i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og Vor Stad Altona for de transportable Stats- og consignable Bankfonds og Bankcontoirerne samme Steder, saalænge disse Contoirer endnu vedblive, da hvad førstnævnte Contoirer angaaer, en Hovedforandring i Tiden med Stats- og Bankfondene bør til Sagernes Simplification stedse have for Øie, og Vi i Henseende til Bankcontoirerne vente en nærmere allerunderdanigst Forestilling om, hvorvidt det maae ansees fordeeltigt at ophæve samme, og derimod at lade de Betalinger, som for Vor Kasses Regning skee til Udlandet, besørge paa anden passende Maade, og
- g) Forfattelse af det aarlige Statsgieldsreglement, hvilket bør være færdigt, og Os forelægges hvert Aar inden den 10 Marts, samt saaledes indrettes, at Statsgieldens Aftagelse fra Aar til andet deraf kan sees.

3) At Finantssagedirectionens Statsgieldscontoir og Activ-Contoir skulle være henlagte under Vor Direction for Statsgjelden og den synkende Fond.

.....
 Befalende Eder Gud!

Rescript

til Vor Direction for Statsgjelden og den synkende Fond.

197.

9. Februar 1816.

Rescript til Direktionen for den almindelige Pensionskasse, indeholdende en Angivelse af dens Forretningsomraade.

Kopi i Rentekammerets Resolutionsprotokol.

F. VI.

Da vi allernaadigst have fundet for godt at ophæve Vort Finants Collegium samt derimod at udnævne:

- a) Deputerede for Finantserne.
 - b) en Direktion for Statsgjælden og den synkende Fond, og
 - c) en almindelig Pensionskasse-Direktion, som skal bestaae af Vor Finantsminister, samt nogle af Vort hidtil værende Finantskollegii, Vort Rentekammers og Vor General-Postdirektions Medlemmer, saaledes at Vor Finantsminister har Forsædet, og allerunderdanigst foredrager Os Direktionens Forestillinger, men at næst efter ham er een af hidtilværende Finants-Collegii Deputerede dirigerende Medlem; —
- imellem hvilke trende Auktoriteter og Vort Rentekammer, Finants-Collegii og øvrige ophævede Finants-Auktoriteters og Indretningers Sager og Forretninger skulle fordeles, saa give Vi Eder af Os nu udnævnte Medlemmer af den almindelige Pensionskasse-Direktion saadant hermed allernaadigst tilkjende. Og have Vi allernaadigst resolveret:
- 1) at til de nu direkte af Vor Kasse bevilgede Pensioners og Vartpenges Betaling skulle anvises saamange Indtægter, som aarligen behøves til at udrøde samme; at hvad som deraf spares ved Pen-

- sionisters eller Vartpenge-Nydendes Afgang, skal anvendes deels til Skatters Eftergivelse og deels til nyttige Indretninger og Forbedringer, dog at en aarlig Sum deraf, men ikke højere end 50,000 Rigsbkdlr. Sølvværdie bestemmes til bestandigen af Vor Kasse at anvendes til en Fond til Pensioner og Vartpenge.
- 2) at de til Pensioner hidtil bestemte Postintrader, og den Sum, der som meldt bestemmes til af Vor Kasse bestandigen aarligen at anvendes til Pensioner og Vartpenge, skulle udgjøre en almindelig Pensionskasse, hvoraf for Eftertiden Pensioner og Vartpenge, forsaavidt de henhøre til Udredelse af Statsindtægterne, allene skulle kunne bevilges.
 - 3) at denne Kasses Bestyrelse skal være Gjenstanden for den almindelige Pensionskasse-Direktion.
 - 4) at af de nærværende, directe af Vor Kasse bevilgede Pensioner og Vartpenge skulle saamange overgaae paa den almindelige Pensionskasse, som tilsammen udgjøre Beløbet af den Sum, der som meerbemeldt bestemmes fra den førstnævnte aarligen at skulle indflyde i den sidstnævnte Kasse.
 - 5) at allerunderdanigst Forestilling til Os om nye Pensioners eller Vartpenges Bevilgelse, forsaavidt de henhøre til Udredelse af Statsindtægterne, og altsaa, ifølge de foranførte Bestemmelser, maae afholdes af den almindelige Pensionskasse, maae herefter allene skee fra den almindelige Pensionskasse-Direktion; hvorhos det iøvrigt vil være en Selvfølge, at saadanne ikkun af den kunne bringes i Forslag, forsaavidt samme af den almindelige Pensionskasse kunne udredes.
 - 6) at slig Forestilling om nye Pensioners eller Vartpenges Bevilgelse, der bør forfattes særskildt angaaende Pensioner og Vartpenge i rede Sølv, og særskildt an-

gaaende Pensioner og Vartpenge i Sølvs Værdie, dog maa ikkun skee 2 Gange om Aaret, nemlig ved Udgangen af Juny og ved Udgangen af December Maaned, paa det at de imidlertid derom indkommende Ansøgninger under eet kunne foretages, og Direktionen saaledes bedre sættes i Stand til baade ved dens Forslag at tage de værdigste og mest trængende Supplikanter i Betragtning, og tillige derved at henstille den mest passende Fordeling af den ved Pensionisters og Vartpengeyndendes Afgang, til nye Pensioner og Vartpenge da anvendelige Sum, hvis Beløb bestemt i Forestillingerne bør opgives.

- 7) at af den almindelige Pensionskasse maa ogsaa kunne udredes Understøtninger for een Gang til uformuende Embedsmænd til at gjøre Indskud for deres Hustruer i den almindelige Enkekasse, men at for Resten maa ikke af Direktionen gjøres os Forestilling om Gratifikationers Udredelse af Pensionskassen uden for saavidt een eller anden enkelt Ansøgning desangaaende maatte til den af Vore Deputerede for Finantserne henvises.

.....
 Fra Postkasse - Pensions - Direktionen, hvis Ophævelse strax foregaaer, have I at modtage dens Protokoller og Dokumenter. — Derefter osv.

Reskript
 til Vor almindelige Pensionskasse - Direktion.

9. Februar 1816.

Reskript til Rentekammeret, hvorved der under det henlægges adskillige Forretninger, som hidtil have sorteret under de finantsielle

Kollegier, deriblandt Tallotteriet, Fiskeri- og Handelsinstituttet i Altona og den grønlandske og færøske Handel.

Original i Rentekammerets Resolutionsprotokol.

Frederik den Sjette osv.

Da Vi allernaadigst have fundet for godt at ophæve Vort Finants-Collegium saa give Vi Eder saadant hermed tilkjende. Og have Vi allernaadigst resolveret:

1) At af Finants-Collegii og øvrige ophævede Finants-Auctoriteters og Indretningers Sager og Forretninger skulle følgende være henlagte under Vort Rentekammer, nemlig:

- a) den specielle Bestyrelse af Spillekort - Afgiften i Vort Rige Danmark og Vore Hertugdomme Slesvig og Holsten;
- b) Sagerne angaaende Eftergivelse af Rang- og Procentskat eller Dilation dermed;
- c) Bestyrelsen af Tallotteriet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn og Vor Stad Altona;
- d) Bestyrelsen af Fiskerie- og Handels-Instituttet i bemeldte Vor Stad Altona, Sølv-Raffinerings- og Kobberværkerne i Poppenbüttel, og Kobber- og Messingværkerne paa Hoherdam, indtil de realiseres, hvilken Realisation I ogsaa have at besørge, ligesom ogsaa nærmere tages under Overvejelse og af Vore Deputerede for Finantserne gjøres allerunderdanigst Forestilling om, hvorvidt Mynten i Vor Stad Altona maatte kunne indgaae; og
- e) de Forretninger, som have været an betroede Commissionen for den grønlandske og færøske Handel, hvilken Handel skal vedblive at føres for Vor Regning, indtil anden passende Indretning dermed maatte kunne treffes

2) At det skal paaligge Vort Rentekammer hvert Aar i April Maaned allerunderdanigst at foredrage Os, hvor-

meget Vore Undersaatter i Vort Rige Danmark og i Vore Hertugdømme i det foregaaende Aar har været paalagt, saavel i Os tilkommende Skatter og Præstationer, som i Municipal- og andre offentlige Afgifter og Byrder, i hvilken Henseende I have at paalægge vedkommende Øvrigheder at gjøre saadanne aarlige Indberetninger, som I til den Ende kunne behøve.

Skrevet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn den 9de Februarii 1816.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl.

Frederik R.

Kaas.

Cold. Bülow. Monrad. Ørsted. Berner. Lassen.

Rimestad.

Til

Det Kongl: Rentekammer.

199.

9. Februar 1816.

Reskript, hvorved det Vestindisk-guineiske Rente- og General Told-Kammer-Kollegium og General Land-Økonomi- og Kommerce-Kollegium forenes til et General-Told-Kammer- og Kommerce-Kollegium. Samtidig henlægges Brandforsikringssagerne under Kancellierne. Kanal-, Havne- og Fyr-Direktionen ophæves og dens Forretninger henlægges under dette Kollegium.

Koncept i Danske Kancellis Arkiv.

Frederik den Siette, osv. — Vor synderlige Gunst! Da Vi allernaadigst have fundet for godt at foreene Vort vestindisk-guineiske- Rente- og General-Toldkammer og Vort General- Land- Oeconomie- og Commerce-Collegium til eet Collegium under Navn af Vort General-Toldkammer- og Commerce-Collegium, dog saaledes, at Brandforsikrings-Sagerne og Sagerne angaaende Fiskerierne og Farve- samt andre Handelensplanters Dyrkning, fragaae dette Collegium, og derhos at ophæve Vor Canal-, Havne- og

Fyr-Direction og henlægge dens Forretninger under fornævnte Vort General-Toldkammer- og Commerce-Collegium, saa give Vi Eder saadant hermed allernaadigst tilkjende. Og have Vi tillige allernaadigst resolveret:

- 3) at de danske Brandforsikkrings-Sager tilligemed Comptoirerne for samme skulle henlægges under Vort danske Cancellie, og de slesvig-holsteenske Brandforsikkrings Sager med Comptoiret for disse under Vort slesvig-holsteenske Cancellie.
4. at Sagerne angaaende Fiskerierne og Farve- samt andre Handelsplanters Dyrkning skulle henlægges under Vort Rentekammer.
- 8) at hvorvidt Fabrik-Directionen, Control-Commissionen over Fabrik-Entrepreneurer og Manufacturister, Land-Fabrik- og Spindeskole-Directionen, den danske Manufacturhandel og det danske Dugmanufactur eller Klæde-Oplag passende og hensigtssvarende kunne enten alle eller for en Deel ophæves, ligesom ogsaa, hvorvidt og hvorledes de derunder hørende, for Vor Regning drevne Fabrikker og Anlæg, saavel som Vort Brænderie i Sølv-gaden i Vor Kongelige Residentsstad Kiøbenhavn, kunde være at realisere til Fordeel for Vor Kasse, bliver nærmere at undersøge og derom at gjøre Os nærmere allerunderdanigst Forestilling, dog at derved iagttages, at den Fabrik-Directionen, i Følge Forordningen af 5te Februarii 1759 og Cabinets-Ordre af 18de May 1782, tilkommende Jurisdiction henlægges under den almindelige Politieret, i hvilken Henseende bliver at correspondere med Vort danske Cancellie om den fornødne Anordnings Udfærdigelse; ⁴¹⁷

9) at Porcelains-Fabriken skal forblive under Vort General-Toldkammer- og Commerce Collegii Bestyrelse
 Befalende Eder Gud.

Kbhavn den 9de Febr 1816.

B. Institutioner for Handel og Fabrikvæsen.

200.

2. Juli 1817.

Forskjellige Institutioner under Kommerce-Kollegiet ophæves; istedenfor Fabrik-Direktionen udnævnes der en Fabrik-Direktør.

Original i General - Told - Kammer- og Kommerce - Kollegiets Resolutionsprotokol.

Med Hensyn til de af Collegiet i foranstaaende allerunderdanigste Forestilling nedlagte allerunderdanigste Forslag til flere Manufactur - Indretningers Ophævelse m. v. afgives herved følgende Vore allerhøieste Bestemmelser:

I) Control Commissionen over Fabrik Entrepreneurer og Manufacturister*), ligesom og Land-Fabrik- og Spinde-skole-Directionen**) erklæres herved for ophævede.

II) Den danske Manufaktur-Handel***) saavel som det danske Dugmanufactur eller Klæde-Oplag†) ville Vi aller-naadigst have ophævede med Udgangen af indeværende Aar, og skulle til den Ende de respective Directioner paalægges, til denne Tid at opgjøre og saavidt muligt at afgjøre disse 2de Instituters Tilgodehavende og Gjæld saaledes, at fornøden

*) Oprettet d. 16. Juli 1788 (Nr. 148); Kommissionen havde alt ophørt at fungere 1804, da dens Forretninger faktisk overtoges af Finants-Kasse-Direktionen.

**) Oprettet d. 30. Aug. 1781 (Nr. 144). Ved Resol. af 2. Nov. 1782 (Nr. 146) overtog Fabrik-Direktionen dens Forretninger, men førte dem under ovenstaaende Navn.

***) Resolution af 28. Maj 1788 (Nr. 153) (senere Bestemmelser og Navnet Dansk Manufakturhandel d. 26. Juni 1792).

†) Oprettet d. 22. Maj 1782 (Nr. 150, sml. Nr. 152).

Rigtighed kan aflægges til den Authoritet, som Vi nærmere allernaadigst maatte bestemme til at modtage samme.

.....

VII) Fabrik-Directionen ophæves*); derimod ville Vi, at en Fabrikdirekteur skal ansættes, som Vi forbeholde Os nærmere at udnævne, hvilken har at meddele Collegiet de Betænkninger og Oplysninger, som maatte forlanges, og for hvem Fabrikanterne blive pligtige at møde paa samme Maade som hidtil for Fabrik-Directionen. Frederiksberg d. 2^{den} Julii 1817.

Frederik R.

O. R. Sehested

Oldenburg. F. Stoud. C. F. Schleyer.

H. Bech.

201.

1. August 1817.

Der gjenoprettes, foreløbig paa et Aar, et Oplag og Forhandlingssted for indenlandske Manufacturvarer under Kommerce-Kollegiets Tilsyn**).

Original i General - Toldkammer- og Kommerce - Kollegiets Resolutionsprotokol.

I Betragtning af de af Vort General-Toldkammer- og Commerce-Collegium allerunderdanigst fremsatte Bemærkninger og Oplysninger bifalde Vi allernaadigst, at der, istedet for Manufacturhandelen og det danske Dugmanufactur, maa til et Forsøg paa eet Aar oprettes et Forhandlingssted for indenlands tilvirkede Manufacturvarer, hvis Virkekreds paa

*) Oprettet d. 18. Maj 1782 (Nr. 145 sml. Nr. 147).

***) Dette Klædeoplæg bevaredes endnu i 20 Aar (se Nr. 204), fra 16. Maj 1829 under en egen Administration.

den allerunderdanigst anførte Maade for det første ikkun
skal omfatte indenlands fabrikerede Klædevarer.

Frederiksberg d. 1 August 1817.

Frederik R.

Oldenburg. C. F. Schleyer. Kirstein.

H. Bech.

202.

22. Oktober 1817.

Plakat om Fabrik-Direktionens Ophævelse og en Fabrik-Direktørs
Udnævnelse i Henhold til Resolution af 2. Juli s. A. (Nr. 200), dog
saaledes, at Direktionens Jurisdiktion over Fabrikanterne henlægges
til Politiretterne.

Trykt Plakat.

Vi Frederik den Siette etc. G. v. At Vi allernaadigst
have fundet for Godt at ophæve den under 18de Mai 1782
oprettede Fabrikdirection, og i sammes Sted at beskikke
en Fabrikdirecteur, for hvilken Fabrikanterne skulle være
pligtige at møde, ligesom og at afgive de dem afæskede
Forklaringer og Oplysninger, som hidtil for Fabrikdirectionen.

Saa have Vi ogsaa allernaadigst besluttet at henlægge den
Fabrikdirectionen hidtil efter Forordningen af 5te Febr. 1759
tilkommende Jurisdiction under vedkommende Politiretter.

Hvorefter Alle og Enhver sig allerunderdanigst have at
rette. Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn
den 22de Octbr: 1817.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

Sehestedt.

Oldenburg. Stoud. Schleyer. Kirstein.

Beck.

*Placat angaaende Fabrik-Direktionens Ophævelse og en Fa-
brik-Directeurs Beskikkelse, samt Henlæggelsen af den
Fabrik-Directionen hidtil tilkommende Jurisdiction un-
der vedkommende Politiretter.*

28. Februar 1837.

Den afrikanske Konsulat-Direktion ophæves fra 1. April s. A. og dens Forretninger henlægges under det udenrigske Departement.

Koncept i Danske Kancellis Arkiv.

F. R. VI.

V. s. G. Da Vi allernaadigst have besluttet, at Vor africanske Consulats-Direction, fra d. 1 April næstkommende at regne, skal være ophævet, og at de Sager, der vilde have henhørt under Directionens Behandling, skulle henlægges under Vort Departement for de udenlandske Sager, saa ville Vi fra fornævnte Tid herved i Naade have Eder entlediget fra de Eder som Medlemmer af bemeldte Consulatdirection paaliggende Pligter. — Derefter I Eder allerunderdanigst have at rette. Befalende Eder Gud.

Kjøbenhavn d. 28 Febr. 1837.

Til

Deres Exc. Hr. Adam Wilhelm, Greve af Moltke, Geheime Stats og Finantsminister, 1ste Deputeret for Finantserne pp.

Deres Exc. Hr. Hans Krabbe Carisius, Geheime Statsminister, Chef for Departementet for de udenlandske Sager pp.

Hr. Kammerh. Frederik v. Lowzow, Directeur i det Kgl. General Toldk. og Commerce Collegium pp.

Hr. Conferenceraad Emanuel Rasmus Grove pp.

22. Marts 1837.

Det kongelige Klædeudsalg ophæves fra 1. Juli s. A.

Original i General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegiets Resolutions-Protokol.

Vi ville allernaadigst have bestemt, at det Kongelige Klædeudsalg skal ophøre fra 1ste Juli 1837 af at regne,

og bliver det Fornødne herom af Vort General-Toldkammer-
og Commerce-Collegium at bringe til offentlig Kundskab.

.....
Kjøbenhavn d. 22de Marts 1837.

Frederik R.

F. Lowzow.

Lehmann. Thonning. H. Bech.

Kunzen.

C. Institutioner, beslægtede med Rente-
kammeret.

205.

27. November 1833.

Der nedsættes en Kommission til at udarbejde en Plan for Indret-
telsen af et statistisk Tabelværk*).

Koncept i Danske Kancellis Arkiv.

F. R. VI.

V. s. B. Ved at tilsende Eder hosfølgende af Dig Os El-
skelig Conferentsraad Collin ifølge Vor allerhøjeste Befaling
afgivne allerunderdanigste Betænkning om paa hvilken
Maade et statistisk Tabelværk over de danske Provindser
meest hensigtssvarende kunde være at ordne og fremme,
med dertil hørende Bilage, er hermed Vor allernaadigste
Villie og Befaling, at I rette Eders Leilighed efter at sam-
mentræde i en 'Commission for at lægge Planen til et
saadant Tabelværk samt besørge dens Iværksættelse i Over-
eensstemmelse med de i ovennævnte allerunderdanigste
Betænkning fremsatte Grundtræk, og blive Resultaterne af
Eders Forhandlinger, hvis Redaction vil være at under-

*) Det d. 31. Maj 1797 oprettede Tabelkontor under Kammeret
(see Nr. 115) ophævedes igjen d. 2. Nov. 1819 og de faa til-
oversblevne Forretninger besørgedes fra den Tid af en Fuld-
mægtig i et andet Kontor

lægge Dit Os Elskelig Justitsraad Olsens specielle Opsyn, allerunderdanigst at forelægge Os igiennem Vort Rentekammer. Derefter etc. Kbhavn. d. 27 Novbr. 1833.

Til

Hr. Conferentsraad Dr. juris Anders Sandoe Ørsted

Deputeret i det Kongl. Danske Cancellie,

Hr. Conferentsraad Jonas Collin Deputeret i det Kongl.

Rentekammer og for Finantserne,

Etatsraad Vilhelm Ferdinand Johnsen, Medlem af den

Kongl. Direction for Statsgielden og det synkende Fond,

Etatsraad Hermann Bech, Committeret i det Kongl.

Gen. Toldkammer og Com. Coll. og

Justitsraad Terkild Olsen, Chef for Hoved- og Contra-

Bogholder-Contoiret under de Deputerede for Finantserne.

206.

27. Juli 1839.

Kommissionen for det statistiske Tabelværk skal for Fremtiden indsamle og bearbejde det statistiske Materiale for hele Monarkiet.

Koncept i Danske Kancellis Arkiv.

F. R. VI.

V. s. B. I Forbindelse med Vor allerhøjeste Ordre af 27de Nov. 1833, hvorved Vi paalagde Eder at sammentræde i en Commission for at ordne et statistisk Tabelværk over de danske Provindser, give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi, efter det af Os Elskelig Vor Kmherre Amtmand Rosen, betreffende de af ham samlede statistiske Materialier og Arbejder, Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen vedkommende, indgivne Andragende, samt Eders derom afgivne Betænkning, allernaadigst ville, at samtlige tabellariske Oversigter, saavel for Danmarks som Hertugdømmernes Vedkommende, saaledes ogsaa Resultaterne af Folketællingerne, bearbejdes og foranstaltes bekjendtgjorte af Eder; og

have Vi i denne Anledning tillagt bemeldte Kmherre Rossen og Os Elskelig Kmherre, Deputeret i Vort Rentekammer og for Vore Finantser, Grev C. Moltke, allernaadigst Ordre om at tage Sæde i Commissionen næst efter Dig Os Elskelig Etatsraad Bech. Dermed skeer Vor Villie.

Kjøbenhavn d. 27 Juli 1839.

Til

Hr. Conferentsraad Dr. juris Anders Sandøe Ørsted o. s. v.

207.

21. Dec. 1843.

Direktionen for Stutterivæsen og Veterinærskolen ophæves og der oprettes en Landstutteri-Direktion, ligesom der udnævnes en Direktør for Veterinærskolen og en Overstutmester for Frederiksborg Stutteri.

Original i Samlingen af Kongelige Resolutioner og Reskripter, Stutterierne vedkommende.

Da Vi have fundet Os foranlediget til anderledes at ordne og fordele Bestyrelsen af de Vor Direction for Stutterievæsenet og Veterinærskolen underlagte Administrationsbrancher, ville Vi allernaadigst, at denne Vor Direction, fra 1ste Januar 1844 af ophører.

Idet Vi meddele Directionen dette, ville Vi have Samme tilkjendegivet Vor allernaadigste Tak for Dens ufortrødne Bestræbelser i Udførelsen af det Den overdragne Hverv.

Vort Stutterie paa Frederiksborg vil Directionen inden fornævnte Tid have at overlevere til Vor Overstaldmester Grev Danneskjold - Samsøe, hvem Vi allernaadigst have udnævnt til Overstutmester, Veterinærskolen til Conferentsraad, Finantsdeputeret Collin, hvem Vi indtil videre have overdraget Overbestyrelsen af denne, og hvad forøvrigt maatte være under Directionens Administration samt dennes

Archiv til den af Os under Dags Dato udnævnte Direction for Landstutterievæsenet.

Befalende Eder Gud!

Givet i Vor Residentsstad Kjøbenhavn den 21de December 1843.

Christian R.

Til

Vor Direction for Stutterievæsenet og Veterinairskolen.

208.

12. Juni 1844.

Der oprettes en Jernbane-Kommission for at forestaae Anlægget af Jernbaur i hele Monarkiet.

Koncept i Danske Kancellis Arkiv.

Chr. VIII.

V. s. B. Da Vi allerhøjest have fundet for godt, at der sammentræder en Commission til Behandling af samtlige Jernbaneanliggender i Vort Kongerige Danmark og Vore Hertugdømmer Slesvig, Holsten og Lauenborg, bestaaende af de nuværende Medlemmer af den til at prøve Spørgsmaalet om Anlæg af en Jernbane imellem Nord- og Østersøen ved allerhøieste Commissorium af 10 Decbr. 1835 anordnede Commission, — hvilken derefter ophører som særegen Autoritet — samt af Hr Christian Lund, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Vor Conferentsraad og Deputeret i Vort Rentekammer, saa er hermed Vor aller-naadigste Villie, at I rette Eders Leilighed efter at sammentræde i en Commission i det saaledes anførte Øiemeed.

Kbhvn 12 Juni 1844.

Til

Kammerherre, Deputeret i den kgl. Dep. for Fin. og det kgl. Rentekammer Grev Carl Moltke, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd m. fl.

12. August 1845.

Slotsbygnings-Kommissionen ophæves fra 1. Januar 1846 og Kristiansborg Slot henlægges under Rentekammeret.

Original i Rentekammerets Resolutionsprotokol.

Paa en af mig indgiven, hoslagt i Extract følgende, allerunderdanigst Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 12te denne Maaned allernaadigst at resolve saaledes:

Fra 1ste Januar 1846 at regne ville Vi allernaadigst have Slotsbygningscommissionen ophævet, og ville Vi, at Christiansborgs Slotsbygning herefter skal henlægges under Rentekammeret, forsaavidt det Pecuniaire ved samme angaaer, dog saaledes, at der bibeholdes en særlig Conto for denne Bygning, og at Anskaffelsen af Kunstsager til Slottets Forskiønnelse skeer efter fælleds Overveielse af Dig og Vor Overhofmarskal. Iøvrigt vil Rentekammeret ved sit Forslag til Budgettet for 1846 have at meddele til allerhøieste Bedømmelse sine Ytringer om, hvorledes alt hvad der vedkommer saavel det Pecuniaire ved Slotsbygningen, som det fremtidige Tilsyn med samme og de derved ansatte bygningskyndige Embedsmænd kunde være at ordne.

Denne allerhøieste Resolution har jeg saaledes ikke skullet undlade herved tjenstligst at meddele det Kongelige Rentekammer til fornøden Underretning og behagelig lagttagelse.

Bregentved d. 21de August 1845.

A. W. Moltke.

Til
det Kongelige Rentekammer.

D. Finants-Institutioner.

210.

2. Januar 1840.

Der oprettes et Statssekretariat for Naadessager.

Original i Danske Kancellis Arkiv.

Vor synderlige Gunst!

Det har tildraget sig Vor allerhøieste Opmærksomhed, at de Gratialer, der deels af den egentlige Finantskasse, deels af adskillige særskilte Fonds, der i deres Natur udgjøre Dele af Statskassen, ere blevne uddeelte til civile og militaire Embedsmænd, saavel som til disses Enker og Børn, saa og til andre Trængende, ere stegne til et saa betydeligt Beløb, at en Indskrænkning deri er uomgængelig fornøden for at frembringe den Forbedring i Landets finantsielle Tilstand, der er et af de vigtigste Formaal for Vore landsfaderlige Bestræbelser, og hvortil Vi ville have ethvert tjenligt Middel anvendt. Vi have derfor fundet det nødvendigt, at der aarlig bestemmes en fast og efterhaanden aftagende Sum til fornævnte Brug, hvilken Sum under ingen Betingelser maa overstiges, og for at sikre den hensigtsmæssigste Anvendelse af denne Sum, og tillige, forsaavidt Omstændighederne tillade det, endog at undgaae dens fulde Anvendelse, have Vi fundet for godt at henlægge Behandlingen af alle Sager angaaende Gratialer under et Statssekretariat, der, efterat have veiet alle Ansøgninger, som i saa Henseende maatte indkomme, haver allerunderdanigst at foredrage Os Samme. Det er Os vel en smertelig Følelse, at Enkelte ville komme til at savne en Understøttelse, hvortil de ere vante, og hvortil de for den største Deel i høiere eller ringere Grad kunne være trængende; men da Vi erkjende, at den for Vore kjære og troe Undersaatters Velfærd saa vigtige Besparelse i Statsudgifterne uomgængelig kræver den foranførte Indskrænkning, saa har hiin Følelse ikke

kunnet holde Os tilbage fra at iværksætte samme; ligesom Vi ere overbeviste om, at selv de, som derunder komme til at lide noget Afsavn, ville indsee, at det kun er for høiere Pligter, at Vi lade Hensynet til de Enkelte, hvis Trang Vi ellers saa gjerne vilde afhjælpe, træde tilbage. — Vi byde og befale derfor som følger:

§ 1.

Herefter ophører den Adgang, som Vore Collegier, Directioner eller andre Departementer have havt deels til at nedlægge allerunderdanigst Forestilling om Gratialer, enten af den almindelige Statskasse, eller af noget særligt Fond, der udgjør en Deel af Statens Formue, deels til selv indenfor visse Grændser at bevilge Gratialer. Dog ville Vi med Hensyn til de mindre Summer, som, i Lighed med hvad der gjelder om de under visse Collegier værende Fattigkasser, hidtil have været overladte til forskellige Collegier, Directioner og Departementer til fri Disposition, have Os forbeholdt, efter desangaaende at have modtaget Vor Finansministers allerunderdanigste Betænkning, at bestemme, hvorvidt disse Summer eller en Deel deraf for Fremtiden kunne indrømmes de vedkommende Collegier og Departementer for dermed at kunne komme de under Samme hørende ringere Betjente samt disses Enker og Børn til Hjælp i særdeles Tilfælde.

§ 2.

Vi have oprettet et Statssekretariat for Naadessager, igjennem hvilket alle Gratialvæsenet vedkommende Sager blive at behandle.

.....

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, d.
2^{den} Januar 1840.

Christian R.

Til

Vort Danske Cancellie.

26. Februar 1842.

Direktionen for den almindelige Pensionskasse og Direktionen for Fonden ad usus publicos ophæves og vedkommende Kasser henlægges under Finantsdeputationen.

Trykt Kundgjørelse.

Vi Christian den Ottende, osv. Gjøre vitterligt: at Vi, til yderligere Opnaaelse af det Øiemed, der ligger til Grund for de Forandringer i Statsforvaltningen, hvorom Vi under 30te December 1840 have ladet udgaae allerhøieste Kundgjørelse*), have fundet for godt allernaadigst at bestemme:

at Directionerne for Fondet ad usus publicos og for den almindelige Pensionskasse ophæves, og de derunder hørende Forretninger henlægges under Vor Finantsdeputation.

Hvorefter de Vedkommende kunne vide sig allerunderdanigst at rette.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn,
den 26de Februar 1842.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.
Christian R.

Stemann.

Ørsted. Lange. Bentzen. Holm.

E. Omorganisationen 1848.

24. Marts 1848.

Paatænkt Omdannelse af Kollegierne til Ministerier (Finants og Handelsministerium).

Trykt Plakat.

Under 24de f. M. har det allernaadigst behaget Hans Majestæt Kongen at udnævne:

*) Disse vedkomme kun Kollegiernes indre Organisation.

Geheime Statsminister Adam Wilhelm Grev Moltke til Bregentved til Premierminister samt til-
lige Finantsminister, der som saadan indtil videre
forestaaer det Kongelige Rentekammer, Finantsdeputationen,
samt Directionen for Statsgjelden og den synkende Fond,
indtil Finantsministeriet kan organiseres*).

Præsidenten i det Kongelige General Toldkammer og
Commerce-Collegium Christian Albrecht Bluhme til
Handelsminister, der som saadan indtil videre fore-
staaer bemeldte Collegium, indtil Ministeriets Organisation
kan foregaae.

Det Kongelige Danske Cancellie, den 4de April 1848.

Bardenfleth.

Bentzen. Holm. Algreen-Ussing.

*Placat angaaende Oprettelsen af Ministerier istedetfor flere
af de hidtilværende Kongelige Collegier m. m.*

213.

29. Marts 1848.

Kongeligt Reskript om Ministrenes Ansvarlighed og Rege-
ringssagers Behandling i Statsraadet og ved særligt Referat.

Original i Danske Kancellis Arkiv.

Da Vi allerede nu, forinden der ved den Vore Under-
saatter tilsagte Forfatning kan blive truffet de nærmere
fornødne Bestemmelser angaaende Omfanget og Beskaffen-
heden af Ministrenes Ansvarlighed ligeoverfor Kongen og

*) A. W. Moltke havde alt forhen havt Navn af Finantsminister, og havde som saadan efter Kollegiernes Organisation af 30. Dec. 1840 havt Ledelsen af Finantsdeputationens og Statsgjældsdirectionens Forretninger; han havde ligeledes i flere Aar været Præsident i Rentekammeret.

for Folket, allernaadigst have fundet det hensigtsmæssigt at paalægge Vore Ministre Ansvar for de af dem contrasignerede allerhøieste Resolutioner, saavelsom for de af dem foretagne Regjeringshandlinge overhovedet, er det nødvendigt, at de Bestemmelser, der i det allerhøieste aabne Brev af 29de April 1814 ere givne om Sagerne Foretagelse i det Geheime Statsraad, undergaae adskillige Modificationer. Navnligen er det ikke Vor Hensigt at overvære alle Statsraadets Møder, men ikkun, naar enten Statsraadets Præsident maatte derom forebringe Os Statsraadets Ønske, eller Vi ved de til Foretagelse berammede Sagers Beskaffenhed, ved forefaldende extraordinære Omstændigheder, eller af andre Grunde, Selv maatte finde Os foranledigede til at overvære Forhandlingerne. Det er derfor en Selvfølge, at ikke allene de Sager, der ifølge det ovenberørte allerhøieste aabne Brev skulde være at foredrage Os i Vort Geheime Statsraad, men ogsaa de Sager angaaende Embeders Besættelse, Avancements m. v., der hidtil ere blevne Os umiddelbart leverede af vedkommende Departementschef, i Fremtiden ville være allerunderdanigst at referere for Os af vedkommende Minister, hvad enten denne maatte forud have forelagt Statsraadet Sagen, eller den maatte være af en saadan Natur, at Ministeren selv kan paatage sig Ansvarligheden, idet han indestaaer for at den indstillede Sags Afgjørelse skeer overensstemmende med Regjeringens Principer. Iøvrigt vil det, for at Vi kunne være vidende om, hvilke Sager der skulle foretages i Statsraadet, paaligge vedkommende Minister, senest Aftenen forud for Statsraadets Møde, at afgive til Statsraadets Præsident en Hovedindholdet angivende Fortegnelse over de under hans Ministerium henhørende Sager, som han agter at foredrage i Statsraadet, og blive de saaledes indkomne Fortegnelser, naar Vi opholde Os i Vor Residentsstad Kjøbenhavn, til Os af Præsidenten at indlevere forinden

Statsraadets Møde, men naar Vi maatte være fraværende, da snarest muligt at tilstille Os. Da Vi endvidere have bestemt, at en Protokol skal føres over Forhandlingerne i Statsraadet af en dertil beskikket Sekretær, saa bliver af denne inden 2 Dage efter hvert Statsraadmøde at forfatte en summarisk Extract over de i Statsraadet foretagne Sager og de af Statsraadet tagne Beslutninger, hvilken Extract af Statsraadets Præsident til Os bliver at indlevere. Det er derhos en Selvfølge, at den i det ommeldte allerhøieste aabne Brev af 29de April 1814 givne Bestemmelse om, at Referatet af Sagerne i Statsraadet skal skee af hvert Collegii Chef eller ældste Medlem, nu, ifølge Collegiernes forestaaende Omdannelse til Ministerier, vil bortfalde, hvorimod den vedkommende Minister selv har at foredrage Statsraadet de under hans Ministerium henhørende Sager, der egne sig til Forelæggelse i Statsraadet.

Med Hensyn til, hvilke Sager blive at forelægge Os til allerhøieste Afgjørelse, vil det indtil videre have sit Forblivende ved de hidtil iagttagne Regler. Dog ville Vi forvente herom, saavel som angaaende hvilke Sager der af Ministrene blive at foredrage i Statsraadet og hvilke af dem selv kunne afgjøres, at modtage nærmere allerunderdanigst Forslag fra Statsraadet ved dets Præsident, der iøvrigt selv vil have, efter forudgaaet Overveielse med Statsraadets øvrige Medlemmer, at fastsætte de nærmere Regler for Statsraadets indre Forretningsgang.

Hvilket Vort Danske Cancelli saaledes har at meddele samtlige Vore Collegier og Departementer til allerunderdanigst Iagttagelse for ethvers Vedkommende.

Befalende Eder Gud!

Christiansborg Slot d. 29de Marts 1848.

Frederik R.

A. W. Moltke.

Til

Vort Danske Cancellie.

21. Oktober 1848.

Vej-, Landvæsens-, private Forst-, Kro-, Mølle- og Matrikulssagerne henlægges fra Rentekammeret under en egen Direktør som et særligt Departement for det Indre under Finantsministerens Overbestyrelse.

Original i Rentekammerets Resolutionsprotokol.

Paa min derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhøieste Resolution af 21de dennes allernaadigst at bifalde:

- 1) At de under det kongelige Rentekammer henlagte Veisager, Landvæsenssager, private Forst- og Jagtsager, Kro- og Møllesager, Matrikulssager, samt de enkelte andre under Kammeret sorterende Sager, som ere beslægtede med de nævnte Fag, midlertidigen, indtil samtlige Ministeriers endelige Ordning, maae, under Finantsministerens Overbestyrelse, underlægges, som et eget Departement for det Indre, en Directeur, med Bemyndigelse for denne til paa eget Ansvar at afgjøre alle disse Sager i saadanne Tilfælde, hvor det efter de hidtilgjældende Regler ikke vilde være nødvendigt at erhverve allerhøieste Resolution.

.....
 Hvilket jeg til behagelig Efterretning herved tjenligst skulde meddele velbemeldte Kammer, med Tilføiende, at der angaaende Oprettelsen af det ommeldte Departement for det Indre vil fra Justitsministeriet blive udfærdiget fornøden Bekjendtgjørelse ved en Plakat.

· Kjøbenhavn den 24 October 1848.

A. W. Moltke.

Til

Det Kongelige Rentekammer.

10. November 1848.

Der oprettes et særligt Islandsk Departement for alle Sager vedkommende Island, Færøerne og Grønland.

Original i Rentekammerets Resolutionsprotokol.

Allerunderdanigst Forestilling.

De islandske, færøeske og grønlandske Sager have hidtil væsentligen været henlagte under Rentekammerets Ressort. Vel have navnlig Justitssagerne været endeligen afgjorte igiennem det sildigere ophævede danske Cancellie — nu Justitsministeriet —, og Sagerne angaaende det lærde Skolevæsen paa Island giennem den sildigere ophævede Direction for Universitetet og de lærde Skoler — nu Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet —. Men selv i alle vigtigere, til disse Brancher henhørende, Sager have vedkommende Autoriteter stedse brevvetlet med Rentekammeret.

For paa den ene Side fremdeles at vedligeholde en saadan Nexus mellem Sagerne, der med Hensyn til disses særegne Beskaffenhed, som udfordrer et nøiere Kiendskab til Bilandene i det Hele, er af væsentlig Indfaldelse paa sammes hensigtsmæssige Behandling, og for paa den anden Side, saavidt muligt, at forebygge alt unødvendigt Ophold, har Deres Majestæts Statsraad anset det rigtigst, at der, i Anledning af den nu nødvendige Omorganisation af Statsforvaltnings-Autoriteterne, oprettes er eget Departement for samtlige islandske, færøeske og grønlandske Sager, saaledes, at Departementschefen har at referere Sagerne for de respective Ministre, under hvis Ressort de høre. Og er det overdraget til mig at nedlægge nærmere allerunderdanigst Forslag angaaende et saadant Departements Organisation.

.....

Med Hensyn til alt Foranførte tillader jeg mig saaledes i dybeste Underdanighed at indstille til Deres Majestæts allerhøieste Resolution:

- 1) at der maa oprettes et eget Departement for samtlige islandske, færøeske og grønlandske Sager, og at der for samme maa udnævnes en Departementschef, der har at foredrage de under Departementet hørende Sager for de respective Ministre, under hvis Ressort de høre;
- 2) at, som Følge heraf, Departementschefen for bemeldte Sager maa sættes i samme Forhold til de forskiellige Ministre, Enhver for hans Ministeriums Vedkommende, som det, hvori de øvrige Departementschefer staae til de enkelte Ministere;
- 3) at Decisionen af Regnskabssagerne for Island, Færøerne og Grønland, tilligemed Tilsynet med det hele Revisionsvæsen for disse Bilandes Vedkommende, ligeledes, paa samme Maade som Tilfældet er med Hensyn til de under Ministerierne ansatte Generaldecisorer, maa, indtil en endelig Organisation af det hele Revisionsvæsen i Almindelighed maatte blive bestemt, henlægges under fornævnte Departementschef;
- 4) at den administrerende Direction for den grønlandske og færøeske Handel indtil videre maa vedblive at have samme Functioner som hidtil, saaledes at den oftnævnte Departementschef har, under de paagældende Ministerier, ethvert for dets Vedkommende, at behandle de Sager, der nu blive at tilstille Collegierne eller Ministerierne.

.....
 Kiøbenhavn d. 4de November 1848.

allerunderdanigst
 A. W. Moltke.

Fra

Premier- og Finants-Minister Grev Moltke til Bregentved.

Vi bifalde allernaadigst disse Dine allerunderdanigste Indstillinger.

Frederiksborg Slot d. 10de Novb. 1848.

Frederik R.

A. W. Moltke.

216.

24. November 1848.

Rentekammeret, General Told- Kammer- og Kommerce-Kollegium, de finansielle Institutioner og flere Kommissioner ophæves og der oprettes et Indenrigs- og et Finantsministerium.

Trykt Kundgjørelse.

Vi Frederik den Syvende, osv., gjøre vitterligt: Efterat Vi fra Vort Statsraad have modtaget allerunderdanigst Indstilling angaaende hvorledes Forretningerne hensigtsmæssigst kunne være at fordele imellem de forskjellige Ministerier, ville Vi herved allernaadigst have følgende Fordeling fastsat:

I. Udenrigsministeriet.

Samtlige udenrigske Anliggender, derunder indbefattet Consulatsager.

II. Indenrigsministeriet.

De Folkerepræsentationen vedkommende almindelige Anliggender.

Communalvæsenets Bestyrelse i dets hele Omfang, derunder indbefattet Indquarteringsvæsenet.

Det almindelige Fattigvæsen.

Næringsforholdene i Hovedstaden, Kjøbstæderne og paa Landet, derunder Handel, Fabrikker, Industri, samt Anlægget af Bogtrykkerier og Udgivelsen af de privilegerede Tidender.

Landvæsenessager, derunder indbefattet Forst- og Matrikulssager, Veterinair- og Stutterivæsenet, samt Sager vedkommende Qvægsygen.

Veivæsenet, derunder indbefattet Sneekastning, Jernbanesager og Kanalvæsenet.

De Kongelige Domainer, Slotte og offentlige Bygninger.

Porcellainfabrikken.

Havnevæsenet.

III. Finantsministeriet.

Det hele Finantsvæsen, derunder Pensionsvæsenet og saavel det direkte som det indirekte Skattevæsen, samt det med Told- og Consumtionsvæsenet forenede Qvarantainevæsen.

Sund- og Strømtoldvæsenet.

Postvæsenet.

Coloniernes Centralbestyrelse.

Det statistiske Tabelværk.

IV. Justitsministeriet.

Justitsvæsenet, derunder Fængselsvæsenet og de civile Straffeanstalter.

Sager vedkommende Ægteskaber, Arv samt Bestyrelsen af Umyndiges Midler.

Offentlige Stiftelser, forsaavidt de ikke henhøre under det almindelige Fattigvæsen eller Underviisnings- og Skolevæsenet; Lehn og Fideicommisser.

Politivæsenet, derunder indbefattet Medicinalvæsenet, Jordemodervæsenet, Strandingsvæsenet, Brandforsikringsvæsenet, Bevillinger til Skuespils Opførelse o. desl.

Udskrivningsvæsenet saavel til Land- som til Søkrigstjenesten. De borgerlige militære Corpser.

V. Kirke- og Underviisnings-Ministeriet.

Samtlige Kirke-, Underviisnings- og Skolevæsenet vedkommende Anliggender og Stiftelser, derunder indbefattet det store Kongelige Bibliothek og det Kongelige Museum for Naturvidenskaberne.

Sager vedkommende Missionsvæsenet.

VI. Krigsministeriet.

Det hele Landkrigsvæsen.

VII. Marineministeriet.

Det hele Søkrigsvæsen.

Fyr- og Vagervæsenet.

Den hver Forretningsgreen især vedkommende Regnskabs-Revision og Decision henlægges under det paagjældende Ministerium.

Samtlige islandske, færøeske og grønlandske Sager, derunder indbefattet den dem vedkommende Regnskabs-Revision og Decision, henlægges til et eget Departement under Indenrigsministeriet, dog saaledes, at de af disse Sager, der efter deres Natur høre under noget andet Ministerium, blive af Departementets Chef at foretage for den respective Minister.

Med Hensyn til de med Hofetaten i Forbindelse staaende Samlinger og Instituter, deriblandt det Kongelige Theater og det Kongelige Capel, ville Vi have Os forbeholdt at tage nærmere Bestemmelse, naar de i Forbindelse med Vor Civilliste staaende Spørgsmaal ere afgjorte. Det Samme ville Vi ogsaa have Os forbeholdt med Hensyn til Statssecretariatet for Naadessager.

Samtidigt med at den ved Vor nærværende Kundgjørelse anordnede Fordeling af Forretningerne imellem Ministerierne træder i Kraft ville Vi allernaadigst have ophævet følgende Collegier og andre Autoriteter:

Handelsministeriet.

Vort Rentekammer.

Vort General-Toldkammer og Commerce-Collegium.

Vor Finantsdeputation.

Vor Direction for Statsgjelden og den synkende Fond.

Directionen for den almindelige Enkekasse.

Commissionen for det statistiske Tabelværk.

Jernbanecommissionen.

Qvægsygecommissionen.

Endvidere ville Vi lige allernaadigst have følgende Autoriteter, der hidtil have staaet umiddelbart under Os, for Fremtiden henlagte under Ministerierne, nemlig:

Vor General-Postdirection under Finantsministeriet;

Vor Direction for Landstutterivæsenet under Indenrigsministeriet;

Overbestyrelsen for Veterinairskolen ligeledes under Indenrigsministeriet;

Den interimistiske Commission for Land- og Søetatens Forsyning med uldne Varer og de usserødske Fabrikkers Realisation under Krigsministeriet.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet paa Vort Slot Frederiksborg, den 24de November 1848.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

A. W. Moltke.

Supplement.

217 (foran Nr. 14).

5. Dec. 1735.

Der oprettes et General-Landets-Økonomi- og Commerce-Kollegium.

Afskrift blandt Kollegiets Sager.

C. VI.

Vor synderlig Gunst tilforn. Eftersom Vi ved Vores allernaadigste Befaling under denne Dags Dato haver givet Eder Vores allernaadigste Villies Meening tilkiende angaaende Et Nyt Collegii indretning under det Navn af General-Landets-Oeconomie- og Commerce-Collegio, og Eder som Deputerede derved allernaadigt haver bestillet og an-

ordnet; Saa have Vi allernaadigst eragtet fornøden, Vores herunder havende Oyemærke og hensigte Eder nærmere udi efterfølgende at give tilkiende: at som det eneste hensigt af saadant et Collegium skal være det algemeene beste i Vore Riger og Lande at forbedre og ophielpe, saasom:

- 1) Handelen inden og uden Lands med alle sine dertil hørende underskeedlige Stycker.
- 2) Dend derved fornødne Anordning af Vexel Sager og de derhen hørende Forordninger.
- 3) Mynte Væsenet.
- 4) Søe Farten at befordre og opmuntere.
- 5) Manufacturerne.
- 6) Dend Commerciens gemæsse indretning af Tolden.
- 7) Jordbrug, agerdyrkning og dessen oeconomie.
- 8) Skovenes opælskning og vedligeholdelse.
- 9) Bergverckerne.
- 10) Fiskerierne.
- 11) Indigninger og Digernes vedligeholdelse.
- 12) Indbyggernes formeering.
- 13) Contributionernes gode indretning.
- 14) Consumption og Licent.
- 15) Politien udi det ganske Land.

Saa ere disse de Hoved Støcker, hvorpaa I som Deputerede udi dette Collegium haver Eders gandske fliid og Hovet Øyemerker at rette. Mens som ellers ovenbemelte Poster efter deris begreb ere af meget stor vitløftighed og betydning og følgelig derhen er at see, at I som Deputerede i dette Collegium ikke vorder formeget bebyrdet og saaledes med ald for mange Sager overvellet, at intet noksom kunde af Eder udgrundes og overlægges og til behørig fuldkommenhed og i standsettelse bringes; Saa have Vi allernaadigst fundet for got, forbenevnte Collegium udi et Ober-Directorium og tvende adskilte Departements at

fordeele, hvilcke sidste vel hver skal have sine egne tildeelte forretninger, men begge dog under sig skal være udi en bestandig Communication, og med Ober Directorio staae udi en udfordrende og fornøden Relation, hvilket sidste alle Deliberanda skal have at Regulere, samme effter des beskaffenhed til bem^{te} Departements til undersøgning og overleg at Remittere, derefter med samme derover udi Conferentz at træde, Een slutning at forfatte, og os deraf allerunderdanigst at Referere, og effter Vores derpaa følgende allernaadigste Approbation, saavel Expeditionen som og at Vores ergangne allernaadigste Resolution rigtig vorder efterlevet, haver at besørge.

.....
 Skrevet paa Vort Slot Frederiksberg den 5te Decem-
 ber 1735.

Under Vor Kongl. Haand og Signet.

Christian R.

—————
 Holstein.

Til

*Hr: Geheime Raad Greve af Danneskiold Samsøe, Ober
 Secreterer von Schulin og Etats Raad Thott anl. 15
 Poster, som ved General Landets Oeconomie og Com-
 merce Collegio skal i agttages.*

218 (foran Nr. 7).

29. August 1766.

Forskjellige Sager af mindre Vigtighed skulle for Fremtiden afgjøres uden kongelig Resolution og udfærdiges af den første Deputeret ved Finantserne •ad mandatum regis•*).

Kopi blandt Kammerkancelliets Dokumenter (VI G, I, 157).

C. VII^{timus} Wolgebohrne, Hoch Edler und Wol Edle, liebe getreue, Wir geben euch hiemit in Königl. Gnaden zu

*) Ligeledes udfærdiget ved Resolution gjennem Rentekammeret af 2. September s. A.

erkennen, wasgestalt Wir auf eure uns gethane schriftliche allerunterthänigste Vorstellung für gut befunden haben, dasz nachstehende Resolutiones und Expeditiones, deren Ausfertigung bey Unserer Rente-Cammer geschiehet und welche bisher von Uns selbst unterzeichnet worden, als:

alle Resolutiones wegen Pacht-Stücke, die auf gewisse Jahre oder auf Leb-Zeit häuerlich ausgethan werden, nebst den in letzterem Fal auszufertigenden Concessionen oder Confirmationen, als darunter insonderheit die Krügereyen mit gehören,

alle Holtz-Ausweisungs-Ordres,

alle Resolutiones wegen der Holtz- und Jagt-Brüche,

alle Resolutiones wegen Nachlaszes in der Pacht,

alle Resolutiones wegen Erlaszung der Brüche contra sextum et ob anticipatum concubitum,

alle Resolutiones in Stempelungs-Sachen,

alle Resolutiones wegen Erlaszung der Brüche bey zu spät eingesandten Rechnungen, Beantwortung der Notaten etc.

alle Resolutiones wegen Caution der Hebungs-Bediente, nach der Verordnung de ao. 1743,

alle Resolutiones in Strandungs-Fällen wegen Schenkung unsers dritten Theils von den geborgenen Güthern, wann bloserdings Unsere Unterthanen dabey interessiret sind,

alle Resolutiones wegen Erlaszung des Abzugs-Pfennings nebst den desfälligen Declarationen und Concessionen, wann die Gelder in Unsern Reichen und Landen verbleiben,

alle Resolutiones und Expeditiones betr. die Befreyung von dem sogenannten Fødestaufns-Recht auf Unsern Güthern im Königreich Dännemarck,

alle Expeditiones auf die Krügereyen, welche entweder neu angeleget oder auf die Nachkommen bestätigt werden, beides im Königreich Dännemark als auch im Königreich Norwegen, und

alle Resolutiones und Expeditiones in letzbesagtem Königreich, welche die Sage-Mühlen betreffen, wenn nemlich die Schneidung eines gewissen quanti von Brettern oder die Verlegung des Sagewerks nach einer andern Mühle, oder die sogenannte Nachschneidung, da das bewilligte quantum nicht zu rechter Zeit geschnitten werden können, zugestanden wird,

hinführo nicht mehr von Uns unmittelbar unterschrieben, sondern folgendergestalt ausgefertigt werden sollen, dasz nemlich obige Resolutiones, wann sie gewöhnlichermassen von sämtlichen Deputirten zu den Finances paraphiret worden, von Unserm 1sten Deputirten in Unserm Nahmen mit Beyfügung der Clausul: Auf Sr Königl. Maytt. allergnädigste Ordre und Befehl, unterschrieben, ferner alle dazu gehörige Concessiones, Confirmationes, Declarationes oder andere offene Briefe herkömmlich mit Unserm Königl. Nahmen und Titel angefangen und mit den Wörtern: unter Unserm vorgedruckten Insiegel geschloszen und sodann nach geschehener paraphirung sämtlicher Unserer Deputirten auch gleichmäziger hinzufügung vorbesagter Clausul von Unserm 1sten Deputirten ebenfalls unterzeichnet werden. Wir auctorisiren euch solchem nach hiemit vorerwehnte Resolutiones und die davon abhängende Ausfertigungen auf besagte Weise hinführo resp. abzufassen und zu unterzeichnen und behalten Uns dagegen vor, alle andere vorkommende Resolutiones und Expeditiones auch ferner mit Unserer unmittelbaren Unterschrift zu versehen. Wornach ihr euch zu achten und Wir verbleiben euch mit Königl. Gnaden gewogen.

Geben auf Unserm Schlosze Friderichsberg den 29ten August 1766.

Christian R.

O. Thott.

Rescript

an die Rente-Cammer wegen gewisser zur unmittelbaren

allerhöchsten Unterschrift nicht weiter vorzulegenden, sondern von dem 1sten Deputirten zu den Finances zu unterzeichnenden Resolutionen und Expeditionen.

Pro vera copia

Carstens.

219 (efter Nr. 18).

7. Maj. 1768.

Det almindelige Magazin ophæves og dets Forretninger deles mellem et General Magazin Kontor og de tre Kommitterede i Kommerce-Kollegiet.

Kommerce-Kollegiets tyske Kopibog.

Nachdem S^e. Königl. Maytt. per Resolutionem vom 3ten dieses das bisherige allgemeine Waaren Magazin aufgehoben und dabey die solchem vorgestandene Directeurs ihrer Direction in Gnaden entlaszen haben*), so haben Allerhöchst dieselben zugleich Allernädigst befohlen**), dasz unsere Hochgeehrte Herren die übrigen Verrichtungen, die dem bisherigen Magazins - Directorio, auszer der Direction des Königl^{en} Waaren Magazins und der dahin gehörigen Anstalten obgelegen, und eigentlich theils von der Inspection der fabriquen abhängen und andern Theils die Beforderung des Absatzes der fabrique-Waaren zum Augenmerck haben, als die Entscheidung der kleinen Streitigkeiten zwischen den Fabricanten unter sich oder zwischen ihnen und den Ouvriers*), die Aufsicht über die Tuchmacher,

*) Ved den nævnte Resolution ophævedes det almindelige Magazin, som var oprettet ved Resolution af 22. Juli 1737 (sml. den trykte Forordning af 26. August s. A.), og den ved Resolution af 23. Decbr. s. A. udnævnte Direktion entledigedes, medens der samtidig oprettedes et General-Magazin-Kontor under Direktion af Agent de Coninck.

**) Ved Reskript af 4. s. M., hvilket ikke mere findes.

***) Ved Forordning af 5. Febr. 1759 bemyndiges Magazin-Direktørerne til brevi manu at afgjøre visse mindre Stridigheder af ovennævnte Natur.

Zeugmacher und Seiden-Weber*), die Ertheilung der Auctions-Atteste, imgleichen der Atteste in hinsicht der von den Schneidern verarbeitenden Waaren etc. Künftighin besorgen sollen. Welches Wir denn hiedurch Nachrichtlich zu melden nicht unterlaszen u. s. w.

7. Mai 1768.

B(ernstorff). de C(ederfeldt).

D(ow). H(olmstedt). P(rætorius). v. C(ossel).

An

die *H^{rn} Etats und Justiz Ræthe v. Jessen, Schumacher und Classen.*

220 (foran Nr. 53).

29. Maj 1771.

Der oprettes et Finants-Kollegium.

Kopi i Finants-Kollegiets Arkiv.

An den Ober-Praesidenten Grafen von Holstein, Finanz-Rath Oeder, Bürgermeister Rhode und Justitz-Raht Struensee.

Nachdem ich für nöthig finde, ein Finanz Collegium zu errichten und eine Veränderung mit der Rente- und Zoll-Kammer vorzunehmen, so werden die obenbenannten Personen zu Deputirten dieses Collegii hiedurch von mir ernannt und constituiret. Sie sollen die dazu gehörige Geschäfte von denen bisher gewesenenen Deputirten in der Rente-Cammer sogleich übernehmen und die gantze Veränderung nach dem von mir approbirten hiebey kommenden Entwurff ausführen. Ich erwarte von Ihnen eine nähere Vorstellung, was die weitere Ausführung dieses Geschäftes und die Besetzung der darin benannten Chargen betrifft, bey welchen letztern Sie bloz nach der Tüchtigkeit und den Verdiensten der Personen, nicht aber nach

*) Den saakaldte Halle i Kjøbenhavn, første Gang oprettet ved en Ordonance af 31. Marts 1705, derpaa atter ved Forordning af 11. Juli 1739. Sml. Forordning af 11. Oktober 1769.

andern neben Considerations Ihre Vorschläge einzurichten haben. Die Departements des Finanz-Collegii sollen unter die obenennannten Deputirten folgendergestalt vertheilet werden:

Dem ersten Departement stehet der Graf von Holstein vor.
Dem zweyten der Finanz-Raht Oeder.

Dem dritten der bisherige Bürgermeister Rhode.

Dem vierten der Justitzrath Struensee.

Christiansburg den 29sten May 1771.

Christian.

Struensee.

221 (after Nr. 86).

25. Jan. 1772.

I Forestillinger til Kongen skal igjen det danske Sprog bruges i danske og norske Sager, ligesom før Struensees Tid.

Original i Finantskollegiets Resolutionsprotokol.

Allerunterthänigste Vorstellung.

Die vorige Rente-Kammer hat jederzeit die Ewr. Königlichen Majestät vorgelegten allerunterthänigsten Vorstellungen in dänischer Sprache verfasst. Die Umstände haben aber zeither das Finanz Collegium genöthigt Ew. Königlichen Majestät selbige in deutscher Sprache vorzutragen. Das Finanz Collegium hält es daher für seine allerunterthänigste Pflicht Ewr. Königlichen Majestät allerhöchste Willensmeynung zu vernehmen, in welcher Sprache Allerhöchstdieselben befehlen, dasz die allerunterthänigsten Vorstellungen des Collegii künftig geschrieben werden sollen.

Finanz-Collegium, den 20ten Januarii 1772.

G. C. Oeder.

Rothe.

v. Hellfriedt.

(Resolution med Grev Thotts Haand:)

Det Danske Sprog bruges i Danske og Norske Sager.

Christiansborg i Cabinets Raadet d. 25 Jan. 1772.

Christian.

222 (foran Nr. 87).

27. Jan. 1772.

Referatet for Kongen af Finants- og Kammersager finder Sted i det Gehejme Kabinets Raad*).

Original i Finants-Kollegiets Samling af Kabinetsordrer.

Promemoria.

Efter Hands Kongel. Maytt. allernaadigste Befaling haver jeg herved den Ære at melde det Kongel. Finantz-Collegium, at Allerhøystsamme, i henseende til Referatet, har fundet for got at anordne, at samme herefter skal skee alternative, af en hver Deputeret i sær, i det af hands Maytt. anordnede geheime Cabinets-Raad, som for Finantz-Collegii og samtlige Kammeres Sager holdes paa Christiansborg Slot hver Mandag Formiddag, henimod Klocken 9^{1/2} Slet.

Christiansborg, d. 27de Januarii, 1772.

A. Schumacher.

Til

det Kongel. Finantz-Collegium.

223 (foran Nr. 170).

4. Juni 1774.

Skattekammerets Gjenoprettelse sættes i Værk (sml. Nr. 108), idet der overdrages det Midler til at afholde alle Statens Udgifter efter det extraordinære Reglement: hvad der efterhaanden spares herpaa skal danne en Fond.

Original ved Assignations-Kontorets kongelige Resolutioner.

Vores Finantz-Collegium give Vi hermed allernaadigst tilkiende, at Vi have funden for got igien at sette Vores Skatt-Cammer i Activitæt, hvortil alt, hvis i en eller an-

*) Det første Referat havde alt fundet Sted d. 25. Januar (see Nr. 221), medens Kongen endnu d. 22. afgiver sine Resolutioner uden Andres Medunderskrift. Ved Kabinetsordre af 31. Januar meddeles det Finants-Kollegiet, at Gehejmeraaderne Grev Thott og Schack Rathlou ere udnævnte til Medlemmer af dette Raad med Gage fra d. 17. Januar.

den Maade af extra Gages, Tillæg, Vart-Penge og Pensioner fra 1ste Julii h. a. kand blive at spare, skal oplegges og bevares, for i paakommende Tilfælde at anvendes og bruges til Statens Beste og Nytte.

Til den Ende ville Vi allernaadigst, at de af os underskrevne extraordinaire Reglementer, nemlig

	for civil-Etaten paa	502,253	R ^M	10	β
	- Land-Etaten -	188,995	-	14	-
	og - Søe-Etaten -	47,408	-	24	-
	tilsammen	738,656	R ^M	48	β

skal tilsendes Directionen for Vores Skatt-Cammer, og have I derefter at foranstalte, at til at udrede Betalingen efter disse extraordinaire Reglementer, og til efter Haanden at samle en Fond for Skatt-Cammeret, aarlig fra tilstundende 1. Julii 748,000 Rdl. i fiire Terminer, nemlig mod hvert Quartals Afløb, til den af os udnævnte Casserer ved Skatt-Cammeret Etats-Raad Linde blive anviste.

Fredensborg den 4. Junii 1774.

Christian R.

Friderich.

O. Thott. Schack Rathlou. Rømeling. Eickstedt.

A. P. v. Bernstorff.

Til

Vores Finantz-Collegium.

Rettelser til de i disse Meddelelser 1873-76 optagne Stykker.

- Nr. 1. S. 6, L. 5: læs henhører.
 - 80. S. 109. Overskriften bør hedde: General-Landvæsenskommissionen skal for Fremtiden kun befatte sig med almindelige Forslag til Forordninger, der skulle indsendes direkte til Kongen, samt med Godsernes Administration.
 - 109. S. 139. Overskrift: læs 1769 for 1765.
 Efter Finants-Kollegiets Arkivprotokol vare de kongelige Resolutioner paa Finants-Kollegiets Forestillinger meddelte under følgende Dage:
 Nr. 54, 55. — 4. Juni.
 Nr. 56. — 7. Juni.
 Nr. 62, 80. — 7. Juli.

II.

Registraturer til Bidrag til Rentekammerets Historie 1660-1848*).

1.

Kronologisk Registratur.

28 Okt. 1660. Alt hvad der vedkommer Rigernes Indtægter og Udgifter skal for Fremtiden expederes gennem Skatkammeret	1**)
8 Novbr. 1660. Skatkammer-Kollegiets Instrux . .	2.
30 Decbr. 1660. Skatkammeret skal tillige være Domstol i alle Regnskabs- og Kammersager (Kammer-Retten).	3.
22 Septbr. 1670. Instrux for det ny oprettede Kommercekollegium	8.
14 Novbr. 1691. Skibsmaalingsforretningerne henlægges fra Kommerce-Kollegiet til Rentekammeret.	9.
21 Maj 1692. Tilsynet med Kjøbenhavns Havn (Kanalerne) overdrages til en særlig Havnekommission.	22.
4 Juli 1693. Der nedsættes en Kommission til at varetage Kommerceanliggender	10.

*) Meddelelser fra Rentekammerarkivet 1873—76, 1877 og 1878.

***) Disse Tal betegne det vedkommende Stykkes Løbenummer i hele Samlingen.

9 Jan. 1700. De tre første «Personer ved Finantserne og Kammervæsenet» faae Navn af Deputerede ved Finantserne o. s. v. Bestemmelser om Revisionen af Hospitalers, Kirkers og Skolers Regnskaber	4.
10 Marts 1700. Fordeling af Expeditionerne mellem Kancellierne og Rentekammeret	5.
26 Jan. 1704. Instrux for et nyt Kommerce-Kollegium	11.
28 Septbr. 1705. Instrux for de Deputerede for Finantserne for saa vidt Tilsynet med de kongelige Bygninger angaaer	19.
17 Septbr. 1706. Expeditionen af Skovruller over Udvisningen i de kongelige Skove overdrages atter til Rentekammeret	27.
23 Marts 1708. Kommerce - Kollegiet forenes med Politiet i Kjøbenhavn under «de Kommitterede ved Politien og Kommercien»	12.
19 Juli 1712. En Del af Postrevenueerne skal udsættes til en Pensionskasse for afskedigede Betjente og deres Enker.	37.
5 Jan. 1731. Politi- og Kommerce - Kollegiet ophæves, og dets Forretninger overdrages til Magistraten i Kjøbenhavn tilligemed en af de 32 Mænd.	13.
10 Marts 1731. Der nedsættes en Kommission over de publike Bygningers Opførelse	20.
5 Decbr. 1735. Der oprettes et General-Landets-Økonomi- og Kommerce-Kollegium for Sager vedkommende Landvæsen, Handel og Manufaktur.	217.
30 Decbr. 1735. Forordning herom	14.
18 Apr. 1738. Justitskassens Bestyrelse gaaer fra Kancelliet over til de Deputerede for Finantserne	6.
16 Septbr. 1739. Havnevæsenet overdrages til Grev F. Danneskiold-Samsøe som Marine-Intendant.	23.

- 22 Maj 1741. Alle Sager vedkommende Skove, Jagt og Vildtbaner, som hidtil have dependeret af Overjægermester - Chargen, henlægges under Rentekammeret 28.
- 30 Marts 1742. Marine-Intendanten bliver Medlem af Havnekommissionen, hvis Myndighed samtidig udvides 24.
- 25 Apr. 1742. Instruktion for den under 14 Febr. 1742 nedsatte Bygningskommission for alle kongelige Bygninger (undtagen Kristiansborg Slot) . . . 21.
- 4 Febr. 1746. Der nedsættes en General-Landets-Havne-Kommission. 25.
- 23 Oktbr. 1747. General-Landets-Havne-Kommissionen ophæves og Handelshavnene henlægges atter under Stiftamtmandene i Forbindelse med Rentekammeret 26.
- 28 Novbr. 1754. Kolonierne i Vestindien og paa Guineakysten henlægges under Rentekammeret. . 15.
- 26 Novbr. 1757. Der nedsættes en Kommission til at undersøge hvad der kan være til Landvæsenets Fremtarv og Nytte at befordre 29.
- 7 Jan. 1760. Der oprettes et Vestindisk-guineisk Rente- samt General-Told-Kammer-Kollegium . 16.
- 25 Marts 1760. Sager vedkommende Komsumptionsvæsen, Familie- og Folkeskatten, samt Kopulationspenge henlægges under Vestindisk-guineisk Rente- samt General-Told-Kammer-Kollegium . 17.
- 2 Decbr. 1762. Der oprettes en Over-Direktion for den ved Forordn. af 23 Septbr. udskrevne Extraskat samt Statsgjældens Forrentning og Afbetaling. 39.
- 30 Decbr. 1763. Kammerherre F. C. Rosenkrantz faaer Direktionen over den nye Indretning ved Vejene 33.
- 24 Marts 1764. Der oprettes en særlig Vejkasse . . 34.
- 15 Jan. 1765. Der oprettes en Fond ad usus publicos, tildels bestemt til Gratifikationer o. l. . . . 38.

- 29 Aug. 1766. Forskjellige Sager af mindre Vigtighed skulle for Fremtiden afgjøres af den første Deputerede ved Finantserne «ad mandatum regis». 218.
- 22 Apr. 1767. Vejenes Bestyrelse henlægges under Rentekammeret 35.
- 27 Oktbr. 1767. Der nedsættes en Kommission til at forbedre Landvæsenet og især at lette Bondens Vilkaar 30.
- 15 Febr. 1768. General-Landets-Økonomi- og Kommerce-Kollegium og Vestindisk-guineisk Rentesamt General-Told-Kammer-Kollegium forenes til et General-Told-Kammer- og Kommerce-Kollegium, idet samtidig Sagerne vedkommende Landets indre Økonomi, Ferskvandsfiskeri og Kvægsyge henlægges herfra under Rentekammeret . . . 18.
- 8 Marts 1768. Kammersager af mindre gjennemgribende Betydning skulle afgjøres af Konseillet istedenfor ved kongelig Resolution 7.
- 8 Marts 1768. Overskattedirektionen faaer overdraget de Antvorskovske og Vordingborgske Godser . . . 40.
- 30 Marts 1768. Der oprettes et General-Landvæsens-Kollegium 31.
- 7 Maj 1768. Det almindelige Magazin ophæves og dets Forretninger deles mellem et General-Magazin-Kontor og de tre Kommitterede i Kommerce-Kollegiet 219.
- 24 Septbr. 1768. Der skal oprettes en særlig Fond i Over-Skatte-Direktionens Kasse, bestemt til uforudsete Statsudgifter 41.
- 13 Apr. 1769. Et Skatkammer oprettes til dermed at afholde uforudsete Udgifter 42.
- 24 Apr. 1769. General-Landvæsens-Kollegiets nærmere Indretning fastsættes. 32.
- 17 Maj 1769. Reskript til Rentekammeret om Skatkammerets Oprettelse 43.

- 15 Decbr. 1769. Der nedsættes en Vejkommission for at anlægge den nye Vej fra Kjøbenhavn til Roskilde 36.
- 15 Maj 1770. Direktionen over alle under Rente-kammeret henhørende kongelige Bygninger og Haver overdrages fra 1 Juli s. A. til Grev Holck 70.
- 26 Maj 1770. Resolution af 15 Maj s. A. finder ikke Anvendelse paa de sjællandske kongelige Bygninger og Haver, med Hensyn til hvilke Hofmarskallatet skal beholde sine Forrettigheder. 71.
- 4 Juni 1770. Den første Oktroj paa et Tallotteri (i Altona) 82.
- 4 Juni 1770. Reskript til Gehejmeraad von Gähler, hvoraf fremgaaer, at det i Altona oprettede Tallotteri skulde holdes for kongelig Regning 83.
- 6 Oktbr. 1770. General-Told-Kammer- og Commerce-Kollegiet forenes med Rentekammeret. . . 44.
- 26 Oktbr. 1770. Vejkommissionen ophæves, og Vejsagerne henlægges under Generalitets-Kollegiet . 72.
- 10 Novbr. 1770. Cirkulære om Sagernes Expedition i Kollegierne og Kongens Kabinet 45.
- 19 Novbr. 1770. General - Landvæsenskollegiet ophæves og der nedsættes en Landkommission . . . 78.
- 19 Novbr. 1770. Landkommissionen faaer af Over-Skatte-Kommissionen overdraget Bestyrelsen af de Antvorskovske og Vordingborgske Godser 79.
- 10 Decbr. 1770. Det gehejme Konseil ophæves. . . 47.
- 10 Decbr. 1770. Sager vedkommende Summer indtil 100 Rdl. skulle expederes af Kammeret uden kongelig Resolution 46.
- 27 Decbr. 1770. Gehejme-Stats-Konseillet ophæves. 48.
- 28 Decbr. 1770. Der udnævnes en Konferents, bestaaende af sex af Statens højeste Embedsmænd, som skal afgive sine Vota om visse forelagte Spørgsmaal 49.

- 7 Jan. 1771. Den Ret, som ved Ordre af 23 Febr. 1768 er givet Kammer-Kollegiet til at træffe visse Afgjørelser, indskrænkes 50.
- 12 Jan. 1771. Talloetteriet overdrages i Forpagtning til den preussiske Bankodirektør G. D. F. Koes . . 84.
- 21 Jan. 1771. Kammer - Kollegium skal paa egen Haand afgjøre alle Stempelsager 51.
- 18 Apr. 1771. Skatkammeret ophæves 52.
- 29 Maj 1771. Et Finants-Kollegium oprettes. . 53. 220.
- 4 Juni 1771. Finants - Kollegiet faaer tillagt et Assignations- og et Landmaaler-Kontor 54*)
- 4 Juni 1771. Kommerce - Kollegium underordnes Finants-Kollegium; det skal snarest muligt ophæves, og et Handelskammer af Byernes Deputerede oprettes 55*)
- 6 Juni 1771. Rente- og General-Told-Kammeret ophæves, og der oprettes tre nye Kamre, et dansk, et norsk og et tydsk. 57.
- 7 Juni 1771. Forholdsregler til at forberede Kommercekollegiets Ophævelse 56*)
- 12 Juni 1771. Kammerretten skal indtil videre ikke mere holdes. 58.
- 30 Juni 1771. Finantskollegiet faaer fra Partikulærkassen overdraget Øresundstolden og andre særlige kongelige Indtægter 59.
- 2 Juli 1771. Finantskollegiet meddeler det danske Kammer, at det i Henhold til Kabinetsordre af 30 Juni har at overtage Bestyrelsen af Øresundstolden og andre mindre vigtige Forretninger . . . 61.
- 6 Juli 1771. Den kongelige Konferents af 28 December 1770 ophæves 63.
- 7 Juli 1771. General - Landvæsenskommissionen

*) See Rettelsen foran Side 48.

- skal for Fremtiden kun befatte sig med almindelige Forslag til Forordninger, samt med Godsernes Administration 80*)
- 7 Juli 1771. En Kommerce - Deputation oprettes for at afgjøre Kollegiets ældre Sager og forberede en Kommerce-Konferents, bestaaende af Stædernes Deputerede 62*)
- 12 Juli 1771. Brandassurance-Kontorerne henlægges under Kamrene. 64.
- 15 Juli 1771. Meddelelse til Finants-Kollegiet om at Struensee under 14 Juli er udnævnt til Geheime-Kabinets-Minister og bemyndiget til at udstede Kabinetsordrer i Kongens Navn 65.
- 18 Juli 1771. General-Kommerce-Kollegiet ophæves; alle almindelige Sager henlægges til Finants-Kollegiet, alle enkelte Tilfælde til Kamrene . . . 66.
- 27 Juli 1771. Kamrene skulle fuldføre de af General-Landvæsenskommissionen paabegyndte Landvæsenssager. 81.
- 18 August 1771. Finantskollegiet overordnes Kamrene; alle Forestillinger til Kongen skulle nedlægges gennem det 67.
- 19 Aug. 1771. Forskjellige Anliggender, som tidligere have sorteret under Kancelliet, henlægges fra 1 Oktober under Finantskollegiet 68.
- 9 Septbr. 1771. Bygningskommissionen ophæves fra 1 October s. A. og der oprettes en Over-Bygningsdirektion 73.
- 29 Septbr. 1771. Finantskollegiet skal raadføre sig med Over-Bygningsdirektionen angaaende alle Tegninger, Overslag og Kontrakter vedkommende Bygninger, Veje, Kanaler og Havne. De konge-

*) See Rettelsen foran Side 48.

- lige Slotte og Haver henlægges fra Kollegiet under Hofintendanten 74.
- 13 Oktbr. 1771. Udgifterne til de kongelige Bygninger samt til Betjentene ved dem skulle udredes af Hofkassen 75.
- 14 Oktbr. 1771. Udtrykkelig Meddelelse til Finantskollegiet om Partikulærkammerets Ophævelse og en Partikulærkasses Oprettelse under 30 Juni s. A. 60.
- 17 Oktbr. 1771. Meddelelse til det tyske Kammer, at det ved Kabinetsordre af 7 Oktober næstforhen er bestemt, at Klasselotteriet skal overtages for kongelig Regning og henlægges under dette . . . 85.
- 22 Novbr. 1771. Der træffes Bestemmelser om, hvilke Bygninger der skulle henhøre under Over-Bygningsdirektionen 76.
- 13 Decbr. 1771. Statens Overtilsyn med Staden Københavns Regnskaber og Anliggender, undtagen det egentlige Justitsvæsen, overdrages fra Danske Kancelli til Finantskollegiet 69.
- 21 Decbr. 1771. Vejarbejderne henlægges under Over-Bygningsdirektionen, der tiltrædes af Over-Vejinspektøren 77.
- 24 Jan. 1772. Alle Kabinetsordrer, udstedte siden 15 September 1770, skulle indsendes til Revision 86.
- 25 Jan. 1772. I Forestillinger til Kongen skal igjen det danske Sprog bruges i danske og norske Sager ligesom før Struensees Tid 221.
- 27 Jan. 1772. Referatet for Kongen af Finants- og Kammeresager finder Sted i det gehejme Kabinets Raad 222.
- 10 Febr. 1772. Der nedsættes en Kommission til at overveje den bestaaende Indretning af Kollegierne og gjøre Forslag til Forandringer 87.
- 13 Febr. 1772. Gehejme-Statsraadet gjenoprettes . . 88.
- 12 Marts 1772. Kommerce- og Fabrikvæsen tages

- fra Finants-Kollegiet og Kamrene, og Kommerce-
Deputationen stilles umiddelbart under Kongen . 89.
- 30 Juli 1772. Medicinalvæsenet henlægges atter un-
der Kancelliet 90.
- 29 Oktbr. 1772. Meddelelse til Finantskollegiet om,
at der er nedsat en extraordinær Finantskommis-
sion under Arveprinds Frederiks Forsæde. 91.
- 14 Novbr. 1772. Meddelelse til Finantskollegiet om,
at det under 12 November næstforhen er bestemt,
at Klasselotteriet atter skal gives tilbage til Op-
fostringshuset 92.
- 31 Decbr. 1772. Partikulærkassens Gjæld saavel
som dens Formue i forskjellige Aktier overdrages
til Over-Skattedirektionen 93.
- 31 Decbr. 1772. Rentekammeret skal overtage alle
Partikulærkassens reglementerede Udgifter, medens
denne Kasse selv afholder de uvisse med 66,000 Rd.
aarlig 94.
- 14 Jan. 1773. Reskript til Finantskollegiet om Op-
rettelsen af 5 nye Kollegier og om Finantskolle-
giets fremtidige Forretningsomraade 96.
- 14 Jan. 1773. Rentekammerets fremtidige Forret-
ningsomraade 97.
- 14 Jan. 1773. Økonomi- og Kommerce-Kollegiets
fremtidige Forretningsomraade. 98.
- 14 Jan. 1773. Det Vestindisk-guineiske Rente- samt
General-Told-Kammer-Kollegiums fremtidige For-
retningsomraade 99.
- 14 Jan. 1773. Bergværksdirektoriets fremtidige For-
retningsomraade 100.
- 21 Jan. 1773. Kollegiernes indbyrdes Forhold til
Forretningernes Fordeling fastsættes. 101.
- 8 Febr. 1773. Nærmere Bestemmelse om Fordelin-
gen af den tidligere Partikulærkasses Regnskaber. 95

- 10 Febr. 1773. Der udnævnes Kommissærer til at forandlege Banken overdraget til Over-Skattedirektionen 161.
- 10 Marts 1773. Over-Skattedirektionens af Kongen approberede Forestilling om at overtage alle Lottoaktier, fortsætte Lotteriet og af Overskuddet betale Statsgjælden 105.
- 15 Marts 1773. Kjøbstad - Regnskabernes Revision henlægges fra Kancelliet til Rentekammeret . . . 102.
- 13 Apr. 1773. En General-Lottodirektion under Over-Skattedirektionen oprettes 106.
- 15 Apr. 1773. General-Landvæsenskommissionen ophæves og dens Forretninger henlægges under Rentekammeret 103.
- 6 Maj 1773. Island, Færøerne og Grønland henlægges fra Rentekammeret under Vestindisk-guineisk Rente- samt General-Told-Kammerkollegium 104.
- 24 Maj 1773. Indtægterne af Tallotterierne skulle for bestandig indflyde i Extraskattekasen og anvendes til Statsgjældens Afbetaling 107.
- 3 Juni 1773. Det under 13 April 1769 oprettede og under 18 April 1771 ophævede Skattekammer gjenoprettes 108.
- 20 Oktbr. 1773. Endelig Fastsættelse af Grændserne mellem Kancelliets og de øvrige Kollegiers Forretningsomraade 109.
- 10 Marts 1774. Banken henlægges under Over-Skattedirektionens Medbestyrelse 162.
- 18 Apr. 1774. Der nedsættes en Kommission for at lade foretage Arbejder til Anlæg af en Kanal mellem Vesterhavet og Østersøen 136.
- 16 Maj 1774. Over-Skatte-Direktionen skal overtage det almindelige Handelsselskabs Aktier og Forretninger (deriblandt: Handelen paa Island, Grønland og Finmarken) 163.

- 4 Juni 1774. Kun gennem den extraordinære Kommission maa et Departement foreslaae Kongen en Udgift udenfor Reglementet 170.
- 4 Juni 1774. Skatkammerets Gjenoprettelse sættes i Værk 223.
- 29 Septbr. 1774. Klasselotteriet henlægges under Rentekammeret 110.
- 13 Apr. 1775. Over-Skatte-Direktionen faaer overdraget den kongelige Færøske Handel (fra General Toldkammeret); den skal udkjøre Delta-gerne i det oktrojerede Altonaiske Sildefiskeri, og i Forbindelse dermed oprette et større Sildefiskeri, samt udruste Skibe til Hvalfangst og Sælhundefangst i de nordlige Have 164.
- 14 Marts 1776. Der nedsættes en Kommission for at tage Stutteriets Forhold under Overvejelse . . 129.
- 13 Maj 1776. Der oprettes en Stutteri-Direktion for de kongelige Stutterier 130.
- 13 Maj 1777. Der oprettes en General-Magazin-Direktion med det Hverv at forestaae General-Magazin-Kontoret, Hallen og det hele Fabrikvæsen 143.
- 13 Maj 1777. De ostindiske Sager henlægges ved Koloniernes Overgang til Staten under Kommerce-Kollegiet 157.
- 23 Juli 1777. Den kongelige Veterinærskole oprettes og faaer en egen Direktion 131.
- 7 Jan. 1778. Der nedsættes en Kommission til at indrette Rigets Vejevæsen 124.
- 21 Jan. 1778. Der nedsættes en Kommission for at tænke paa Midler til Hesteavlens Fremme 132.
- 27 Apr. 1778. Over - Skatte - Direktionen skal for Fremtiden tillige have Navn af Stats - Balance-Direktion 165.

- 11 Maj 1778. Oktroj for det kongelige vestindiske Handelsselskab 158.
- 2 Novbr. 1778. Den nedsatte Vejkommission faaer Navn af General-Vej-Kommission og skal have Tilsyn med hele Rigets Vejvæsen 125.
- 17 Decbr. 1778. Der oprettes en Kvægsyge-Kommission 134.
- 23 Decbr. 1778. Der oprettes en Land - Stutteri-Direktion 133.
- 29 Juni 1779. Porcellænsfabrikken overtages for kongelig Regning og faaer en midlertidig Direktion . 154.
- 30 Juni 1779. Der nedsættes en Kommission angaaende Spørgsmaalet om offentlige og Umyndiges Midlers Bestyrelse og deres Regnskabers Revision 117.
- 23 Apr. 1781. Rentekammer - Kollegium skal være øverste Domstol i alle Sager, Jordfællesskabets Udskiftning vedkommende 111.
- 1 Maj 1781. Island, Færøerne, Finmarken og Grønland henlægges atter (fra General-Toldkammeret) under Rentekammeret 113.
- 2 Juli 1781. Danske Kancelli tilmelder Kammeret, at dette ifølge Reskript af 4 April skal overtage Revisionen af de til Kjøbenhavns Magistrat overdragne Stiftelsers saavel som Straffeanstaltternes Regnskaber 118.
- 2 Juli 1781. Reglement for den kongelige Grønlandske, Islandske, Finmarkske og Færeske Handel, der i 30 Aar skal forestaaes af en egen Direktion 166.
- 30 Aug. 1781. Der udnævnes en Land - Fabrik- og Spindeskole-Kommission 144.
- 29 Jan. 1782. Det bestemmes, at Sorø Akademis Regnskab aarlig skal revideres og decideres i Rentekammeret 119.

- 8 Apr. 1782. De Søpasser, som hidtil have været udfærdigede af begge Kancellier, skulle for Fremtiden expederes i Kommerce-Kollegiet 159.
- 8 April 1782. Over-Skatte-Direktionen ophæves, og dens Forretninger fordeles mellem «Skatkammerets Kasse i Zahlkassen» («Skatkammerets anden Indretning»), en Over-Direktion for Banken og en Over-Lotto-Direktion 167.
- 13 April 1782. Den ved Resolution af 8 April oprettede Over-Direktion for Banken faaer overdraget Sagerne vedkommende den udenlandske Gjæld 168.
- 17 April 1782. Over-Lotto-Direktionen skal staae under Finants-Kollegiet 169.
- 10 Maj 1782. Oktroj for det kongelige Danske, Norske, Slesvigske og Holstenske forenede Handels- og Kanal-Kompagni, der bl. a. overtager det samtidig ophævede General-Magazin og det oktrojerede Sildefiskeri 149.
- 18 Maj 1782. General-Magazin-Direktionen ophæves og der oprettes en Fabrik-Direktion for at kontrollere Landets Fabrikvæsen, medens samtidig Magazine opløses og tildels gaaer over til det samtidig oprettede Kanal-Kompagni 145.
- 22 Maj 1782. Privilegium for det kongelige danske Klædemanufaktur paa Blaagaard 150.
- 26 Sept. 1782. Over-Bygnings-Direktionen ophæves, og det kongelige Bygningsvæsen henlægges under Rentekammeret i Forening med en Bygnings-Administration, som besørger de løbende Forretninger 126.
- 25 Novbr. 1782. Land-Fabrik- og Spindeskole-Kommissionens Forretninger overdrages til Fabrik-Direktionen 146.

- 26 Juni 1783. Der oprettes et Kontor under Rentekammeret for de ved Reskript af 4 April 1781 under det henlagte Regnskabers Revision. 120.
- 2 Juni 1784. Et nyt Finants - Kollegium stilles i Spidsen for Styrelsen af Finantserne. Den extraordinære Finants-Kommission under Arveprinsens Forsæde ophæves 171.
- 2 Juni 1784. Det tidligere Finants-Kollegium faaer Navn af Finants-Kasse-Direktion; den forestaaer alle dettes løbende Forretninger og udsteder Assignationerne, ligesom den overtager begge Skatkammer-Indretningernes Indtægter og Udgifter . 172.
- 2 Juni 1784. Det hidtilværende Skatkammer ophæves og der udnævnes en Skatkammer - Direktion, som faaer anvist visse Indtægter til deraf at udrede visse Pensioner 173.
- 8 Septbr. 1784. Kanalkompagniets Aktier skulle ombyttes med Obligationer og dets Aktiver overtages af Staten 151.
- 8 Juli 1785. Der oprettes en særlig Direktion for den oktrojerede Bank og den synkende Fond . . 174.
- 29 Marts 1786. Blaagaards Dugmanufaktur ophæves og der skal indrettes en Provincial-Klæde-Fabrikation 152.
- 19 Maj 1786. Der oprettes en Postkasse-Pensions-Direktion, bestaaende af Finantsministeren og en Deputeret af hvert af de andre Kollegier samt af General Post-Amtet 175.
- 19 Juli 1786. Der oprettes en Direktion for den vestindiske Gjælds Likvidation under Finants-Kollegiet 176.
- 16 Aug. 1786. Der oprettes en Kredit-Kasse under en særlig Direktion 177.
- 25 Oktbr. 1786. Revisionen af Regnskaberne over

- de Umyndiges Midler henlægges under Rentekammeret 121.
- 3 Jan. 1787. Fabrik - Direktionens Medlemsantal forøges med flere ulønnede Privatmænd, og dens Forretningsomraade udvides 147.
- 25 Apr. 1787. Der oprettes en særlig Pensions-Fond under Finants-Kollegiet 178.
- 28 Maj 1788. Kanalkompagniet ophæves aldeles; Manufakturhandelen skal fortsættes, Sildefiskeriet overdrages til Finants-Kasse-Direktionen 153.
- 4 Juni 1788. Bestyrelsen af Pensions-Fonden overdrages til Skatkammer-Direktionen 179.
- 16 Juli 1788. Der udnævnes en Kontrol-Kommission over Fabrik-Entrepreneurer og Manufakturister. . 148.
- 24 Febr. 1790. Direktionen for de kongelige Stutterier, for Land-Stutterierne og for den kongelige Veterinærskole samles til een under Navn af Direktionen for Stutterivæsenet og Veterinærskolen. 135.
- 28 Jan. 1791. Bergværksdirektoriet ophæves og dets Forretninger henlægges under Rentekammeret . . 114.
- 16 Febr. 1791. Der oprettes en Dansk og Norsk Speciesbank; den gamle oktrojerede (Kurant-) Bank skal nedlægges 180.
- 25 Maj 1791. Der oprettes en særlig Administration for den synkende Fond. 181.
- 2 Maj 1792. Der nedsættes en Kommission til Kurant-Bankens Realisation. 182.
- 3 Oktbr. 1792. Sager vedkommende Havnene og deres Istandsættelse skulle af Told-Kammer-Kollegiet overgives til Kommissionen af 2 Maj 1787, der til den Ende skal tiltrædes af kyndige Mænd. 137.
- 5 Apr. 1793. Regnskaberne over Amternes Delinquent - Omkostninger og Bropengenes Ligning (Amtsrepartitionsfonden) skulle revideres af Rente-

- kammeret. Overstiger en enkelt Sum 200 Rdl. skal desuden Ligningen stadfæstes af samme. 122.
- 30 Juli 1794. Porcellænsfabrikken henlægges under General-Post-Direktionen 155.
- 18 Marts 1796. Den under 13. August 1794 nedsatte Undersøgelser Kommission til Anlæg af en Kanal ved Odense faaer overdraget Udførelsen af sin indleverede Plan 138.
- 31 Maj 1797. Der oprettes et Tabelkontor ved Rentekammeret for at skaffe statistisk Materiale, især til Brug ved Revisionen 115.
- 4 Apr. 1798. Overlodsens skal tiltræde General-Toldkammerets Forhandlinger vedrørende Broer, Havne, Ringe- og Fyrvæsen 139.
- 25 April 1798. Havneregnskabernes Revision henlægges fra Stiftamtmandene under General-Toldkammeret m. m. 140.
- 13 Novbr. 1799. Der oprettes en Deposito - Kasse under en særlig Direktion 183.
- 30 Maj 1800. Der oprettes en særlig Afrikansk Konsulats-Direktion for de afrikanske Konsulatforretninger, som hidtil have været delte mellem Kommerce-Kollegiet og det udenlandske Departement 160.
- 10 Juni 1801. Sager vedkommende beneficeret Gods, Embedsjorder og offentlige Stiftelsers Jordegods overdrages fra Kancelliet til Kammeret 116.
- 10 Juni 1801. Revisionen af alle Regnskaber for Kjøbstæderne, de Umyndiges Midler samt de offentlige Stiftelser og Straffeanstalter henlægges fra Rentekammeret under Kancelliet 123.
- 4 Maj 1803. Der nedsættes en Kommission for at forestaae Gjenopførelsen af Kristiansborg og Københavns Raad- og Domhus. 127.
- 21 Oktbr. 1803. Der oprettes en Skatkammer-Fond,

- bestemt til deraf at afholde de overordenlige Udgifter til Statens Forsvar 184.
- 11 Novbr. 1803. Skatkammer-Direktionen ophæves og der oprettes en Skatkammer-Administration, der skal bestyre saavel Skatkammer- som Pensions-Fonden 185.
- 16 Novbr. 1803. Skatkammer-Administrationen skal i Henseende til Skatkammer-Fonden staae under Overdirektionen for Banken, og i Henseende til Pensions-Fonden under Finants-Kollegiet. 186.
- 8 Juni 1804. Der oprettes en Kanal-Direktion til at forestaae alle Kanalanlæg, den Slesvig-Holstenske og Odense Kanal indbefattede 141.
- 27 Septbr. 1805. Rentekammer-Kollegium skal være øverste Domstol i alle Sager de private Skoves Udskiftning og Fredning vedkommende 112.
- 26 Aug. 1807. Der oprettes en midlertidig Finants-Kasse-Direktion for Fyn, Jylland og Hertugdømmerne 191.
- 30 Jan. 1808. Regler for Forretningernes Gang, saalænge Okkupationen varer 192.
- 22 Marts 1808. General-Vej-Kommissionen ophæves og dens Forretninger henlægges under Rentekammeret (Vejsekretariatet) 128.
- 8 Apr. 1808. Der oprettes en Skatkammer-Afdragsfond, som foreløbig træder i Steden for Skatkammer-Fonden. 187.
- 30 Apr. 1808. Istedensfor de midlertidige Afdelinger af Finants-Kollegiet og Finants-Kasse-Direktionen for Landene vest for Store Belt oprettes der en Finants-Kasse-Kommission og en midlertidig Kasse-Administration (i Rendsborg, senere i Kiel) . . . 193.
- 14 Maj 1810. De midlertidige Finantsinstitutioner skulle ophøre med Kvartalets Udløb, den 30 Juni 194.

- 8 Maj 1811. Kanal - Direktionen ophæves og der oprettes en Kanal-, Havne- og Fyr-Direktion . . 142.
- 5 Jan. 1813. Der oprettes en Finants-Deputation for at forhandle om et Statsbudget; alle særlige Fonds henlægges under Finants-Kollegiet 188.
- 5 Jan. 1813. Der oprettes en Rigsbank, og bestemmes at Kurantbanken, Speciesbanken, Deposito- og Laanekassen skulle ophæves 189.
- 15 Juni 1813. Porcellænsfabrikken henlægges under Kommerce-Kollegiet 156.
- 17 Juli 1813. Der nedsættes en extraordinær Finants-kommission for at raade Bod paa de øjeblikkelige Forlegenheder 190.
- 9 Febr. 1816. Reskript til de Deputerede for Finantserne om Ophævelse af de bestaaende finansielle Institutioner og Oprettelsen af en Finants-Deputation, en Direktion for Statsgjælden og den synkende Fond og en almindelig Pensionskasse-Direktion, samt Angivelse af den førstes Forretningsomraade 195.
- 9 Febr. 1816. Reskript til Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond med en Angivelse af dens Forretningsomraade 196.
- 9 Febr. 1816. Reskript til Direktionen for den almindelige Pensionskasse, indeholdende en Angivelse af dens Forretningsomraade 197.
- 9 Febr. 1816. Reskript til Rentekammeret, hvorved under det henlægges adskillige Forretninger, som hidtil have sorteret under de finansielle Kollegier, deriblandt Tallotteriet, Fiskeri- og Handelsinstituttet i Altona og den grønlandske og færøske Handel 198.
- 9 Febr. 1816. Reskript hvorved det Vestindisk-guineiske-Rente- og General Told-Kammer-Kol-

- legium og General Land-Økonomi- og Kommerce-Kollegium forenes til et General-Told-Kammer- og Kommerce - Kollegium. Samtidig henlægges Brandforsikringssagerne under Kancellierne. Kanal-, Havn- og Fyr-Direktionen ophæves og dens Forretninger henlægges under dette Kollegium. . . . 199.
- 2 Juli 1817. Forskjellige Institutioner under Kommerce-Kollegiet ophæves; istedenfor Fabrik-Direktionen udnævnes der en Fabrik-Direktør 200.
- 1 Aug. 1817. Der gjenoprettes, foreløbig paa et Aar, et Oplag- og Forhandlingssted for indenlandske Manufakturvarer under Kommerce-Kollegiets Tilsyn 201.
- 22 Oktbr. 1817. Plakat om Ophævelse af Fabrik-Direktionen og en Fabrik-Direktørs Udnævnelse i Henhold til Resolution af 2. Juli s. A., dog saaledes at Direktionens Jurisdiktion over Fabrikantene henlægges til Politiretterne 202.
- 27 Novbr. 1833. Der nedsættes en Kommission til at udarbejde en Plan for Indrettelsen af et statistisk Tabelværk 205.
- 28 Febr. 1837. Den afrikanske Konsulats-Direktion ophæves fra 1. April, og dens Forretninger henlægges under det udenrigske Departement 203.
- 22 Marts 1837. Det kongelige Klædeudsalg ophæves fra 1. Juli 204.
- 27 Juli 1839. Kommissionen for det statistiske Tabelværk skal for Fremtiden indsamle og bearbejde det statistiske Materiale for hele Monarkiet. . . . 206.
- 2 Jan. 1840. Der oprettes et Statssekretariat for Naadessager 210.
- 26 Febr. 1842. Direktionen for den almindelige Pensionskasse og Direktionen for Fonden ad usus

- publicos ophæves og vedkommende Kasser henlægges under Finants-Deputationen 211.
- 21 Decbr. 1843. Direktionen for Stutterierne og Veterinærvæsenet ophæves og der oprettes en Landstutteri-Direktion, ligesom der udnævnes en Direktør for Veterinærskolen og en Overstutmester for Frederiksborg Stutteri 207.
- 12 Juni 1844. Der oprettes en Jernbane-Kommission til at forestaae Anlægget af Jernbaner i hele Monarkiet 208.
- 12 Aug. 1845. Slotsbyggnings-Kommissionen ophæves fra 1. Januar 1846 og Kristiansborg Slot henlægges under Rentekammeret 209.
- 24 Marts 1848. Paatænkt Omdannelse af Kollegierne til Ministerier (Finants- og Handelsministerium). 212.
- 29 Marts 1848. Kongeligt Reskript om Ministrenes Ansvarlighed og Regeringssagernes Behandling i Statsraadet og ved særligt Referat 213.
- 21 Oktbr. 1848. Vej-, Landvæsens-, private Forst-, Kro-, Mølle- og Matrikulssagerne henlægges fra Rentekammeret under en egen Direktør som et særligt Departement for det Indre under Finantsministerens Overbestyrelse 214.
- 10 Novbr. 1848. Der oprettes et særligt Islandsk Departement for alle Sager vedkommende Island, Færøerne og Grønland 215.
- 24 Novbr. 1848. Rentekammeret, General-Told-Kammer- og Kommerce-Kollegium, de finantsielle Institutioner og flere Kommissioner ophæves og der oprettes et Indenrigs- og et Finantsministerium . 216.
-

2.

Fag-Registratur. *)

	Side
A. Bestemmelser om Udøvelsen af den højeste Myndighed i de herhen hørende Regeringssager	70.
B. Rentekammer og Revisionsvæsen.	
1. Rentekammerets Forretningsomraade	71.
2. Revisions- og Tabelvæsen	75.
C. Offentlige Arbejder.	
1. Bygningsvæsen	76.
2. Vejevæsen	78.
3. Havne- og Fyrvæsen	79.
4. Kanaler	81.
D. Skov- og Landbovæsen.	
1. Forst- og Jagtvæsen	81.
2. Landvæsen	82.
3. Stutteri- og Veterinærvæsen	83.
E. Told, Industri, Handel og Kolonier.	
1. Told- og Konsumptionsvæsen	84.
2. Kommerce-Kollegium	86.
3. Tilsynet med Fabrikkerne	88.
4. Kongelige Klædeoplæg, Fabrikker og Handelsforetagender	89.
5. Bilande og Kolonier	92.
F. Finantsvæsen.	
1. Finantsernes Hovedbestyrelse	93.
2. Kongens eget Kammer, Partikulærkammer	96.
3. Pensionsvæsen	96.
4. Fonden ad usus publicos	97.
5. Over-Skatte-Direktionen	98.
6. Skatkammeret	99.
7. Lotterierne	100.
8. Kurantbanken	101.
9. Synkende Fond	102.
10. Dansk og norsk Speciesbank og Depositokassen	103.
11. Kreditkassen	103.
12. Den vestindiske Gjælds Likvidation	104.
13. Naadessekretariatet	104.

*) Man vil i denne Registratur finde optaget adskillige orienterende — med Kursiv trykte — Bemærkninger, som ikke findes i de her aftrykte Aktstykker, men ere hentede fra andre officielle Kilder.

A. Bestemmelser om Udøvelsen af den højeste Myndighed i de herhen hørende Regeringssager.

- 28 Okt. 1660: Rigens Skatmester, Præsident i Kammerkollegiet, skal overtage Bestyrelsen af alle Sager vedkommende Indtægter og Udgifter. 1.*)
- 8 Nov. 1660: Alle Indtægter skulle opkræves, alle Udgifter afholdes og alle Sager afgjøres efter Kongens Befaling og Resolution. Øresundstolden forbeholdes fremdeles Kongens eget Kammer (senere kaldet Partikulærkammer), som vedbliver at bestaae ved Siden af det kongelige Skatkammer (Rentekammer). 2.
- 29 August (2 Sept.) 1766 overlades forskjellige Sager af mindre Vigtighed Kammeret til Afgjørelse uden kongelig Resolution; Udfærdigelsen foretages af den første Deputerede ved Finantserne ad mandatum regis. 218.
- 23 Febr. (8 Marts) 1768 henvises en Deel af disse og enkelte andre Sager til Behandling i Konseillet og endelig Afgjørelse derfra. 7.
- 10 Nov. 1770 bestemmes, at de refererede Sager i Reglen skulle blive liggende hos Kongen til den næste Referatdag, for da at gives Referenten tilbage med den skriftlige Resolution. 45.
- 10 Dec. 1770 ophæves Konseillet (højtidelig stadfæstet ved en «kongelig Akt», d. 27 Dec.) og det bestemmes, at Kammeret maa expedere mindre Sager (indtil 100 Rdlr.) uden kongelig Resolution; hertil føjes den 7 Januar forskjellige andre Sager, af dem, som Konseillet hidtil har besørget, og d. 21 Jan. alle Stempelsager. 46—48. 50. 51.

*) Disse Tal betegne det vedkommende Stykkes Løbenummer i Samlingen.

- 14 (15) Juli 1771 udnævnes Struensee til Gehejme-Kabinets-Minister og bemyndiges til at udstede Kabinetsordrer i Kongens Navn, for saa vidt de ikke komme i Strid med tidligere Forordninger og Resolutioner. 65.
- 24—25 Januar 1772 indkaldes alle de siden 15 Sept. 1770 udstedte Kabinetsordrer til Revision; Regeringssagerne refereres for Kongen i et Gehejme-Kabinetsraad, bestaaende af en dansk og en tydsk Gehejmeraad, hvis Udnævnelse regnes fra d. 17 Januar. I danske og norske Sager skal det danske Sprog igjen bruges. 86. 221. 222.
- 13 Februar 1772 gjenoprettes Gehejme-Statsraadet; alle Sager skulle indleveres til og forberedes af vedkommende Kollegium og derpaa sendes til Gehejme-Statsraadet, i hvilket de foredrages til Kongens Resolution. 88.
- 29 Marts 1848 ophæves Gehejme-Statsraadet, idet Ministrene gjøres ansvarlige for Regeringens Førelse; der oprettes et Statsraad, i hvilket Kongen i Regelen ikke deltager; her afgjøres alle vigtigere Sager og forelægges derpaa til kongelig Resolution; mindre vigtige Sager refereres af den enkelte Minister for Kongen. 213.

B. 1. Rentekammerets Forretningsomraade.

- 28 Okt. 1660 bestemmes det, at alle Sager vedkommende Rigernes (*kort efter tillige Hertugdømmernes*) Indtægter og Udgifter skulle expederes gennem Skatkammeret (senere officielt Rentekammeret). 8 Nov. s. A. bestemmes Omfanget af disse Forretninger nærmere i en Instruktion; særlig paalægges det Kollegiet at forestaae alle Indkjøb af Varer «til Rigets Nødtørft». (*I Virkeligheden kom dette neppe nogensinde til fuld Udførelse, og særlig i Kongerne Frederik III's og*

- Kristian V's Tid underkastedes Omfanget af Kammerets Forretninger idelige Forandringer, navnlig i Forhold til de militære Etater, som snart gjordes aldeles afhængige, snart igjen aldeles uafhængige af det). 1. 2.*
- 30 Dec. s. A. tillægges der Kollegiet en dømmende Myndighed i alle Kammersager («Kammerretten»). 3.
- 9 Jan. 1700 tillægges der i en almindelig Instruktion de tre øverste Embedsmænd i Kammer-Kollegium Navnet «Deputerede for Finantserne». 4.
- 7 Jan. 1760 udskilles der et «Vestindisk-guineisk Rentesamt General-Told-Kammer-Kollegium» fra Rentekammeret; det overtager det hele Toldvæsen og alle Kammersager fra Kolonierne. Hertil kommer under 25 Marts alle Sager vedkommende Konsumptionen, Familie- og Folkeskatten samt Kopulationspenge. 16. 17.
- 15 Febr. 1768 overdrages Sagerne vedkommende Landets indre Økonomi til Rentekammeret. 18.
- 6 Oktober 1770 forenes Rentekammeret igjen med General-Told-Kammer-Kollegiet og det dermed imidlertid forenede Kommerce-Kollegium. 44.
- 29 Maj 1771 oprettes der et særligt Finants-Kollegium, som skal overtage de Forretninger, der hidtil have sorteret under de Deputerede i Rentekammer- og i General-Told-Kammer-Kollegiet. 53. 220.
- 4 Juni s. A. henlægges (Rentekammerets) Assignations- og Landmaaler-Kontorer under Finants-Kollegiet. 54.
- 6 Juni s. A. ophæves det forenede Kammer-Kollegium helt, og der oprettes tre sideordnede Kamre: et dansk, et norsk og et tydsk. 57.
- 12 Juni s. A. suspenderes Kamrenes dømmende Myndighed; senere ophæves den helt. 58.
- 30 Juni s. A. overdrages Bestyrelsen af Øresundstolden og andre Forretninger fra det ophævede Partikulærkammer til Kamrene. 59.

- 12 Juli s. A. henlægges Brandassurance-Kontorerne under Kamrene. **64.**
- 18 Juli s. A. ophæves Kommerce-Kollegiet, og alle særlige Sager henlægges fra det under Kamrene. **66.**
- 18 August s. A. overordnes Finants-Kollegiet Kamrene; alle Forestillinger til Kongen skulle udelukkende finde Sted igjennem det. **67.**
- 31 Dec. 1772 (og 8 Febr. 73): Partikulær-Kassens reglementerede Udgifter afholdes ved Rentekammeret. **94. 95.**
- 14 Januar 1773 gjenoprettes Rentekammeret med sit ældre Forretningsomraade, dog saaledes, at de egenlige Finantssager forblive under Finants-Kollegiet, og Bergværkssagerne henlægges under et eget Direktoratium. **96. 97.**
- 15 Marts s. A. henlægges Revisionen af Kjøbstædernes Regnskaber fra Kancelliet til Kammeret. **10.**
- 15 April s. A. ophæves Landvæsens-Kommissionen, og alle Landvæsenssager tilligemed Bestyrelsen af de kongelige Domæner overdrages til Rentekammeret. **103.**
- 6 Maj s. A. henlægges Island, Grønland og Færøerne fra Rentekammeret under Told-Kammeret. *14 Juli 1774 kommer hertil Finmarken, for saa vidt Handel og Fiskeri angaaer.* **104.**
- 20 Okt. s. A.: Endelig Fastsættelse af Kollegiernes Forretningsomraade. **109.**
- 29 Sept. 1774 henlægges Klasselotteriet under Kammeret. **110.**
- 23 April 1781 overdrages til Rentekammeret den dømmende Myndighed i Sager vedkommende Udskiftning af Jordfællesskab, og d. 27 Sept. 1805 ogsaa vedkommende Udskiftning af de private Skove. **111. 112.**
- 1 Maj s. A. henlægges Kammersagerne fra de nordiske Bilande atter fra Toldkammeret til Rentekammeret. **113.**

- 26 Sept. 1782 overdrages Bygningssagerne til Rentekammeret. **126.**
- 28 Jan. 1791 ligeledes Bergværkssagerne. **114.**
- 4 April (2 Juli) 1781 } henlægges Revisionen af talrige Regn-
 29 Jan. 1782 } skaber, som ikke hidtil har været be-
 25 Okt. 1786 } sørget af noget Regerings-Kollegium,
 5 April 1793 } under Kammeret. **118. 119. 121. 122.**
- 31 Maj 1797 paalægges det Kammeret at indrette et Tabelkontor for at indsamle og bearbejde statistisk Materiale. **115.**
- 10 Juni 1801 overdrages Sagerne vedkommende beneficeret Gods, Embedsjorders og offentlige Stiftelsers Jordegods til Kammeret, medens derimod Revisionen af en stor Deel Regnskaber atter fra Kammeret lægges under Kancelliet. **116. 123.**
- 22 Marts 1808 henlægges Vejsagerne under Kammeret. **128.**
- 9 Febr. 1816 henlægges Sagerne vedkommende Tallotteriet, den grønlandske og færøske Handel og enkelte andre mindre vigtige Forretninger fra de ophævede finansielle Institutioner under Kammeret. **198.**
- 21 Okt. 1848 oprettes der et særligt Departement for det Indre under Finantsministeriet, omfattende alle Sager vedkommende Vej- og Landvæsen, private Forst- og Jagtsager, Kro- og Møllesager, samt Matrikulsager. **214.**
- 10 Nov. s. A. udskilles Kammersagerne vedkommende Bilandene til et eget Departement. **215.**
- 24 Nov. s. A. ophæves Rentekammeret helt; Sagerne vedkommende Domænerne gaae over til det samme Dag oprettede Indenrigsministerium, Skatte- og Stempel-sagerne til Finantsministeriet. Det hele Revisionsvæsen fordeles til de forskjellige Ministerier. **216.**

B. 2. Revisions- og Tabelvæsen.

- Det hørte med til Rentekammerets tidligste Forretninger at besørge Regnskabernes Revision; fra 30 December 1660 var det tillige en Regnskabsret (Kammeret). 3.*
- 7 Okt. 1680 befales det at indsende alle Regnskaber for offentlige Stiftelser til Kammeret til Efterretning. (Trykt Forordning).*
- 9 Jan. 1700 paalægges det Kammeret at underkaste dem en kritisk Revision. 4.
- 7 Jan. og 25 Marts 1760 gaaer Revisionen af alle Told- og Konsumptions-, Familie- og Folkeskats-, samt vestindiske og guineiske Regnskaber over til det ny oprettede Toldkammer-Kollegium. 16. 17.
- 13 Dec. 1771 overdrages Statens Tilsyn med Københavns Regnskaber til Finants-Kollegiet; 15 Marts 1773 skeer det samme for Kjøbstædernes, medens det d. 20 Okt. s. A. tilbagekaldes for Københavns Vedkommende. 69. 102. 109.
- 30 Juni 1779 nedsættes der en Kommission for at overveje mulige Forholdsregler med Hensyn til Bestyrelsen og Regnskabsrevisionen af offentlige og Umyndiges Midler. 117.
- 4 April (2 Juli) 1781 overdrages Kontrollen med Fattigvæsenets Regnskaber i København til Kammeret; 26 Juni 1783 bringes dette til Udførelse ved Opretelsen af et eget Kontor. 118. 120.
- 29 Januar 1782 henlægges Revisionen af Sorø Akademis Regnskaber til Kammeret. 119.
- 25 Okt. 1786 henlægges Revisionen af Regnskaberne for de Umyndiges Midler til Kammeret. 121.
- 5 April 1793 ligeledes Amtsrepartitionsfonds-Regnskaberne. 122.

- 25 April 1798 henlægges Revisionen af Landets Havne-regnskaber fra Stiftamtmandene under General-Toldkammeret. **140.**
- 10 Juni 1801 tages Revisionen af alle Regnskaber for Kjøbstæder, offentlige Stiftelser og de Umyndiges Midler fra Kammeret (og henlægges under Kancelliet). **13.**
- 24 Nov. 1848 henlægges ved Rentekammerets Ophævelse Revisionen for hver Forretningsgren til det paagjældende Ministerium. **216.**
-
- 31 Maj 1797 oprettes der et Tabelkontor under Rentekammeret (*ophævet som særskilt Kontor 2 Nov. 1819; Forretningerne besørgedes efter den Tid af en Fuldmægtig i et andet Kontor*). **115.**
- 27 Nov. 1833 nedsættes der en Kommission til at udarbejde en Plan for Indrettelsen af et statistisk Tabelværk og derpaa at forestaae samme. **205.**
- 27 Juli 1839 udvides denne Kommissions Myndighed til at omfatte hele Monarkiet. **206.**
- 24 Nov. 1848 henlægges det statistiske Tabelværk under Finantsministeriet. **216.**

C. 1. Bygningsvæsen.

Efter Instruksen af 8 Nov. 1660 førte Kammeret et Overtilsyn med de kongelige Bygninger, *som iøvrigt sorterede under de kongelige Generalbygmestre. Disse førte tillige Tilsyn med de kgl. Haver og Kongevejene.* **2.**

Fra 28 Septbr. 1705 paalægges det i de almindelige Instruktioner udtrykkeligt Kammeret at føre Tilsyn med Enkelthederne ved alle civile Byggeforetagender. *Samtidig samles Tilsynet med de kongelige Bygninger i Hertugdømmet og de tyske Lande under Generalbyg-*

mesterchargen (*Instr. for V. F. v. Platen af 22 Decbr. 1705*). **19.**

10 Marts 1731 nedsættes der en særlig Kommission over «de publike Bygningers Gjenopførelse» efter Kjøbenhavns Ildebrand; *dens Arbejder ere tilendebragte d. 27 August 1751*. **20.**

14 Febr. (25 Apr.) 1742 oprettes der en Bygningskommission for at varetage de Forretninger, som hidtil have sorteret under General-Bygmesterchargen; alle Forestillinger vedkommende Bygninger skulle skee gennem Kamrene. **21.**

Fra 1 Jan. 1749 henlægges Kristiansborg Slot (fra Partikulærkamret, for hvis Regning det var opført) under Rentekammeret (kgl. Reskript af 1 Juni 1748 ved Kjøbenhavns militære Etats Kontor).

15 og 26 Maj 1770 overdrages fra 1 Juli de kongelige Bygninger udenfor Sjælland, for saa vidt de sortere under Rentekammeret, til den anden Deputerede ved Finantserne (Grev Holck); de sjællandske forblive under Hofmarskallatet. (*Dette bliver uden varig Betydning, da Grev Holck afskediges i Sept. 1770*). **70. 71.**

9 Septbr. 1771 oprettes der en Over-Bygnings-Direktion, som fra 1 Oktbr. skal afløse Bygnings-Kommissionen og tillige afgive sit Votum i alle Byggeforetagender ved Havne, Kanaler, Dæmninger, Veje og Vandledninger. D. 22 Nov. næsteften overdrages Bestyrelsen af de kongelige Slotte til Hofintendanten, medens den civile Materialgaard, Kranen og Marmorkirken stilles under Over-Bygnings-Direktionens specielle Tilsyn. **73. 74. 76.**

19 (26) Sept. 1782 ophæves Over-Bygnings-Direktionen, og dens Forretninger henlægges under Rentekammeret, saaledes at en særlig Bygnings-Administration besørger de løbende Forretninger. **126.**

- 4 Maj 1803 nedsættes der en særlig Kommission for at forestaae Opførelsen af Kristiansborg Slot og Københavns Raad- og Domhus. **127.**
- 12 Aug. 1845 ophæves denne Kommission, og Tilsynet med Kristiansborg overdrages atter til Rentekammeret (*dette var alt sket med Raadhuset 11 Juli 1815. See Reskript-Saml.*). **209.**
- 24 Nov. 1848 henlægges Bygningssagerne under Indenrigsministeriet. **216.**

C. 2. Vejvæsen.

- Tilsynet med de offentlige Veje, som vedligeholdtes af Herredsmændene, henhørte under Politievrigheden og sorterede under Kancelliet. General-Bygmesteren førte Tilsyn med de aflaaede Kongeveje, som bevogtedes af Skovriderne og særlige Bestillingsmænd (Forordn. 30 Decbr. 1664).*
- 30 Dec. 1763 udnævnes der en Direktør over «den nye Indretning med Vejene», d. e. Anlæggelsen af Kunstveje i Nord-Sjælland ved den franske Ingeniør Marmillod; d. 24 Marts 1764 oprettes der en særlig Vejkasse med en aarlig Indtægt fra 1 Jan. s. A. **33. 34.**
- 22 April 1767 henlægges dette Vejvæsen under Kammeret. **35.**
- 15 Dec. 1769 nedsættes der en Vej-Kommission til at forestaae Anlæggelsen af en ny Roskildevej. **36.**
- 26 Okt. 1770 ophæves denne Kommission, og dens Forretninger henlægges under Generalitets-Kollegiet. **72.**
- Fra 1 Okt. 1771 oprettes der en Over-Bygnings-Direktion, som skal have tilstillet alle Planer og Tegninger over nye Vejanlæg (9 og 29 Sept.). Fra samme Tid henlægges Vejvæsenet i sin Helhed fra Kancelliet under Finants-Kollegiet (Kamrøne) (19 Aug.). **68. 74.**

- 21 Dec. 1771 henlægges den almindelige Bestyrelse af Vejarbejdet under Over-Bygnings-Direktionen, som tiltrædes af Over-Vej-Inspektøren. **77.**
- 20 Okt. 1773. Det hele Vejvæsen henlægges atter under Kancelliet. **109.**
- 7 Jan. 1778 oprettes der en særlig Kommission for Vejsager. **124.**
- 2 Nov. s. A. faaer denne Navn af General-Vej-Kommission og faaer overdraget Tilsynet med hele Monarkiets Vejvæsen. **125.**
- 22 Marts 1808 ophæves denne Kommission, og Sagerne henlægges under Rentekammeret (Vej-Sekretariatet). **128.**
- 12 Juni 1844 nedsættes der en Jernbanekommission. **208.**
- 21 Okt. 1848 henlægges Vejsagerne midlertidig til et eget Departement for det Indre (under Finantsministeriet). **214.**
- 24 Nov. 1848 henlægges de under Indenrigsministeriet, Jernbanekommissionen ophæves, og dens Sager forenes med Vejsagerne. **216.**

C. 3. Havne- og Fyrvæsen.

Handelshavnene bestyredes af hvert Steds Magistrat (der ved Reskript af 3 Aug. 1670 bemyndigedes til at udnævne Havnefogeden) under Tilsyn af Stiftamtmandene, og sorterede altsaa under Kancelliet, for nogle Forholds Vedkommende under Admiralitetet, for Indtægternes Vedkommende (især bestaaende i en Deel af Accisen) under Rentekammeret. Fyrene (paa Anholt og Skagen) stode i Forbindelse med Øresunds Toldkammer under Rentekammeret.

- Fra 21 Maj 1692 henlægges Kjøbenhavns Handelshavn (fra Magistraten) under en særlig Havne-Kommission. **22.**
- 5 Dec. 1735 gaaer Havnenes almindelige Bestyrelse (Ud-

- stedelsen af alle Anordninger) over til det da oprettede Kommercekollegium. **217.**
- 16 Sept. 1739 henlægges Havnevæsenet fra Kancelliet og Kommercekollegiet under Marine-Intendanten. **23.**
- 30 Marts 1742 udvides Kjøbenhavns Havnekommissions Myndighed, og Marine-Intendanten bliver Medlem af den. **24.**
- 4 Febr. 1746 oprettes der en General-Landets-Havnekommission over det samlede Havnevæsen i Rigerne og Fyrstendømmerne. **25.**
- 23 Okt. 1747 opløses denne Kommission igjen, og Tilsynet med Handelshavnene overdrages atter til Stiftamtmandene, men nu væsenlig under Rentekammerets Overbestyrelse. **26.**
- 7 Jan. 1760 gaae Havne- og Fyrsagerne fra Rentekammeret over til det da oprettede General-Toldkammerkollegium. **16.**
- Fra 1 Okt. (9 og 29 Sept.) 1771 oprettes der en Overbygnings-Direktion, som skal have meddelt alle Planer og Overslag, bl. A. vedkommende Havneanlæg. **74.**
- 3 Okt. 1792 beordres Kommissionen af 2 Maj 1787 til at tage Sagerne vedkommende Havnevæsenet under Overvejelse; den skal til den Ende tiltrædes af kyndige Mænd. **137.**
- 4 April 1798 beordres Overlodsens at tiltræde General-Told-Kammerets Forhandlinger vedrørende Broer, Havne, Ringe- og Fyrvæsen. **139.**
- 25 April s. A. henlægges Revisionen af Havneregnskaberne fra Stiftamtmandene under Toldkammer-Kollegiet. **140.**
- 8 Maj 1811 udskilles Havne- og Fyrsagerne fra dette Kollegium og overdrages til en Kanal-, Havne- og Fyr-Direktion. **142.**
- 9 Febr. 1816 ophæves denne Direktion, og dens Forret-

ninger overdrages til det samtidig oprettede General-Told-Kammer- og Kommerce-Kollegium. **199.**

- 24 Nov. 1848 henlægges Havnesagerne under Indenrigsministeriet, Fyr- og Vagervæsenet under Marineministeriet. **216.**

C. 4. Kanaler.

- 29 Sept. 1771 paalægges det Finantskollegiet (og dermed Kamrene) at meddele Over-Bygnings-Direktionen alle Planer og Overslag vedkommende Kanalers Anlæg. **74.**
- 18 April 1774 nedsættes der en Kanal-Kommission for at overveje, hvorledes en Kanal mellem Østersøen og Vesterhavet kan anlægges. **136.**
- 18 Marts 1796 udnævnes Undersøgelses-Kommissionen for Anlæggelsen af en Kanal ved Odense til Udførelses-Kommission og underordnes den større Kanal-Kommission. **138.**
- 8 Juni 1804 oprettes der en Kanal-Direktion til at forestaae alle tidligere og fremtidige Kanal anlæg, **141.**
- 8 Maj 1811 ophæves denne Direktion, og der udnævnes en Kanal-, Havne- og Fyr-Direktion. **142.**
- 9 Febr. 1816 ophæves denne Direktion, og dens Forretninger gaae over til General-Told-Kammer- og Kommerce-Kollegium. **199.**
- 24 Nov. 1848 henlægges Kanalsagerne under Indenrigsministeriet. **216.**

D. 1. Forst- og Jagtvæsen.

Efter 1660 udnævntes der en Overjægermester som Chef for „Jægeriet“ i Stedet for de ældre Jægermestre. Ved Skovforordn. af 20. Okt. 1670 henlagdes det øverste Tilsyn med alle Skove i Kongeriget tilligemed alle Skovudvisninger under dette Embede. Efter Forordn. af 31

Aug. (og 1 Sept.) 1680 udstraktes Overjægermesterens Embedskreds ogsaa til Hertugdømmet og de tyske Lande, medens Skovudvisningerne henlægges under Rentekammeret og fra dette foretoges gennem Overjægermesteren og vedkommende Amtmand.

- 10 Marts 1700 henlægges Expeditionen af Skovudvisninger til Kancelliet. 5.
- 17 Sept. 1706 lægges de tilbage under Rentekammeret. 27.
- 5 Dec. 1735 oprettes Økonomi- og Kommerce-Kollegiet, blandt hvis Opgaver ogsaa nævnes den, at fremme Skovenes Opelskning. 217.
- 10 (22) Maj 1741 henlægges alle Skov- og Jagtsager under Kammerets øverste Bestyrelse. 28.
- 7 Dec. 1778 skilles Jagt- og Forstvæsen ad, og der udnævnes en Overforstmester (kgl. Resol. gennem Rentekammeret).
- 27 Sept. 1805 faaer Rentekammeret overdraget Tilsynet med og den øverste Afgjørelse af alle Sager vedkommende de private Skoves Udskiftning og Fredning. 112.
- 21 Okt. 1848 henlægges dette under det da oprettede Departement for det Indre. 214.
- 24 Nov. s. A. overdrages Bestyrelsen af Domænerne og det hele Forstvæsen til Indenrigsministeriet. 216.

D. 2. Landvæsen.

- 5 Dec. 1735 oprettes der et Økonomi- og Kommerce-Kollegium, der blandt Andet skal tage sig af «Jordbrug, Agerdyrkning og disses Økonomi». 217.
- 26 Nov. 1757 nedsættes der en Kommission til «Landvæsenets Fremtarv og Nytte at befordre». 29.
- 27 Okt. 1767 en anden til «at forbedre Landvæsenet og især at lette Bondens Vilkaar»; den faaer d. 23 Marts 1768 Navn af General-Land-Kommission. 30.

- 30 Marts 1768 oprettes der et General-Landvæsens-Kollegium, som under 24 April 1769 faaer en til de øvrige Kollegier svarende Indretning. **31. 32.**
- 19 Nov. 1770 ophæves dette Kollegium, og der nedsættes en Land-Kommission, som d. 7 Dec. s. A. faaer Navn af General-Landvæsens-Kommission. Til denne Kommission henlægges efterhaanden Bestyrelsen af forskellige Domæner i Sjælland og paa Møen. **78. 79.**
- 7 (27) Juli 1771 befales det, at Kommissionen skal indsende sine Forslag (til Foranstaltninger til Bøndernes Emancipation) direkte til Kongen, medens alle egenlige Landvæsenssager henvises til Kamrene; Kommissionen fortsætter derimod Bestyrelsen af Godserne. **80. 81.**
- 15 April 1773 opløses General-Landvæsens-Kommissionen, og dens Forretninger henlægges under Rentekammeret. **103.**
- 23 April 1781 paalægges det Kammeret at afgjøre alle ved Jord-Fællesskabets Ophævelse opstaaede Stridigheder. **111.**
- 10 Juni 1801 henlægges Bestyrelsen af beneficeret Gods, Embedsjorder og offentlige Stiftelsers Jordegods fra Kancelliet til Rentekammeret. **123.**
- 21 Okt. 1848 henlægges alle Landvæsenssager under et eget Departement for det Indre; **214.**
- 24 Nov. s. A. under Indenrigsministeriet. **216.**

D. 3. Stutteri- og Veterinærvæsen.

Land-Stutterierne, oprettede efter Forordning af 16 Juni 1686 (indskærpet ved Rentekammerets Cirkulære af 29 Jan. 1771), stod under Tilsyn af Amtmændene. De kongelige Stutterier havde en særlig Bestyrelse. Kvægsygesagerne behandledes af Kancelliet og senere af det d. 5 Dec. 1735 oprettede Økonomi- og Kommerce-Kollegium.

- 15 Febr. 1768 henlægges Kvægsygesagerne under Rentekammeret. **18.**
- 4 Jan. 1773 approberes Oprettelsen af en Veterinærskole paa Kristianshavn.
- 14 Marts 1776 nedsættes der en Kommission til at undersøge de kongelige Stutteriers Forhold. **129.**
- 13 Maj s. A. oprettes der en Stutteri-Direktion. **130.**
- 23 Juli 1777 faaer Veterinærskolen en kongelig Foundation og en egen Direktion. **131.**
- 17 Dec. 1778 oprettes der en egen Kvægsyge-Kommission. **134.**
- 21 Jan. 1778 nedsættes der en Kommission for at overveje Midlerne til Hesteavlens Fremme. **132.**
- 23 Dec. s. A. oprettes der en Land-Stutteri-Direktion. **133.**
- 24 Febr. 1790 faae de kongelige Stutterier, Land-Stutterierne og den kongelige Veterinærskole en fælles Bestyrelse under Navn af Direktionen for Stutterivæsenet og Veterinærskolen. **135.**
- 21 Dec. 1843 ophæves denne Direktion fra Aarets Udgang, og dens Forretninger overdrages til en Landstutteri-Direktion, en Overstutmester for Stutteriet paa Frederiksborg og en Direktør for Veterinærskolen. **207.**
- 24 Nov. 1848 ophæves Kvægsyge-Kommissionen, og dens Forretninger overdrages til det da oprettede Indenrigsministerium; Direktionen for Landstutterierne og Overbestyrelsen for Veterinærskolen henlægges under samme Ministerium. **216.**

E. 1. Told- og Konsumtionsvæsen.

Det hele Told- og Konsumtionsvæsen henhørte under Rentekammerets Omraade, dog saaledes, at Øresundstolden, hvis Overskud flød i Kongens eget Kammer, havde sin egen Overbestyrelse, tildels under Kammerets Tilsyn.

- 7 Jan. 1760 oprettes der (fra 15 Febr.) et eget Kollegium for Told- og Konsumptionssagerne i Forbindelse med Koloniernes Kammersager under Navn af det vestindisk-guineiske Rente- samt General-Told-Kammer-Kollegium. Til Konsumptionen henføres efter Forordn. af 25 Marts s. A. ogsaa Familie- og Folkeskatten samt Kopulationspenge, *der efter tidligere Forordninger (henholdsvis 22 Nov. 1671, 1 Febr. 1672 og 31 Dec. 1700) vare traadte istedenfor Konsumption paa Landet.* **16. 17.**
- 15 Febr. 1768 forenes dette Kollegium med det d. 5 Dec. 1735 oprettede General-Landets-Økonomi- og Kommerce-Kollegium (*saaledes at det i alle Kammersager kalder sig General-Toldkammer-Kollegium*). **18.**
- 6 Okt. 1770 forenes Kollegiet med Rentekammeret under det forandrede Navn af Rente- og General-Told-Kammer (*idet Forretningerne dog vedblivende føres i adskilte Rækker*). **44.**
- 6 Juni 1771 ophæves det forenede Kammer-Kollegium, og der oprettes tre sideordnede Kamre, et dansk, et norsk og et tydsk, hvert omfattende baade Rentekammer- og Toldsager (medens derimod Kommerce-Kollegium helt ophæves). **56. 57.**
- 30 Juni (2 Juli) s. A. henlægges Bestyrelsen af Øresunds-Tolden under det danske Kammer. **59. 61.**
- 18 Aug. s. A. underordnes Kamrene Finants-Kollegiet. **67.**
- 14 Jan. 1773 gjenoprettes det vestindisk-guineiske Rente-samt General-Toldkammer-Kollegium. **99.**
- 9 Febr. 1816 forenes det (ligesom i Aaret 1768) med Kommerce-Kollegiet til et General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegium. **199.**
- 24 Marts 1848 faaer Præsidenten for dette Kollegium Navn af Handelsminister, og Kollegiet selv skal omdannes til et Handelsministerium. *Dette kommer dog ikke til Udførelse.* **212.**

24 Nov. s. A. henlægges alle Toldsager under Finantsministeriet. **216.**

E. 2. Kommerce-Kollegium.

- 22 Sept. 1670 oprettes det første Kommerce-Kollegium. **8.**
- 14 Nov. 1691 henlægges Skibsmaalingsforretningerne til Rentekammeret, *hvorved Kommercekollegiet synes at være kommet helt ud af Virksomhed.* **9.**
- 4 Juli 1693 nedsættes der en Kommission til at varetage Kommerce-Anliggender. **10.**
- 26 Jan. 1704 oprettes der et Kommerce-Kollegium, sigtende til at ophjælpe Handel og Fabriker; det skal tillige være Melleminstants i Handels- og Søfarts-sager. **11.**
- 23 Marts 1708 forenes dette Kollegium med Politiet i Kjøbenhavn til et Politi- og Kommerce-Kollegium. **12.**
- 5 Jan. 1731 ophæves dette Kollegium og dets Forretninger overdrages til Kjøbenhavns Magistrat i Forening med en af de 32 Mænd. **13.**
- 5 (30) Dec. 1735 oprettes der et General-Landets-Økonomi- og Kommerce-Kollegium for Sager vedkommende Handel, Søfart og Vexelsager, Myntvæsen, Land-, Skov- og Bjergværksvæsen, Fiskeri- og Digevæsen, Skattevæsen og Politi. **14. 217.**
- 15 Febr. 1768 forenes dette Kollegium med General-Told-Kammer-Kollegiet til et General-Told-Kammer- og Kommerce-Kollegium, medens Sagerne vedkommende Landets indre Økonomi overdrages til Rentekammeret. *En virkelig Sammensmeltning med General-Told-Kammer-Kollegiet finder dog ikke Sted.* **18.**
- 6 Okt. 1770 forenes dette dobbelte Kollegium (*dog kun udvortes*) med Rentekammeret. **44.**

- 4 Juni 1771 udskilles Kommerce-Kollegiet atter af denne Forbindelse og henlægges under Finants-Kollegiet; det bestemmes, at det helt skal ophæves og afløses af et Handelskammer af Byernes Deputerede. 55.
- 7 Juli s. A. oprettes der en Kommerce-Deputation for at afgjøre Kollegiets ældre Sager og forberede en Kommerce-Konference af Byernes Deputerede. 62.
- 18 Juli s. A. ophæves Kollegiet formelt; alle dets almindelige Sager henlægges under Finants-Kollegiet, alle særlige under Kamrene. 66.
- 12 Marts 1772 stilles Kommerce-Deputationen igjen umiddelbart under Kongen. 89.
- 14 Jan. 1773 gjenoprettes Økonomi- og Kommerce-Kollegiet; dets Forhold til Kancellierne ordnes nærmere d. 20 Okt. s. A. 98. 109.
- 13 Maj 1777 overdrages Sagerne vedkommende Kolonierne i Ostindien til Kommerce-Kollegium. 143.
- 8 April 1782 henlægges Søpassernes Expedition fra Kancellierne til Kommerce-Kollegium. 159.
- 3 Jan. 1787 bestemmes det, at Medlemsantallet i den under 18 Maj 1782 oprettede Fabrik-Direktion skal forøges med private sagkyndige Mænd i forskjellige Fag, hvorhos den bemyndiges til at tage alle Forhold vedkommende Fabrikerne under Overvejelse og gjøre Forslag derom til Kollegiet. 147.
- 28 Maj 1788 henlægges Handelen med Manufakturvarer under Kommerce-Kollegiets Tilsyn (til 1 Juli 1837). 153. 204.
- 30 Maj 1800 oprettes der en særlig Afrikansk Konsulat-Direktion; den ophæves d. 28 Febr. 1837, og dens Forretninger henlægges til det udenrigske Departement. 160. 203.
- 15 Juni 1813 henlægges den kongelige Porcellænsfabrik under Kommerce-Kollegiet. 156.

- 9 Febr. 1816 forenes Kommerce-Kollegiet med General-Told-Kammer-Kollegiet til et General-Told-Kammer og Kommerce-Kollegium. Brandforsikringssagerne henlægges samtidig under Kancellierne, Sagerne vedkommende Fiskerierne og Handelsplanters Dyrkning under Rentekammeret. **199.**
- 24 Marts 1848 bestemmes det, at det forenede Kollegium skal omdannes til et Handelsministerium, og dets Præsident faaer Navn af Handelsminister. **212.**
- 24 Nov. s. A. henlægges Sagerne vedkommende Næringsforhold under Indenrigsministeriet. **216.**

E. 3. Tilsynet med Fabrikkerne.

- 5 Febr. 1759 bemyndiges *Direktørerne for det almindelige Magazin (se E. 4) til at afgjøre visse Stridigheder mellem Fabrikkerne indbyrdes eller med deres Arbejdere. (Trykt Forordning).*
- 7 Maj 1768 overdrages denne Bemyndigelse tilligemed det hele Tilsyn med Fabrikerne til tre Kommitterede i Kommerce-Kollegiet. **219,**
- 13 Maj 1777 oprettes en General-Magazin-Direktion, som bl. A. fører Tilsyn med Fabrikvæsenet. **157.**
- 30 August 1781 udnævnes der en Kommission for Land-Fabriker og Spindeskolerne paa Landet. **144.**
- 18 Maj 1782 ophæves General-Magazin-Direktionen og Tilsynet med Fabrikerne overdrages til en Fabrik-Direktion. **145.**
- 25 Nov. s. A. overdrages ligeledes Land-Fabrik- og Spindeskole-Kommissionens Hverv til denne Direktion; den vedbliver dog stadig at føre begge Navne efter sine Forretningers Beskaffenhed (dog at den altid kalder sig Direktion). **146.**
- 3 Jan. 1787 forbeholdes ved Fabrik-Direktionens Ud-

- videlse de her nævnte Forretninger de tidligere af Kongen udnævnte Medlemmer. **147.**
- 16 Juli 1788 udnævnes der en særlig Kontrol-Kommis- sion over Fabrik-Entreprenører og Manufakturister. *Dennes Forretninger gaae fra Aaret 1804 over til Finants-Kasse-Direktionen.* **148.**
- 2 Juli 1817 ophæves Fabrik-Direktionen (og formelt tillige Kontrol-Kommissionen) og der udnævnes en Fabrik- Direktør, medens Direktionens Jurisdiktion efter Plakat af 22 Okt. s. A. gaaer over til Politiretterne. **200. 202.**
- 24 Nov. 1848 henlægges Fabriksagerne under Indenrigs- ministeriet; Fabrik-Direktørens Embede bibeholdes. **216.**

E. 4. Kongelige Klædeoplæg, Fabriker og Handelsforetagender.

- 31 Marts 1705 oprettes der en Halle i Kjøbenhavn. (Trykt Ordonants).
- 22 Juli 1737 oprettes der et almindeligt Magazin (trykt Forordning af 26 August s. A.); det faaer d. 23 Dec. s. A. en egen Direktion.
- 11 Juli 1739 oprettes der atter en Halle i Kjøbenhavn. (Trykt Forordning).
- 3 (7) Maj 1768 ophæves det almindelige Magazin, og der oprettes et General-Magazin-Kontor. **219.**
- 13 Maj 1777 oprettes der en General-Magazin-Direktion med det Hverv at forestaae General-Magazin-Kontoret, Hallen og det hele Fabrikvæsen. **143.**
- 10 Maj 1782 overdrages Magazine ved Oktroj til det danske, norske, slesvigske og holstenske forenede Han- dels- og Kanal-Kompagni. General-Magazin-Direk- tionen ophæves d. 18 s. M. **145. 149.**
- 8 Sept. 1784 overtages dette Kompagnis Aktier og Aktiver af Staten. **151.**

- 28 Maj 1788 ophæves det helt, og Manufakturhandelen bestemmes foreløbig at fortsættes under Kommerce-Kollegiets Tilsyn. **153.**
- 2 Juli 1817 bestemmes, at Manufakturhandelen saavel som Klædeoplaget skulle ophæves fra Aarets Udgang; men d. 1. Aug. s. A. tillades det at fortsætte Handelen endnu et Aar, og denne Tilladelse forlænges senere gjentagne Gange. *Handelen kaldes nu det kongelige Klædeudsalg eller Klædeoplag.* **200. 201.**
- 22 Marts 1837 ophæves dette Udsalg fra 1. Juli s. A. **204.**
-
- 29 Juni 1779 overtages Porcellænsfabrikken for kongelig Regning og faaer en midlertidig Direktion; *ved aabent Brev af 29 Jan. 1780 faaer den en endelig kongelig Direktion.* **154.**
- 30 Juli 1794 henlægges Porcellænsfabrikken under General-Post-Direktionen; **155.**
- 15 Juni 1813 under Kommerce-Kollegiet; **156.**
- 24 Nov. 1848 under Indenrigsministeriet. **216.**
-
- 22 Maj 1782 faaer Klædemanufacturet paa Blaagaard kongelige Privilegier og én kongelig Direktion. **150.**
- 29 Marts 1786 ophæves Blaagaards Dugmanufactur ved Kommerce-Kollegiet, og det bestemmes, at der skal ydes Understøttelse til nye Fabrikanlæg i Provinserne. **152.**
-
- 16 Maj 1774 bestemmes det, at Over-Skatte-Direktionen skal overtage det almindelige Handelsselskabs Aktier og Forretninger, deriblandt Handelen paa Island, Grønland og Finmarken. **163.**
- 13 April 1775 kommer hertil den kongelige Handel paa Færøerne (fra General-Toldkammeret) og det oktrojerede altonaiske Sildefiskeri, ligesom det bestemmes, at der

- skal paabegyndes en kongelig Hval- og Sælfangst i de nordiske Have. **164.**
- 2 Juli 1781 udstedes der et Reglement paa 30 Aar for en samlet kongelig grønlandsk, islandsk, finmarksk og færøsk Handel, under en særlig af Kongen udnævnt Direktion. *Da ingen Private meldte sig til Deltagelse i denne Handel, førtes den udelukkende for kongelig Regning.* **166.**
- 18 August 1786 frigives Handelen paa Island, og d. 17 Jan. 1787 nedsættes der en Realisations-Kommission for den kongelige Handel paa Øen; d. 5 Sept. 1787 frigives ligeledes Handelen paa Finmarken, og den kongelige Handel her overgives d. 16 Jan. 1788 til samme Realisations-Kommission.
- 26 Maj 1790 ophæves den under 2 Juli 1781 oprettede Direktion helt; den grønlandske Handel bestyres nu alene af den grønlandske Handels-Kommission, medens Handelen paa Færøerne skal frigives og indtil videre bestyres umiddelbart af Rentekammeret (Forordning af 13 August 1790). Ved Resolution af 21 Dec. 1796 rykkes Tidspunktet for denne Frigivelse, som var sat til senest 5 Aar, ud i en fjernere Fremtid.
- 2 Maj 1798 overdrages Handelen paa Færøerne til den grønlandske Handels-Kommission, som derefter faar Navn af den kongelige grønlandske og færøske Handel.
- 9 Febr. 1816 ophæves saavel den islandsk-finmarkske Handels Realisations-, som den grønlandsk-færøske Handels-Kommission, og den førstes Forretninger overdrages til Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond, den sidstes til Rentekammeret. **196. 198.**
-
- 11 Maj 1778 oprettes der et kongeligt dansk oktrojeret vestindisk Handels-Selskab, hvis Direktion vælges af

Kongen og tildels bestaaer af Kollegiernes højeste Embedsmænd. **158.**

- 7 Dec. 1785 og 3 Maj 1786 bestemmes, at Handelen skal føres udelukkende for kongelig Regning, og den drives derpaa ud over de i Oktrojen fastsatte 25 Aar; jfr. Resolution af 13 April 1803 og Plakat af 30 Juni s. A.
- 9 Febr. 1816 ophæves denne særlige Direktion, og Handelen henlægges under Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond. **196.**

- 13 April 1775 paalægges det Over-Skatte-Direktionen at opkjøbe Aktierne i det under 13 April 1767 oktrojerede Sildefiskeri i Altona, og dette Fiskeri forenes med Handelen paa de nordlige Bilande (se foran). **164.**
- 10 Maj 1782 udstedes der en Oktroj for et kongeligt dansk, norsk, slesvigsk og holstensk forenet Handels- og Kanal-Kompagni, som bl. A. overtager det altonaiske Sildefiskeri og den kongelige Manufakturhandel; det opmuntres til at drive Hval- og Sælfangst. Direktionen udnævnes af Kongen. **149.**
- 8 Sept. 1784 bestemmes det, at alle Kompagniets Aktier skulle indløses, og dets Aktiver overtages af Kongen. **151.**
- 28 Maj 1788 ophæves Kanal-Kompagniet og dets Direktion; Sildefiskeriet overdrages til Finants-Kasse-Direktionen, og Manufakturhandelen til Kommerce-Kollegiet. **153.**

E. 5. Bilande og Kolonier.

- Sagerne vedkommende Bilandene afgjordes, paa samme Maade som fra Statens andre Dele, efter deres Beskaffenhed i Kancelliet eller Rentekammeret.*
- 28 Nov. 1754 henlægges Kolonierne i Vestindien og paa Guineakysten, efterat være blevne kongelige, under Rentekammeret. **15.**

- 7 Jan. 1760 oprettes der et nyt Kammer-Kollegium for de vestindiske og guineiske Rentekammersager i Forbindelse med alle Statens Toldsager. **16.**
- 6 Juni 1771 ophæves dette Kammer, og Kolonierne henlægges under det danske, Bilandene under det norske Kammer. **57.**
- 14 Jan. 1773 gjenoprettes begge de ældre Kammer-Kollegier med deres forrige Forretningsomraade. **97.**
- 6 Maj s. A. henlægges Kammersagerne fra Island, Færøerne og Grønland til det vestindisk-guineiske Rentesamt General-Toldkammer-Kollegium. **104.**
- 13 Maj 1777 henlægges Kolonierne i Ostindien, efterat være blevne kongelige, under Kommerce-Kollegiet. **157.**
- 1 Maj 1781 vende Sagerne fra de nordlige Bilande atter tilbage til Rentekammeret. **113.**
- 10 Nov. 1848 oprettes der et særligt islandsk Departement for alle Sager vedkommende de nordlige Bilande. **215.**
- 24 Nov. s. A. henlægges Koloniernes (d. e. Vestindiens) Centralbestyrelse til Finantsministeriet. **216.**

F. 1. Finantsernes Hovedbestyrelse.

- 28 Okt. 1660 oprettes der et Skatkammer (Rentekammer), omfattende alle Sager vedkommende Statens Indtægter og Udgifter og bestemt til at forestaae alle Oppebørsler og Udbetalinger (*det senere Zahlkammer*). (*Denne almindelige Bestemmelse kommer dog kun meget delvis til Udførelse under Frederik III og Kristian V, idet Pengesagernes Bestyrelse underkastes stadige Forandringer, især ligeoverfor de militære Etater*). **1. 2.**
- 9 Jan. 1700 faaer Rentekammer-Kollegiets særlige Sysselsettelse med Finantssager sit Udtryk i den forandrede Benævnelse paa dets øverste Embedsmænd: Deputerede ved Finantserne. **4.**

- 18 April 1738 overdrages Bestyrelsen af den under 23 Dec. 1735 oprettede Justitskasse til de Deputerede ved Finantserne. **6.**
- 28 Dec. 1770 udnævnes der en Konferents til at overveje visse Spørgsmaal vedkommende Statens Finantser. Den ophæves atter d. 6 Juli 1771. **49. 63.**
- 29 Maj 1771 oprettes der et Finants-Kollegium, som derpaa 4 Juni faaer tillagt et Assignations- og et Landmaalings-Kontor samt overordnes Kommerce-Kollegiet. **53—55. 220.**
- 30 Juni s. A. ophæves Partikulærkammeret, og dets særlige Indtægter (Øresundstolden osv.) henlægges under Finants-Kollegiet. **59. 60.**
- 18 August s. A. underordnes de tre Kamre Finants-Kollegiet, som saaledes bliver Centralorgan for alle Kame-ral- og Statsøkonomi-Sager (sml. 19. August). **67. 68.**
- 29 Okt. 1772 nedsættes der en extraordinær Finants-Kommission under Arveprinsens Forsæde, som efterhaanden tiltager sig en stor Deel af den øverste Finantsbestyrelse. **91.**
- 14 Jan. 1773 indskrænkes Finants-Kollegiets Forretningsomraade ved Oprettelsen af fire nye Kollegier: Rente-kammeret, Økonomi- og Kommerce-Kollegiet, General-Told-Kammer-Kollegiet og Bergværks-Direktoriet, hvorved der for Finants-Kollegiet kun levnes de egenlige Penge-, Bank-, Mønt- og Kurssager. **96.**
- 4 Juni 1774 overdrages Sagerne vedkommende Statens extraordinære Reglement til Skatkammeret, og det bestemmes, at ingen Udgift udenfor Reglementet mere maa foreslaas Kongen af noget Departement uden gjennem den extraordinære Kommission. *Dette udstrækkes d. 11 Juli 1782 ogsaa til Forslag om Forskud af Banken.* **170. 223.**

- 2 Juni 1784 ophæves den extraordinære Finants-Kommission, Finants-Kollegiet faaer Navn af Finants-Kasse-Direktion og faaer tillagt det hele Statsgjældsvæsen, og der oprettes et nyt Finants-Kollegium som Overbestyrelse af hele Statens Finantsvæsen. **171.**
- 26 August 1807 oprettes der en midlertidig Finants-Kasse-Direktion for Fyn, Jylland og Hertugdømmerne (sml. 30 Jan. 1808). **191. 192.**
- 30 April 1808 oprettes der istedenfor denne en midlertidig Kasse-Administration, og samtidig en selvstændig Afdeling af Finants-Kollegiet under Navn af Finants-Kasse-Kommission for Landene vest for Store-Belt; begge disse Institutioner ophæves d. 14 Maj 1810. **193. 194.**
- 5 Jan. 1813 oprettes der en Finants-Deputation for at forhandle om et Statsbudget; Bestyrelsen af alle særlige Fonds henlægges under Finants-Kollegiet. **188.**
- 17 Juli 1813 nedsættes der en særlig Finants-Kommission for at raade Bod paa de øjeblikkelige Forlegenheder. **190.**
- 9 Febr. 1816 ophæves Finants-Kollegiet, Finants-Kasse-Direktionen og alle særlige Kommissioner og Direktioner og der oprettes i dens Sted en Finants-Deputation og en Direktion for Statsgjælden og den synkende Fond. **195.**
- 26 Febr. 1842 ophæves den almindelige Pensionskasse-Direktion, og Pensionssagerne henlægges under Finants-Deputationen. **211.**
- 24 Nov. 1848 oprettes der et Finants-Ministerium, omfattende ikke blot Sagerne fra den ophævede Finants-Deputation og Direktionen for Statsgjælden, men tillige hele det direkte og indirekte Skattevæsen, Kolonierne og det statistiske Tabelvæsen fra de to Kamre. **216.**

F. 2. Kongens eget Kammer, Partikulærkammer.

Det fra ældre Tid bestaaende „Kongens eget Kammer“, som bestyredes af en Kammerskriver, vedbliver at bestaae efter Kollegiernes Oprettelse („Partikulærkammer“); efter Skatkammerets Instrux af 8. Nov. 1660 beholder det Indtægten af Øresunds-Tolden (Mønten i Norge, Staden Altona o. l.). Dets Regnskaber revideres tildels i Rentekammeret.

4 Juni 1770 oprettes der et Talloster i Altona for kongelig Regning; 12 Jan. 1771 bortforpagtes det. **82. 83. 84.**

30 Juni 1771 ophæves Partikulærkammeret, og dets særlige Indtægter henlægges til Finants-Kollegiet; der oprettes derimod en Partikulærkasse, til hvis Udgifter Bestridelse der gennem Maitre des requêtes rekvireres Penge af samme Kollegium, indtil en fast aarlig Sum kan blive fastsat. **59. 60.**

31 Dec. 1772 overdrages alle Partikulærkassens Aktiver og Passiver til Over-Skatte-Direktionen; dens reglementerede Udgifter skulle afholdes af Rentekammeret; til de ekstraordinære Udgifter udredes aarlig en vis Sum af Finants-Kollegiet (Partikulærkasse og Chatolkasse). **93. 94.**

F. 3. Pensionsvæsen.

„Pensioner og Benaadninger“ (til højere Embedsmænd, forhenværende Hofstjenere, Enker o. l.) hørte fra ældre Tid til de regelmæssige Udgifter saavel ved Lenene som ved Rigernes Rentekammer, og de bevilgedes ogsaa bestandig senere, efterat der var oprettet særegne Pensionskasser, baade af Zahlkammeret og de andre offentlige Kasser.

19 Juli 1712 bestemmes det i en Foundation, at en Deel af Postvæsenets Indtægter skal udsættes til en Pensionskasse for afskedigede Embeds- og Bestillingsmænd,

- deres Enker og Børn (den saakaldte Post-Pensions-Kasse). **37.**
- 15 Jan. 1765 oprettes der en Fond ad usus publicos, til dels bestemt til «Gratifikationer for meriterede Betjente». **38.**
- 4 Juni 1774 overdrages Sagerne vedkommende Statens extraordinære Reglement til Skatkammeret; heri er indbefattet Pensionssagerne. **223.**
- 19 Maj 1786 oprettes der en særlig Postkasse-Pensions-Direktion bestaaende af Finantsministeren og en Deputeret af hvert af de andre Kollegier samt af General-Post-Amtet. **175.**
- 25 April 1787 oprettes der en Pensionsfond under Finants-Kollegiet; denne Fond henlægges d. 4 Juni 1788 under Skatkammeret. **178. 179.**
- 11 Nov. 1803 ophæves Skatkammer-Direktionen og erstattes af en Skatkammer-Administration, som d. 16 næsteften for Pensionsfondens Vedkommende henlægges under Finants-Kollegiet. **185. 186.**
- 9 Febr. 1816 ophæves Postkasse-Pensions-Direktionen og Skatkammer-Administrationen og der oprettes en almindelig Pensionskasse-Direktion. **197.**
- 26 Febr. 1842 ophæves denne Direktion ligesom ogsaa Direktionen for Fonden ad usus publicos, og alle Pensionssager henlægges under Finants-Deputationen. **211.**
- 24 Nov. 1848 henlægges de under Finants-Ministeriet. **216.**

F. 4. Fonden ad usus publicos.

- 15 Jan. 1765 oprettes denne Fond lejlighedsvis. **38.**
- 12 August 1779 tillægges der den alle Indtægter af arveløse Kapitaler, extraordinære Mulker osv.
- 26 Febr. 1842 ophæves den og dens Sager lægges under Finants-Deputationen. **211.**

F. 5. Over-Skatte-Direktionen.

- 2 Dec. 1762 oprettes der en Over-Direktion for den ved Forordningen af 23 Sept. s. A. udskrevne Extraskat samt Statsgjældens Forrentning og Afbetaling, (hvortil denne Skat skulde anvendes). **39.**
- 8 Marts 1768 faaer denne Direktion overdraget de Antvorskovske og Vordingborgske Godser (indtil 19 November 1770). **40. 79.**
- 24 Sept. 1768 paabydes Oprettelsen af en særlig Fond i Over-Skatte-Direktionens Kasse for uforudsete Statsudgifter; *dette opgives igjen, idet der d. 13 April 1769 oprettes et Skatkammer.* **41. 42.**
- 31 Dec. 1772 overdrages Partikulærkassens Gjæld saavel som dens Formue i forskjellige Aktier til Over-Skatte-Direktionen. **93.**
- 10 Febr. 1773 nedsættes der en Kommission for at forberede Bankens Overdragelse til Over-Skatte-Direktionen, og den 10 Marts 1774 henlægges den under dens Medbestyrelse. **161. 162.**
- 10 Marts 1773 bestemmes det, at den skal overtage Talloetteriets Aktier, og d. 24 Maj s. A., at Indtægten af alle Talloetterier i Kongens Lande bestandig skal flyde i dens Kasse til Gjældens Betaling. **105. 07.**
- 16 Maj 1774 bestemmes det, at den skal overtage det almindelige Handelsselskabs Aktier og Forretninger (deriblandt Handelen paa Island, Grønland og Finmarken). **163.**
- 13 April 1775 faaer den hertil overdraget den færøske Handel og det Altonaiske Sildefiskeri med Anvisning paa at oprette et større Sildefiskeri, om muligt i Forbindelse med Hval- og Sælhundefangst. **164.**
- 27 April 1778 faaer Over-Skatte-Direktionen tillige Navn af Stats-Balance-Direktion. **165.**

- 2 Juli 1781 faaer Handelen paa de nordlige Bilande en egen Direktion. **166.**
- 8 April 1782 ophæves Stats-Balance- og Over-Skatte-Direktionen og dens Forretninger fordeles mellem en Over-Lotto-Direktion; en Over-Direktion for Banken, som tillige overtager den udenlandske Gjæld, og for de øvrige Sagers Vedkommende til en «anden Indretning» («Kassen i Zahlkassen») ved Skatkammeret. **167.**

F. 6. Skatkammeret.

Navnet Skatkammer bruges 1660—80 officielt om Rente-kammeret.

- 13 April 1769 oprettes der et Skatkammer med en egen Direktion til at afholde uforudsete Udgifter; sml. 24 Sept 1768 og 17 Maj 1769. **42. (41. 43).**
- 18 April 1771 ophæves det igjen. **52.**
- 3 Juni 1773 gjenoprettes det. **108.**
- 4 Juni 1774 bringes dette først til Udførelse, idet alle Sager vedkommende Statens ekstraordinære Reglement overdrages til Skatkammeret. **223.**
- 8 April 1782 ophæves Over-Skatte-Direktionen og der oprettes en «anden Indretning» ved Skatkammeret, en særlig «Kasse i Zahlkassen»; til denne henlægges Sagerne vedkommende den indenlandske Gjæld osv. **167.**
- 2 Juni 1784 ophæves denne Indretning igjen og dens Forretninger gaae over til Finants-Kasse-Direktionen. **173.**
- 4 Juni 1788 overdrages Bestyrelsen af den under 25 April 1787 oprettede Pensionsfond til Skatkammer-Direktionen. **179.**
- 11 Nov. 1803 ophæves Skatkammer-Direktionen og der oprettes en Skatkammer-Administration, som dernæst d. 16 Noy. for Skatkammerfondens Vedkommende

- underordres Overdirektionen for Banken og for Pensionsfondens Vedkommende Finants-Kollegiet. **185. 186.**
- 8 April 1808 træder en Skatkammer-Afdragsfond foreløbig i Stedet for Skatkammerfonden. **187.**
- 5 Jan. 1813 ophæves alle særlige Fonds og henlægges under Finantskollegiet, Administrationen vedbliver dog at bestaae for alle Pensionssagers Vedkommende. **188.**
- 9 Febr. 1816 ophæves Skatkammer-Administrationen og dens Forretninger henlægges under den almindelige Pensionskasse-Direktion og Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond. **195—97.**

F. 7. Lotterier.

Klasselotteri.

- 29 Juni 1753 oprettes der ved Fundats for Opfostringshuset i Kjøbenhavn et Klasselotteri under Tilsyn af Kancelliet (*Reskriptsamlingen*).
- 19 August 1771 henlægges blandt andre Sager ogsaa Tilsynet med Lotteriet til Finants-Kollegium. **68.**
- 7 Okt. s. A. overdrages selve Lotteriet til det tyske Kammer, saaledes at Udbyttet flyder i den kongelige Kasse mod Vederlag til Opfostringshuset. **85.**
- 12 Nov. 1772 gives Lotteriet tilbage til Opfostringshuset. **92.**
- 29 Sept. 1774 henlægges det under Rentekammeret. **110.**
- 24 Nov. 1848 under Finantsministeriet. **216.**

Tallotteri.

- 4 Juni 1770 gives der (gjennem Tydske Kancelli) Staden Altona Oktroj paa et Tallotteri, saaledes at det dog i Virkeligheden drives for Partikulærkammerets Regning og staaer under Tilsyn af Gehejme-Statsraadet. **82. 83.**
- 12 Jan. 1771 faaer Banko-Direktør Koes Ret til at drive et Tallotteri i Altona og Kjøbenhavn mod en Forpagtningsafgift til Partikulærkammeret. **84.**

- 30 Juni s. A. overdrages Indtægten ved Partikulærkammerets Ophævelse til Finants-Kollegiet, Tilsynet til det tyske Kammer. **59.**
- 10 Marts 1773 bifaldes det, at Over-Skatte-Direktionen, som d. 31 Dec. 1772 har faaet overdraget Kongens Lotto-Aktier, tillige skal opkjøbe alle de andre og for Fremtiden drive Tallotteriet til Fordeel for Statsgjældens Afbetaling. **93. 105.**
- 13 April s. A. oprettes der, efterat dette Opkjøb har fundet Sted, en General-Lotto-Direktion under Over-Skatte-Direktionen; det bestemmes (den 24 Maj), at Indtægterne af alle Tallotterier stedse skal anvendes til Statsgjældens Afbetaling. **106. 107.**
- 8 April 1782 henlægges Lottosagerne under en egen Over-Lotto-Direktion, der d. 17 s. M. underordnes Finants-Kollegium. **167. 169.**
- 2 Juni 1784 henlægges de under den da oprettede Finants-Kasse-Direktion; **172.**
- 9 Febr. 1816 under Rentekammeret; **198.**
- 24 Nov. 1848 under Finantsministeriet. **216.**

F. 8. Kurant-Banken.

- 10 Febr. 1773 udnævnes der Kommissarier til at forandlege den ved Oktroj af 29 Okt. 1736 oprettede Bank overdraget til Over-Skatte-Direktionen. **161.**
- 10 Marts 1774 henlægges Banken under denne Direktions Medbestyrelse. **162.**
- 8 April 1782 oprettes der ved Over-Skatte-Direktionens Ophævelse en særlig Over-Direktion for Banken, som tillige faaer overdraget Sagerne vedkommende den udenlandske Gjæld. **167.**
- 8 Juli 1785 oprettes der i Banken en Rentefond og en synkende Fond, henholdsvis til Statsgjældens Forrent-

ning og Afbetaling, og Over-Direktionen for Banken faaer Navn af Over-Direktionen for den kongelige oktrojerede Bank og synkende Fond. **174.**

- 16 Febr. 1791 bestemmes det ved Oprettelsen af en dansk og norsk Speciesbank, at Kurantbanken skal nedlægges. **180.**
- 2 Maj 1792 nedsættes der en Kommission til at foretage dens Realisation. **182.**
- 5 Jan. 1813 anordnes dens Nedlæggelse, saasnart Rigsbanken er sat i Virksomhed; Direktionen og Kommissionen ophæves og deres tilbagestaaende Forretninger henlægges under Finants-Kollegiet; **189.**
- 9 Febr. 1816 under Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond. **196.**

F. 9. Den synkende Fond.

- 8 Juli 1785 oprettes der en synkende Fond eller Afbetalingsfond i Banken, bestemt til deraf at foretage Afbetalinger paa Statsgjælden. Bankens Bestyrelse faaer Navn af Direktion for den oktrojerede Bank og den synkende Fond. **174.**
- 25 Maj 1791 oprettes der en særlig Administration for den synkende Fond. **181.**
- 5 Jan. 1813 ophæves Direktionen for Banken og den synkende Fond, idet alle særlige Fonds henlægges under Finants-Kollegium. **188.**
- 9 Febr. 1816 ophæves Administrationen for den synkende Fond og der udnævnes en Direktion for Statsgjælden og den synkende Fond; den ophæves d. 24 Nov. 1848. **196. 216.**

F. 10. Dansk og norsk Speciesbank og Depositokassen.

- 16 Febr. 1791 udstedes Aabent Brev om og Oktroj for en paatænkt dansk og norsk Speciesbank, i *Lighed med den under 29 Febr. 1788 for Hertugdømmerne oprettede. Sml. Forordning af 24 Juni s. A., hvorefter den træder i Virksomhed fra 1 Juli.* Den har en selvvalgt Direktion. **180.**
- 13 Nov. 1799 oprettes en Depositokasse for indtil videre at træde i Bankens Sted; den har en egen af Kongen udnævnt Direktion. **183.**
- 12 Nov. 1802 indskrænkes ved en Plakat Depositokassens Udlaan.
- 5 Jan. 1813 ophæves dens særlige Direktion og den henlægges under Finantskollegium, ligesom det bestemmes, at baade den og Speciesbanken skulle ophæves. *D. 23 Febr. s. A. tilbydes der Bankens Interessenter en Indløsning af deres Fordringer, og d. 16 April 1814 overtager Kongen dens Gjæld og Aktiver.* **189.**
- 9 Febr. 1816 gaae disse saavel som Depositokassens Forretninger over til Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond. **196.**

F. 11. Kreditkassen.

- 16 August 1786 oprettes der en Kreditkasse under en særlig Direktion; dens Formaal skal være at yde Forskud til saadanne Indretninger, som sigte til de producerende Ejendommers Forbedring og Produktionens Forøgelse. *Kreditkassens Opgaver foreges derpaa efterhaanden ved kongelige Resolutioner af 13 Juni 1788, 6 Febr. 1795, 24 Okt. 1798 og 14 April 1810, til at omfatte Kjøb af Bøndergaardte til Selveje, Indkjøb af Neger-slaver, Havne og Kanaler.* **177.**

9 Febr. 1816 ophæves Direktionen og de tilbagestaaende Forretninger overdrages til Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond. **196.**

F. 12. Den vestindiske Gjælds Likvidation.

19 Juli 1786 oprettes der en egen Direktion for den vestindiske Gjælds Likvidation under Finantskollegiets Overtilsyn. **176.**

9 Febr. 1816 ophæves den, og dens Forretninger henlægges under Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond. **196.**

F. 13. Naadessekretariatet.

2 Jan. 1840 oprettes der et Statssekretariat for Naadesager. **210.**

24 Nov. 1848 forbeholder Kongen sig ved Ordningen af de ny oprettede Ministerier at tage nærmere Bestemmelse om dette Sekretariat, naar de i Forbindelse med Civillisten staaende Spørgsmaal ere afgjorte. (*Sekretariatet ophævedes d. 28 Dec. 1849 fra førstkommende 1. Jan.*). **216.**

3.

Oversigt over Aktstykkernes Fordeling.

Meddelelser 1873—76.

I. 1660—1770.

	Side.
A. Kammer-Kollegium	5.
B. Handel og Manufakturur	20.
C. Kolonierne og Toldvæsen	29.

	Side.
D. Offenlige Bygninger	35.
E. Havnevæsen	41.
F. Skov-, Jagt- og Landbovæsen	49.
G. Vejevæsen	58.
H. Pensionsvæsen	62.
I. Finantsvæsen	66.

II. 1770—73.

A. Hovedforandringer i Statens Administration, samt i Kollegiernes Forhold og Forretningsomraade	74.
B. Offenlige Bygninger og Veje	100.
C. Landbovæsen	107.
D. Lotterier	111.
E. Ny Omordning af Kollegiernes Forhold	115.

Meddelelser 1877.

III. 1773—1816.

A. Nye Forretninger, som overdrages Rentekammeret	1.
B. Revisionsvæsen	9.
C. Offenlige Bygninger og Veje	17.
D. Stutteri- og Veterinærvæsen	22.
E. Kanaler, Havne og Fyrvæsen	29.
F. Økonomi- og Kommerce-Kollegiet.	
a. Tilsynet med Landets Fabrikvæsen	36.
b. Klædefabrikker og Manufakturhandel	48.
c. Porcellænsfabrikken	58.
d. Udenrigs-Handel	61.
G. Finantsvæsen.	
a. Over-Skatte-Direktionen	68.
b. Det almindelige Finantsvæsen og dettes Omordning 1784	83.
c. Finants-Institutioner i Aarene 1785—1816	90.

	Side.
H. Extraordinære Foranstaltninger i Anledning af Krigsbegivenhederne 1807—10	122.

Meddelelser 1878.

IV. 1816—1848.

A. Omorganisationen den 9 Februar 1816	1.
B. Institutioner for Handel og Fabrikvæsen	18.
C. Institutioner, beslægtede med Rentekammeret	22.
D. Finants-Institutioner	27.
E. Omorganisationen 1848	29.

Supplement	39.

III.

**Registratur over Rentekammerarchivets militære Regnskaber og
Regnskabssager. 1533—1763.**

Ved herved at fremlægge en Registratur over en Gren af de i Kongeriget's Archiv bevarede Sager, kan man ikke undlade at tilføje, at det kun maa betragtes som et Forsøg, saaledes som dette for Øjeblikket lod sig udføre, idet man tilfulde anerkjender det ønskelige i, at saadanne Registraturer bleve meddelte i en udførligere Form, saaledes, at de i højere Grad end den her meddelte ville være istand til at lette Arbejdet for Historieforskerne.

A. Regnskaber.

I.

Det 16de Aarhundrede.

A. 1533—36, særlig Grevens Fejde.

Med Hensyn til de denne Periode vedkommende Regnskaber og lignende Sager henvises til Danske Magazin, 4de Række, 3die Bind: «Bidrag til Oplysning af Grevefejdens Tid», hvor alt det herhen hørende findes udførlig registreret.

B. 1545—70, særlig den nordiske Syvaarskrig.

1. Rentemester Engel Lantwers Regnskab for til Krigs-udgifter modtagne a) 1,000 Rdr. paa Hertug Johans Vegne af dennes Secretair Jeronymus Boldick, og hentede fra Kiel til Lejren i Hemmingstorp af Carsten Gryp, samt b) andre 1,000 Rdr. paa Hertug Adolfs Vegne af Amtmand paa Gottorp Henrik Rantzow, Tirsdag til Fredag i Pindse (26—29 Maj) 1545, med Bemærkning c) at de paa Kongens Vegne af Hr. Johan Rantzow udgivne 1,000 Rdr. har Rentemester Joachim Beck modtaget Regnskab for. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E., Nr. 51.)
2. Rentemester Engel Lantwers Register over Knegte, antagne og mønstrede i den fyrstelige Lejr i Hemmingstorp og Boeke af Claus Rantzow og Hr. Johan Rantzow, Onsdag i Pindsen til Løvedag efter Trinitatis (27 Maj — 6 Juni) 1545. (Rentekammer-Archivets chronologiske Samling Nr. 568.)
3. Rentemester Engel Lantwers Register over Knegte, mønstrede i Arensboek til Kongens og Hertug Johans Tjeneste, af Claus Rantzow, Onsdag efter Corporis Christi (10 Juni) 1545. (Ligeledes Nr. 569.)
4. Mønsterskriver Peter Birkenfelders Mønsterseddel over Rytterne (Junkerne og Enspænderne) under Ritmester Holger Rosenkrands, Feliciani Dag (20 October) 1545. (Diverse Documenter, Designation VII, E, Nr. 75).
5. Rentemester Engel Lantwers Regnskab for paa Kongens samt Hertugerne Johan og Adolfs Vegne i Bramstedt, Torsdag efter Feliciani (22 October) 1545 til Krigen modtagne 25,300 Mark. (Ligeledes Nr. 51.)
6. Rentemester Engel Lantwers Regnskab for Fortæring i Lejren i Poppenbüttel, da de droge op fra Bram-

- stedt, Fredagen efter Feliciani (23 October) 1545, sex Nætter i Bergedorf, en Nat i Winssen og i Lejren i Rosenborg i Sæxenland. (Ligeledes.)
7. Rentemester Engel Lantwers Regnskab for Betaling til Junkere og Enspændere (Ryttere) i Bramstedt, Fredag efter Feliciani (23 October) 1545. (Ligeledes.)
 8. Register over de antagne og mønstrede Knegte, baade i Kremper og Wilster Marsk, og hvad de siden fik i Penge til Aftog, 1555. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 53.)
 9. Regnskab over Skandsegravere, Vognknegte og Embedsmænd ved Arkeliet og Feltskytset, samt ved Kongens Rustvogne og Telt, Kjøkken og Kjælder, samt tydske Cancelli, paa det svenske Tog, Juli—October 1563. (Brudstykke af et Bilag ved Rentemester Ejler Grubbes Regnskab fra Mikkelsdag 1562 til Juledag 1563, Post 17, jfr. «Frederik II's Stats-husholdning ved Joh. Grundtvig, Kbh. 1876», Side XC—XCI.)
 10. Register og Mønsterseddell a) paa de danske Ryttere under Kongens Hovedfane, som bleve forskrevne fra Fanen til Kjøbenhavn og skulde tilskibs, 18 October 1563 — Søndag Palmarum (26 Marts) 1564, b) paa de danske Ryttere, som altid have været under Kongens Hovedfane og siden kom derfra under Hak Ulfs-tands sjællandske og Jørgen Marsvins jydske Fane (14—19 Juni 1564). (Bilag ved Rentemester Joachim Becks Regnskab fra Mikkelsdag 1563 til Mikkelsdag 1564.)
 11. Register og Mønsterseddell paa de tydske Ryttere under Kongens Hovedfane i Lund, 18 October 1563 — 1 September 1564. (Ligeledes.)
 12. Mønsterseddell paa alle Ryttere under salig Hr. Frederik von Dohna, Ritmester over Kongens egen

- Hovedfane, som nu er under Henneke Tornow, 18 October 1563 — 1 September 1564. (Ligeledes).
13. Regnskab for Klæde, Sardug og Lærred til Kongens Hovedfane, Mikkelsdag 1563 — Mikkelsdag 1564. Ex-trakt. (Ligeledes).
 14. Regnskab for Penge, engelsk Klæde, Sardug og Lærred til Rytterne under Kongens Hovedfane, Marts til November 1564. (Ligeledes).
 15. Afregning med Henneke Tornow, Ritmester over Kongens Fane, og med hans Ryttere i Lund, 1 September 1564 — 28 April 1565. (Bilag ved Rentemester Joachim Becks Regnskab Mikkelsdag 1564 til Mikkelsdag 1565).
 16. Betalings-Register for syv skotske Capitainer og deres Fænniker Knegte, fra 15 Juli til 15 December 1570, da de bleve aftakkede i de fyenske Kjøbstæder og i Jylland 25 Januar — 2 Februar 1571. (Bilag ved Rentemester Otto Brokkenhuses Regnskab for 1571).
 17. Extrakt og Forklaring paa den Rest i Penge og i Klæde, som paa Kongens Vegne er betalt det skotske Krigsfolk i Fyn og Jylland, fra 15 Juli til 15 December 1570. (Ligeledes).
 18. Rentemester Otto Brokkenhuses Regnskab for Betaling af Skotternes Restance, fra de bleve aftakkede 16 December 1570 til 3 Marts 1571. (Ligeledes).
 19. Extrakt over Afregning og Betaling for de skotske Capitainer, Lieutenanter og Fændrikers Rest, fra 15 Juli til 15 December 1570, endelig afgjort 14 Marts 1571. (Ligeledes).
 20. Rentemester Otto Brokkenhuses Regnskab for Afregning med en Del Knegte, hvervede dels i Tydskland af Tonnies Lichthertzen, Mads Kruseler og Jørgen van Minden, dels i Skaane af Mikkøl Person og dels i Kjøbenhavn af Rigsprofossen, mønstrede i Kjøben-

og Kjøge, hvilke have tjent fra 2¹/₂ til 6¹/₂ Maaned, indtil 31 December 1573, og bleve betalte i Kolding, 24 Januar 1574. (Bilag ved Rentemesterens Regnskab for 1573).

II.

1611—30, særlig den tyske Krig 1625—29.

1. Krigscommissær Jens Juels Krigs-Regnskab 10 April 1611 — 28 Marts 1615.
2. Mandtal eller Mønsterruller, tildels med tilhørende fuldstændige Jordebøger, over de i Jylland efter kongelig Befaling udskrevne Bønder 1614—15. (Diverse Dokumenter, Designation II, B 1, Nr. 73. See nærmere: Meddelelser fra Rentekammer-Archivet 1872, Side 98—117: «Christian IVdes første staaende Armee 1615», jfr. navnlig Side 101).
3. Verschiedene deutsche militaire Munster - Rollen. 1623—24. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 521).
4. Hofmønsterskriver Reinhold Hansens Regnskab for Kongens og den nedersachsiske Kredses Armee, samt Kongens Hofstat 16 Maj 1625—13 September 1627.
5. Mønsterskriver Sigfred Frises Regnskab for Kongens og den nedersachsiske Kredses Armee 28 Maj 1625—28 Maj 1626.
6. Generalkrigscommissær Axel Arenfeldts Krigs-Regnskab for Kongens og den nedersachsiske Kredses Armee 1 Januar 1626—31 December 1627.
7. Regnskab over de Penge, som Adelen i Fyn har bevilget af Rostjenesten 1626.
8. Krigscommissær Jørgen Seefeldts Regnskab, ført paa Samsø; October 1627—November 1629.

9. Generalkrigskommissær Niels Krags Regnskab for i Danmark indkvarterede Ryttere og Knegte, 13 December 1627 — 31 December 1629.
 10. Laalandske Proviantskriver Jacob Lauritzens Regnskaber; 1628—29.
 11. Laalandske Mønsterskriver Søren Christensens Regnskaber; 1629—30.
 12. Afgangne Henrik Meier af Bremens Proviantregnskab; 1625 (Bilag).
 13. Albrekt Møllers Proviantregnskab i Hamborg; 1626—27.
 14. Königliche Majestäts General-Proviant-Verwalter M. Berings Rechnung; 7 September — 4 November 1627.
 15. Regnskab over Provianten til de Militære; 1627—28.
 16. Glückstadts a) Proviantregnskab; 1625—29. b) Penge-regnskab; 1625—29.
 17. Krigskommissær Kay v. Ahlefeldts Regnskab for Glückstadts Garnison; 1628—30.
 18. Oberst Markvard Rantzous Regnskab; Februar 1628 — September 1629. (Bilag).
 19. Cremppe Fæstnings Regnskab; 1618—28.
 20. Oberst Enevold Kruses Regnskaber etc.; 1626.
 21. Rechnung für die königliche Armee zu Havelberg; 1627. (Diverse Dokumenter, Designation I, A, 1.).
 22. Stralsunds Belagerungs-Rechnung; 1628.
 23. Ansøgninger fra militære Betjente om deres tilgodehavende Gager; 1622 og 1628. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 406).
 24. Afregninger og Restsedler, de militære Betjente vedkommende; 1628—29. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 407).
 25. Bartholin Vosserts Artilleriregnskab; 1629. (Bilag).
 26. Oberst Oyenhusens Regnskab for Feltartilleriet; 1629 —30. (Bilag.)
-

III.

1629—46, særlig Krigen 1643—45.

1. Forskjellige Skatteregnskaber fra de danske Øer (tildele omfattende hele Adelen); 1629—32.
2. Overslag paa Unionsskatterne i Danmark og Norge; Julen 1637—Mikkelsdag 1641. (Diverse Dokumenter, Designation II, X, Nr. 41.)
3. Unionsskats-Regnskaber; 25 December 1637—Februar 1645.
4. Krigskommissærernes Regnskaber over Krigsfolkene i Holsten; 1637—39. (Tønne Friis, 10 November 1637 til 24 Juni 1638; Mogens Sehested, til 6 Oktober 1638; Gregers Krabbe, til 19 Februar 1639; Henrik Valkendorf, til 13 Juni 1639.)
5. Landkommissær i Sjælland Frederik Retzes Regnskab; 1636—48.
6. Fyenske Landkommissærers Regnskaber 1) Falk Gjøe, Maj 1642—Juli 1649, og 2) Lavrits Ulfeldt, 1642—48.
7. Jydsk Landkommissær Tønne Frises Regnskab for Landfolket i Jylland; 1636—44.
8. Verzeichniss was die Crempen Marsch bey den Kriegesunruhen 1643—44 gethan und ausgestanden hatte. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 518.)
9. Dokumenter angaaende Udgifter til Militiens Indkvartering i Danmark; 1643—45 og 1647. (Diverse Dokumenter, Designation II, B, 1, Nr. 4, c.)
10. Breve, Erklæringer og Resolutioner angaaende Krigsfolkernes Underholdning og Indkvartering paa Laaland og Falster; 1644—45. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 404.)

11. Forskjellige Regnskaber for Militære i Krigen 1643 indtil Hærens Aftakkelse 1646.
12. Regnskab for Bygningen paa Kastrup-Knæ; 1645.

 IV.

1645—61, særlig Krigen 1657—61.

1. Danske Skatteregnskaber (med større, samlede Udgiftsposter); 1645—55.
2. Sjællandske Kommissarie-Regnskab; 1647—59.
3. Fyenske Kommissarie-Regnskab; 1647; 1649—51; 1655—57.
4. Laalandske Kommissarie-Regnskab; 1645—60.
5. Jydske Kommissarie-Regnskab; 1645—56.
6. Beviser til et Regnskab for Jylland for den i Odense 1657 udlovede Kontribution.
7. Jens Kaas's Kommissarie-Regnskab for Viborg Stift; 1659—60.
8. Adskillige Forestillinger og Efterretninger angaaende Landkrigsvæsnet, 1657—59, efter hosliggende Fortegnelse. (Diverse Dokumenter, Designation II, B, 1, Nr. 5.)
9. Documente die Ausgaben an verschiedene militaire Bedienten angehend; 1657—60. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 517.)
10. Generalkrigskommissær Johan Christoffer von Körbitz's Regnskab og Beviser; 3 April 1657 — 3 Juni 1658.
11. Generalkrigskommissær Otto Pogwischs Regnskab, (i Function hos de allierede); 29 September 1659 — 1 Januar 1661 (29 April 1662.)
12. Ditlev Borcherts Artilleri-Regnskab (i Fyen); 1659 flg.

13. Proviantmesteren i Fyen, Lars Larsen Skevings Regnskab; 12 November 1659—8 December 1660.
14. Jydske Proviantregnskab (Fredericia og Viborg); 1659—61.
15. Renteskriver Jens Sørensens Regnskab over Indtægt og Udgift til en Deel af Kjøbenhavns Garnisons Indkvartering og Underholdning; 20 August—23 November 1658.
16. Renteskriver Niels Sørensens Regnskab for Garnisonen i Kjøbenhavn; 7 September—11 December 1658.
17. De sjællandske Kommissærer: Lauge Beck, Holger Vind og Christoffer Gabels Regnskaber for Garnisonen i Kjøbenhavn; 12 December 1658—21 Maj 1659.
18. Kommissærerne Sten Brahe og Holger Vinds Regnskab over Garnisonens Underholdning i Kjøbenhavn; 21 Maj 1659—12 September 1660.
19. Sjællandske Kommissær Ove Juels Regnskab for Indkvartering hos Borgerne i Kjøbenhavn; 1658—60.
20. Jens Lassens Regnskab for annammede Penge til Artilleriet i Kjøbenhavn; 1659.
21. Oberstlieutenant Wilkens Regnskab for Ammunition a) paa Kjøbenhavns Volde 1660; b) til Tøjhuset, indtil Januar 1667.
22. Nikolaus Bennicks Rechnung wegen des Holzes, so 1659 in Holstein ist empfangen und nach Kopenhagen gebracht worden.
23. Jens Sørensens Regnskab for Soldaternes Ildebrand i Kjøbenhavn 1659.
24. Forstander Dirich Christens Forstanders Extract-Regnskab samt ugenlige Extracter over de syge Soldaters Spisning paa Christianshavn; 1658—60.
25. Regnskab for de befragtede Fartøjer til de Svenskes Overførsel her fra Landene; 1660.

26. Hertugdømmernes Defensionspenge - Regnskab; 1649—57.
27. Hertugdømmernes Donativ- og Defensionspenge-Regnskab (Indtægtsbilag); 1646—56. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 530.)
28. Glückstadts Krigskasseregnskab: 1657—60.
29. Generalkrigskommissærerne Kaj og Ditlev v. Ahlefeldts Regnskab og Beviser af Slesvig og Holsten; 1657.
30. Ditlev von Ahlefeldts Generalkommissariats Rechnung 1657—59 mit 1 Beylage, und Notaten mit 2 Beylagen. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 58.)
31. Kommissæren Henrik v. Stöckens holstenske Kommissariatsregnskab og Beviser; 1658—61.
32. Proviantkommissæren Vilhelm Arriens Proviantregnskab i Glückstadt; 1653—60.
33. Generalproviantmester Nikolaus Bennicks Proviantregnskab i Oldeslo, Bremenförde og Glückstadt; 1657. (Brudstykker.)
34. Rechnung der Verpflegung des Broktorfishen Regiments vom Amte Segeberg 1657, geführt von Daniel Hausmann. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 55.)
35. Breitenborg Fæstnings Proviantregnskab; 1657—59.
36. Holstenske Proviantregnskaber; 1658—59.
37. Oberst E. Dumpstorfs Regnskab for sit hvervede Regiment; 1657—58.
38. Regnskab og Bilag, vedkommende de i Holland hvervede Tropper; 1657—60.
39. Regnskab vedkommende Berens og Marselis's Leverancer; 1657—60.
40. Landkommissærernes Regnskaber for Hovedskatten til Jul 1660. Ove Juels for Sjællands Stift; — Erik

- Kaases for Fyn med de mindre Øer; — Oluf Brokkenhuses for Laaland og Falster (Mandtalsbilag); — Jørgen Kruses for Aarhus Stift (Mandtalsbilag, meget ucomplet); Sivert Brokkenhuses for Viborg og Aalborg Stifter (Mandtalsbilag, noget ucomplet).
41. Krigskommissæren Søren Larsens Regnskab for Kjøbenhavns Garnisons Aftakning; 15 November 1660 — 29 September 1661.
 42. Efterretninger fra Nykjøbing paa Falster og adskillige Steder i Sjælland angaaende dem, som havde tjent i Krigen 1657—60, efter derom udgaaet kongelig Befaling af 16 Februar 1673. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 409.)

V.

1661—79; særlig den skaanske Krig 1675—79.

1. Generalkrigskommissær Otto Pogwisches Regnskab; 1 Januar 1661 — 1 Maj 1662.
2. Kommissærregnskab for Sjælland (og 1663—77 tillige for Laaland - Falster). 1) 1 August 1662—66; — 2) 1668—71; — 3) 1 Januar 1673—December 1679; (indeholdende Udgiftsregnskab for Militære, Fortification, Krigskollegium, Kongens Staldfolk og Trompetere.)
3. Taxeringsforretning af Otto Pogwisch, angaaende Krigsstyren i Sjællands Stift; 1677. (Diverse Dokumenter, Designation II, B, 1, Nr. 11.)
4. Proviantforvalteren i Nakskov Nik. Høpfners Regnskab af Laalands og Falsters Kontribution; 1675—79.
5. Fyens Kommissarie-Regnskab; Januar 1662 — December 1679.

6. Jydske Krigskommissær Nik. Nissens Pengeregnskab for hele Jylland; August 1662—66.
7. Borgermester Jesper Nielsen (Hutfeldts) a) Kontributionsregnskab for Aarhus Stift; August 1662—66; b) Regnskab for Proviantskatten til Hær og Flaade; 1662—64.
8. Frants Bjerrings Proviantregnskaber i det nordlige Jylland for annammede Kornvarer, paabudne 1662—63. (Antegnelser.)
9. Borgermester i Aarhus, Jesper Nielsen (Hutfeldts) Regnskab over de jydske Kjøbstæders Kontribution og andre Indtægter, som ere tillagte Søetaten; 1664—70.
10. Generalproviantkommissær i Jylland, N. Bennicks Regnskab; 1666—71; (særlig vedkommende Fredericia).
11. Jydske Krigskommissær Nikol. Nissens Pengeregnskaber for hele Jylland, August 1668—December 1675; for de sydlige Stifter, 1676—79.
12. Krigskommissær i Randers, Peder Lassens Regnskab for de jydske Kjøbstæders Kontribution og Konsumption; 1. August 1672—December 1674; og Viborg og Aalborg Stifters 1675—Marts 1676. (Udgift til Militære.)
13. Landkommissær Thøger Lassens Regnskab over Pengekontributionen i Aalborg og Viborg Stifter; April 1676—December 1679.
14. Jesper Nielsen Hutfeldts Regnskab over Kontributionen i Aarhus Stift; April 1676—December 1679.
15. Thøger Lassens Regnskab over Aalborg Magazin og Proviantskatten fra det nordlige Jylland; 1672—79.
16. Jesper Nielsen Hutfeldts Regnskab over Proviantskatten til Hær og Flaade af Aarhus Stift; 1672—79.
17. Thøger Lassens Regnskab for Søetaten, af det nordlige Jylland; Oktober 1674—Marts 1677.

18. Thøger Lassens Regnskab for Rostjenesten og Artilleriets Udredning samt Soldaternes Udskrivning i det nordlige Jylland; 1675—79.
19. Jesper Nielsen Hutfeldts Regnskab over Rostjenesten og Artilleriets Udredning i Aarhus Stift; 1675—79.
20. Thøger Lassens, Landkommissær i Aalborg og Viborg Stifter, hans Regnskab over Kontribution, Proviant-skatten, Rostjenesten, Fortificationen og Artilleriheste; Oktober 1674 — December 1679. (Antegnelser og Forklaringer.)
21. Jesper Nielsen Hutfeldts Antegnelser og Forklaringer i Regnskabet som Kommissær i Aarhus Stift; 1670—79.
22. Forskjellige Regnskaber paa Skattekorn og Artilleriheste (med Soldaterruller) fra Ribe Stift; 1674—79.
23. Kommissær Kristoffer Roepstorfs Kontributionsregnskab af Hertugdømmerne; 1660—64.
24. Quitungen zu der Landkasten-Rechnung; 1661—66.
25. Königlich dännemarkische glückstädter Kriegskasse-Rechnung; 1 December 1660—Oktober 1679.
26. Adskillige Dokumenter angaaende Provianteringen ved Fæstningerne i Danmark; 1662—63. (Diverse Dokumenter, Designation II, B, 1, Nr. 7 a.)
27. Rechnung über was bey gehaltener Commission wegen Aufrichtung der beyden national Compagnien zu Hadersleben aufgegangen und verzehrt worden; 1670. Mit 9 Beilagen. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 60.)
28. Artilleristaldmester Berendt Røhls Regnskab for Artilleriheste og Penge; 1676—79.
29. Krigskommissær Friedrich Mechlenburgs Regnskab for Penge-Indtægt og Udgift i Landskrone; 1676. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 1 a.)

30. Efterretninger om Feltbageriet i Landskrone; 1676—80. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 7.)
31. Extracter, Inventarier og Breve angaaende Feltmagazinet og Fæstningen i Landskrone; 1676—79. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 8.)
32. Efterretninger angaaende Garnisonen i Landskrone og Udgifterne dertil; 1676—79. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 9.)
33. Overslag og Efterretninger angaaende Landskrones Fæstnings Bygninger, Proviantering og Ammunition; 1677—79. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 10.)
34. Adskillige Dokumenter angaaende Kvæsthuset i Landskrone; 1678. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 11.)
35. Dokumenter angaaende Stridigheder mellem Hans Thomsen, Proviantforvalter i Landskrone, og Jørgen Kock, Garnisonsbager; 1678—79. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 12.)
36. Mønsterruller fra Christianstad; 1676. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 13.)
37. Adskillige Extracter og Efterretninger angaaende Provianteringen og Feltartilleriet ved nogle svenske Fæstninger; 1676—79. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 14.)
38. Penge- og Proviantregnskab paa Hven; 5 August — 19 September 1676.
39. Proviantregnskab for den danske Armee ved Baasted, Ydsted, Helsingborg og Landskrone; 1676—77.
40. Krigskommissær Emanuel Junges Regnskab 1676 for a) Artilleri-Heste og Kudske i Slagelse; b) Detachementet til Halmstad; c) Proviantbetjening i Skaane; d) Fourage i Sjælland; e) Syge og kvæstede i Helsingør; samt 1679 f) Ambassaden i Lund.

41. Oberst Sten Billes Regnskaber for Proviant, Ammunition og Materialier for Aarene 1676, 77 og 78, af lagte ved Krigskommissær og Proviantforvalter Emanuel Junge. — Bilag. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2.)
42. Fourageregnskab i Nyrup, Dauglække og paa Materialgaarden i Kjøbenhavn; 1676—78.
43. Proviantskriver Mikkel Jørgensens 3 Regnskaber for Fouragen ved Nyrup og Dauglække i Sjælland og ved Materialgaarden i Kjøbenhavn, 16 Marts 1676 — 25 Maj 1678. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2.)
44. Regnskab for Hø og Halm, leveret i Hillerød fra Holbæks Amt; 1677.
45. Anders Nielsen og Niels Niensens Regnskab for den i Bogense annammede og udleverede Fourage i Aarene 1677 og 78, aflagt ved Krigskommissær Junge. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2.)
46. Regnskab for den af Thisted By paabudne Fourage af Hø og Halm, aflagt ved Christen Mortensen Lelius; 1677 — 4 Juli 1678. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2.)
47. Krigskommissær paa Gotland, Frederik Heselers Regnskab; 1676—79.
48. Tønder Distrikts Kontributionsregnskab (heri Regnskab for hvervede Matroser); 1675—79.
49. Sundeved Distrikts (det østlige Mellemslesvig) og Schwabstedts Kontributionsregnskab; 1675—79.
50. Ejderstedts Distrikts Skatte-, Artillerihest- og Proviantregnskab; 1675—78.
51. Det slesvigske Distrikts (d. e. det sydøstlige Slesvigs) Skatte-, Artillerihest- og Magazinregnskab; 1675—79.
52. Kommissær Peter Wichmanns Regnskab a) for Kiels og Frederiksorts Distrikts Kontribution; b) for Ar-

- tilleriheste og Kudske; c) for Korn; Juli 1675—November 1679. (Bilag.)
53. Rechnung des Residenten in Lübeck, Joh. Hugo Lente, über Kontributions-Gelder aus dem Kiel-Oldeslo-Oldenburger Distrikt; 1675—78.
 54. Kontributions-, Korn-, og Artillerihesteregnskab for Rendsborg og Glückstadt Distrikter; 1675—79.
 55. Proviantregnskab for de kongelige Skibe ved Glückstadt; 1675—76.
 56. Faktor i Lybek, Johan Brocks Korn- og Brødregnskaber; 7 November 1675—9 Maj 1676, med Bilage. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2.)
 57. Proviantkommisær Heinrich Suhms Rechnung (Mecklenburg, Wismar); 14 August 1675—16 Maj 1676.
 58. Proviantregnskab i Meklenburg og ved Wismars Belejring (Emanuel Junge); Oktober—December 1675.
 59. Proviantforvalteren i Wismar, Benedikt Burrenæus's a) Proviantregnskab; 1676—80; b) Penge- og Ammunitionsregnskab; 1676—80.
 60. Krigskasseregnskab i Wismar; December 1675—80.
 61. Rechnung von Carlsburg Festung; 1676—79.
 62. Krigskommissær F. B. v. Gehrens Regnskab for Penge til Militien paa Rügen; September 1677 — Januar 1678.
 63. Krigskommissæren paa Rügen, Clemens Succows Penge- og Forplejningsregnskab; Oktober 1678 — December 1679.
 64. Oberstlieutenant Numsens Regnskab for Omkostningerne til de paa Rügen og i Stralsund fangne Officierer; 1678. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2, Nr. 1 b.)
 65. Regeringsraad og Cancellidirektør Wilhelm Hespens Regnskaber angaaende den bremiske Conferents, med Bilage; 1675—78.

66. N. Berends Rechnung von den Geldern, so zur Abholung der preussischen Völker sind ausgezahlt; 1677.
67. Regninger og Dokumenter angaaende Udgifter til de münsterske Auxiliartropper, dels i Sjælland, dels i de tyske Provinser; 1678. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 410.)
68. Regnskab for de biskoppelige münsterske Hjælpetropper i Hertugdømmerne; 1677—78.
69. Proviantregnskab for Armeen i Holsten og foran Hamburg; 1679.
70. Bygnings-, Material- og Ammunitionsregnskab for Steinburg Skandse; 1677—82.

VI.

1680—93; særlig Hertugdømmernes
Sekvestration, 1685—89.

1. Landkommissærregnskaber; a) ved Gothard Braem, for Sjælland 1680—1 April 1690, og for Sjælland og Laaland 1690—93; b) ved J. H. Hoffmann, for Laaland og Falster 1680—1 April 1690.
2. Landkommissærregnskaber ved Erik Sehested, Joh. Monrath og Otte Pedersen; 1680—93.
3. Landkommissærregnskaber for Jylland, a) ved Jens Wisberg for Aalborg og Viborg Stifter og ved Thomas Friis for Aarhus og Ribe Stifter 1680—1 April 1690, og b) ved J. H. Hoffmann for alle Jyllands fire Stifter; 1 April 1690—93.
4. Henrik Dreyers Regnskab for nyopførte Bygninger for Garden paa Møen; 1685.
5. Nic. Ryes Rechnung der Gelder, so zum Bau und Reparirung der Officier- und Reutterhäuser im

- Gram Harde ausgegeben sind; 1687. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 64.)
6. Rechnung der Ausgaben zur Erbauung der Reuter-Kathen im Amte Gottorf; 1686—89.
 7. Major Ernst Kristoffer Hagedorns Regnskab, aflagt af Præsident Niels Lassen; 1687.
 8. Krigshospitalsregnskab i Danmark; December 1687—November 1690.
 9. Regnskab for Artilleri-Heste og Kudske (for Kongeriget og tildels for Hertugdømmerne); 1684—89 (og 92).
 10. Rechnung über die hochfürstliche schleswig-holsteinische Milice; 1 December 1679—31 December 1680. (Diverse Dokumenter, Designation I, A, 1.)
 11. Regnskaber fra Christiansborg Fæstning i Oldenburg; 1681—83.
 12. Hertugdømmernes Krigskasseregnskab, ført af Amthor i Glückstadt; 1680—82.
 13. Rechnung über die aus den beyden Fürstenthümern Schleswig und Holstein in A. 1681 gehobenen 18 Rthlrs Contribution von jedem Pflug.
 14. Hertugdømmernes Kontributionsregnskab, ført af Selmer i Rendsborg; 1682.
 15. a) Selmers Landkasseregnskab; b) Amthors Krigskasseregnskab; 1683.
 16. Rendsborg Krigs- og Landkasseregnskab for Slesvig, ført af Selmer; 1684—September 1689.
 17. Glückstadt Krigs- og Landkasseregnskab for Holsten, ført af Amthor; 1684—89.
 18. Hertugdømmernes Krigs- og Landkasseregnskab; 1690—93.
 19. Kontributions-, Korn-, Magazin- og Artillerihesteregnskab for Hertugdømmet Slesvig og for Hertugdømmet Holsten; 1682—84.

20. Kontributions- og Artillerihesteregnskab for det Kiel-Fredriksortske Distrikt; 1682—85.
 21. Eckernförde Penge-, Magazin- og Materialregnskab; 1683—85.
 22. Husum, Tønning og Frederiksstads Magazinkornregnskab; 1683—85.
 23. Kontributionsregnskaber fra de sekvestrede gottorpske Amter i Slesvig; 1684—89. (Ekstrakter.)
 24. Skatte-, Artilleriheste-, Korn- og Magazinregnskab for Aabenraa og Løgumkloster Amter; 1684—89.
 25. Kontributionsregnskab for Tønder Amt; 1685—89.
 26. Kontributions- og Magazinkornregnskab for Slesvig Domkapitel; 1684—88.
 27. Skatteregnskab for Gottorp Amt; 1684—89.
 28. Bygnings-, Material-, Artilleri- og Ammunitionsregnskab for Gottorp; 1684—86 og 1688—89.
 29. Proviant- og Magazinkornregnskab for Gottorp (og Frederiksstad); 1684 - 89.
 30. Skatteregnskab for Husum Stad og Amt; 1684—89.
 31. Kontributions-, Magazin- og Pligtcornregnskab for Schwabstedt Amt; 1684—89.
 32. Kontributions- og Kornregnskab for Hütten Amt; 1684—89.
 33. Penge-, Magazin-, Korn- og Proviantregnskaber fra Holsten; 1684—89.
 34. Pengeregnskab for Kampementet ved Hamborg; 1686. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2.)
 35. Proviant-og Magazinregnskab for Kampementet ved Hamborg; 1686. (Diverse Dokumenter, Designation VII, A, 2.)
 36. Militaire Quartierrollen im Herzogthume Schleswig und Holstein; 1687—89. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 520.)
 37. Regnskab for Fæstningsbygningen ved Oldeslo; 1688—89.
-

VII.

Expeditioner i Holsten og Lauenburg,
1693, 1696, 1700.

1. Penge- og Proviantregnskab for Oldeslo; Juli—December 1693.
2. Geldrechnung bei der Ratzeburgischen Expedition; 1693. (Diverse Dokumenter, Designation I, A. 1.)
3. Rechnung der Artillerie und Maschinen vor Ratzeburg (Generalmajor Harbos Rechnung); 1693.
4. Schnackenbeck Feldmagazin-Rechnung (Lauenburg); 1693. (Diverse Dokumenter, Designation I, A. 1.)
5. Möllnische Feldmagazin-Rechnung; August—Oktober 1693.
6. Kornrechnung in Lübeck; 1693. (Diverse Dokumenter, Designation VII. E, Nr. 130.)
7. Rechnung bey der Expedition, den Durchmarch der fürstlich-holsteinischen vom Rhein zurück gekommenen Truppen zu verwehren (Oldeslo und Moising bei Lübeck); Oktober—December 1696.
8. Oldeslohe Magazin-, Fourage- und Geldrechnung; November 1699—1700.
9. Forskjellige holstenske Feltmagazinregnskaber; 1700.
10. Nachricht was der königlich dänische Marsch durch Mecklenburg dem Herzogthum Mecklenburg gekostet; 1700. Mit 5 Beilagen. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 524.)

VIII.

Hjælpetropper til Udlandet, 1689—1712.

1. Rechnung wegen der veraccordirten Transportgelder der in 1689 an England überlassenen Truppen.

2. Krigskommissær Junges Regnskab for de til England, Skotland og Irland afsendte danske Tropper; 1689—91.
3. Afregninger med de danske Tropper i England og Skotland; 1689—97.
4. Segeberg Haber- und Hexels-Rechnung beim Ausmarsch der königlichen Truppen nach Sachsen; 1700. (Diverse Dokumenter, Designation I, A, 1.)
5. Abrechnungen mit den Hülfsstruppen, welche von Dänemark ausgesandt wurden, die chursächsischen Erblande zu beschützen; 1699—1703. (Diverse Dokumenter, Designation I, A, 1, Nr. 2.)
6. Tobias Rosbachs Auxiliærtroppers Regnskab (i Østerrig); 1701—5.
7. Regnskab af kejserlig Raad G. C. v. Schreyvogel for Kongens Fordring for de danske Tropper i Kejserens Tjeneste; 1701—9.
8. Regnskab af Justitsraad Giese angaaende de til England og Holland overladte Tropper (deres Afsendelse, Udbetaling af Subsidiepenge m. m.); 1701.
9. Krigskasseregnskab af Justitsraad og Overkrigskommissær Vilhelm Schnell for de danske Tropper i Englands og Hollands Tjeneste; Oktober 1701 — Maj 1712.
10. Munsterrollen (Schnell); 1705—6.

 IX.

Krigen 1709—1720.

1. Skaane, 1709—10.

1. Krigskommissær Joh. Schraders Regnskaber i Skaane; 1709—10.

2. Oppebørselsregnskab for den danske Hær i Skaane (Nissen); 1709—10.
3. Land- og Krigskommissær Himmelstrups Regnskab for Modtagelsen af 1000 Rdlr. i Skaane; 1709.
4. Proviantskriver Husums Regnskab for, hvad Penge og Proviant ham i Engelholm i Skaane har været anbetret; 1709—10.
5. Danske og skaanske Magazinregnskaber; 1709—11.
6. Fourageregnskab for den danske Hær i Skaane, ved Hassebart, Kierulf, Hvamstrup og Ducke; 1709—10.
7. Fourage- eller Magazinregnskab for den danske Hær i Skaane; 1709—10.
8. Magazinregnskab for den danske Hær i Skaane, ved Linde; 1709—10.
9. Proviantregnskab for den danske Hær i Skaane, ved Lindberg, Mathiesen og Knoppe; 1709—10.
10. Materialregnskab for Skaane, ved Materialforvalter Wiese; 1709—10.

2. Kongeriget.

11. Materialforvalter Niels Juels Fourageregnskab (Kjøbenhavn); Oktober 1709—December 1711.
12. Fourageregnskab for Magazine ved Operahuset i i Kjøbenhavn (Folsack); 1 August 1710—30 November 1711.
13. Fourage- og Materialregnskab for Magazine ved Operahuset i Kongensgade; 1 December 1711—30 Januar 1713.
14. Fourageregnskab for Hø- og Halmmagazinet ved Kjøbenhavns Østerport (Kaalund); 1713—16.
15. Magazinregnskab for Fourage, Penge og Materialier i Kjøbenhavn (M. Platou); 1712—19.
16. Regnskab for Hømagazinet i Kjøbenhavn, ved Lumholtz; 1718—20.

17. Hartbrødsregnskab i Kjøbenhavn af Lindholz; 1716.
18. Regnskab for Brænde og Tørv til Hæren i Kjøbenhavn (P. Petersen); 1716—17.
19. Efterretninger om den fra Tøjhuset dels til Pommern og dels til Polen oversendte Artilleriammunition; 4 August 1713. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 411.)
20. a) Proviant-, Material- og Pengeregnskab i Norge, af Feltproviantskriver Grothe; 1711—12, og b) Regnskab for 6 Skibes Udrustning til Transporten af de norske Tropper; 1713.
21. Regnskab for den i Kjøbenhavn til den marstrandske Expedition modtagne Proviant m. m. (af Lindholz); 1719.
22. Regnskab for Ammunition og Artillerisager fra Tøjhuset i Kjøbenhavn til den marstrandske Expedition (A. Rottwit); 1719.
23. Krigshospitalsregnskab for Landhæren (i Kjøbenhavn); 1710—18.
24. Fourageregnskab for Kronborg Magazin (Bork); 1710—12.
25. Kornmagazinregnskab for Helsingør (Mathiesen); 1710—13.
26. Magazinregnskab for Roskilde (Lyng), 1711—13;
27. Fourageregnskab ved Roskilde Hømagazin; 1711—12.
28. Material- og Fourageregnskab ved Helsingørs Magazin (Søren Liunge); 1713—20.
29. Fourageregnskab for Kjøge Magazin; 1711—12 og 1712—13.
30. Regnskab for Fourage og Brændsel i Kolding, af Krigskommissær Duche (til de der 1708 kamperende jydsk Regiment).
31. Fourageregnskab i Kolding Amt; 1711—12.

32. Regnskab for Penge, som vare oppebaarne af Amterne (i Fredericia Fæstning) af Proviantkommissær P. Sperring; 1713.
33. Regnskab for Høleverance i Jylland; 1717.
34. Regnskab for den ved kongelig Befaling 26 Juli 1717 i Jylland paabudne Høleverance m. m., af Fouragebetjent H. Kielsen (i Hals Skandse).
35. Regnskab for Høleverancen i Jylland, af Fourageskriver Andreas Rottwitt (i Horsens); 1717—19.
36. Regnskab for Høleverancen fra Aarhus og Ribe Stifter, af Fourageforvalter Burchardi; 1717.
37. Beregninger og Efterretninger angaaende Marche- og Udredningspenge til Hæren; 1710—23. (Diverse Dokumenter, Designation II, B, 1, Nr. 7 b.)

3, Feltkassen.

38. Generalkrigskommissær Platens Feldkasse-Rechnung; 1712.
39. Generalkrigskommissær Platens Feldkasse-Rechnung; 1713. (Diverse Dokumenter, Designation I, A, 1.)
40. Etatsraad Schraders og Christen Sørensens Feltkasse-regnskab; 1711—12.
41. Justitsraad Weyses Hofetats Feltkasseregnskab; 1712.
42. Christen Sørensens Feltkasseregnskab; September 1713—20.
43. Feltkasseregnskab; 1713—19. (Uordnede Bilag.)
44. Holstenske og oldenborgske militære Regnskaber eller Kassebøger for Aarene 1713—14 og 1717—20.
45. Verschiedene Documente betreffend die Sache gegen den vormaligen Feldkassirer Chr. Sørensen wegen seines Debet an die königliche Kasse und seiner Feldkasse-Rechnungen; 1712—13. (Diverse Dokumenter, Designation I, A, 1, Nr. 5—15.)

46. Eingekomme Briefe von der Commission über den Feldkassirer Chr. Sørensen; 1723.
47. Sagen mellem Generalkrigskommissær Lohendal og Feltkasserer Sørensen; 1723—24.

4. Hertugdømmerne.

48. Haderslev Magazinregnskab; 1710—20.
49. Magazin-Rechnung von Apenrade; 22 Maj 1715 — December 1723.
50. a) Kornmagazin-Rechnung von Lygom Kloster; 1713—22. b) Back-Rechnung von Lygom Kloster; 1714—15.
51. Tondersche Magazinrechnungen; 1717—21.
52. Kornmagazin-Rechnung von Sonderburg; 1717—21.
53. Gottorp Proviantregnskab; 1713—20.
54. Königliche Magazinrechnungen des Fourageverwalters Joh. v. Altenhofen (især fra Husum); 1711—13.
55. Regnskab for Proviant og Fourage til Hærens Fornødenheder ved Blankenese og Husum, ved Fourageforvalter Himmelstrup; 1712—13.
56. Regnskab for Proviant og Fourage til Hærens Fornødenhed ved Husum, af Fourageforvalter Himmelstrup; 1714—16.
57. Magazinregnskab for Husum, af Fourageforvalter Fleischmann; 1713.
58. Magazinregnskab for Husum, af Wohnsen; Januar—Juli 1713.
59. Friederichstadt- und Eiderstedtische Magazinrechnung; 1713. (Vivres-Rechnung und Verpflegung Ibr. Czarischen Majestät im Eiderstedtischen gelegenen Divisionen Infanterie. Mit Beilagen.)
60. Ordre og Kvitteringer til Magazinregnskabet for Grossereide og Husum; 1713.

61. Magazinkorn-, Heu-, Stroh- und Geldrechnung von Eiderstedt; 1715—17, 1719.
62. Proviantrechnung von Husum; 1716—17.
63. Magazinrechnung von Husum; 1717—19.
64. Material- und Geldrechnung bei Demolirung der Festung Tönning; 1714.
65. Fourageregnskab for Hæren i Holsten (af Fogh); 1712.
66. Fourageregnskab for Hæren i Holsten (af Fogh); 1713.
67. Fourageskriver Lumboltz's Regnskab for Hæren i Holsten; 1712.
68. Fourageskriver Lumboltz's Regnskab for Hæren i Holsten; 1713—16.
69. Fourageskriver Lumboltz's Regnskab for Hæren i Holsten; 1718.
70. Fourageforvalter Fleuries Magazinregnskab i Holsten; 1713.
71. Documente betreffend was die im Herzogthum Holstein gelegene chursächsische Einquartirung gekostet; 1713. (Diverse Dokumenter, Designation I, A, Nr. 28.)
72. Kieler Brot-, Haber- und Heurechnung; 1713.
73. Rechnung was aufm Rückmarsch aus Pommern an verschiedenen Regimentern, wie selbige in hiesigen Landen die Winterquartiere bezogen, an Habern und Heu vom Amte Pinneberg beim Durchmarsch genossen; 1712.
74. a) Rechnung über was zur Verpflegung königlicher Majestät Troupen zu Pinneberg angeschafft und abgeliefert worden; 1712—13. b) Rechnung der Verpflegung der alliirten Troupen; 1713.
75. Rechnung was zu ibro gross-czarischen Majestät Ankunfft angeschafft und zu Pinneberg consumirt worden; 1713.
76. Magazinkorn-Rechnung von Segeberg; 1710—18.

77. Proviantrechnung von Segeberg; 1712—18.
 78. Fouragerechnung von Pinneberg; 1716—19.

5. Nordtydskland.

79. Festungs-, Geld-, Proviant-, Ammunition- und Materialrechnung von Oldenburg; 1711.
 80. Fouragerechnung vor Stade bei Hohenwedel; 1712.
 81. Inventarium derjenigen Artillerie-, Ammunition- und anderen Requisites, welche der König in Pohlen und der Churfürst in Sachsen an den König von Dänemark überlassen; 22 Juli 1712. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 522.)
 82. Liquidation über den Abgang bei der vor Stade employirten königlich polnischen und churfürstlich sächsischen Artillerie, nebst des Generalmajor Wilsters Meinung darüber; 6 Juli 1713. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 525.)
 83. Regnskaber fra Stade Fæstning; 1712—14. (Diverse Dokumenter, Designations-Pakke 2, C, Nr. 102—3.) Notater, 1712—15.
 84. Bremische Casse- oder Hauptrechnungen, vom königlichen Cassirer Horst; 1712—15. (Diverse Dokumenter, Designations-Pakke 2, C, Nr. 106—12.)
 85. Forskjellige Regnskaber for Hæren i Pommern og Mecklenburg; 1711—12.
 86. Feltregnskab i Rostok (P. Himmelstrup); 1711—12.
 87. Proviant- og Fourageregnskab i Garnisonen i Riebnitz og ved Posteringen for Stralsund og Wismar; 1711—12.
 88. Berechnung über die mecklenburgische Forderung wegen der königlich dänischen Truppen; 1712. Mit 1 Beilage. (Diverse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 523.)

89. Faktor i Lybek, Johan Konrad Pickers Regnskab; 1712.
90. Folsachs Regnskaber, nemlig a) Lybeks Pengeregnskab, 1712—13; b) Lybeks Magazinregnskab, 1713; c) Oldeslo Magazinregnskab, 1712; d) Tornowitz Magazinregnskab, 1712; e) Marche fra Pommern til Wismar, Juni 1712.
91. Rechnung der ordinären Felthospitalsaffaire; 1712—13 (blandt andet om Hospitalet i Gadebusch og de saarede af den kongelige Hær.)
92. Fourage- und Geldrechnungen des Oberkriegskommissairs Breitenbach (Rostok og Pommern); 1711—12. Mit Beilagen.
93. Brodt-, Proviant-, Brantwein-, Tabacks- und Geldrechnungen des Oberkriegskommissair Breitenbach (Rostok, Rendsborg, Wismar). Mit Beilagen; 1711—13, 1716.
94. Fourageregnskab for Pommern; 1711—12. (Nr. 68.)
95. Krigskommissær Detlev Schwertfegers Regnskab i Pommern; 1711—12.
96. Kriegscommissair Sassens pommersche Geldrechnung; 1712—13.
97. Kriegsrath Reinh. Fues Rechnungen: a) über die, währenden Krieges, zu verschiedenen kleinen Expeditionen (1710—15) empfangene und wieder ausgegebene Gelder; b) von der danziger Reise (so sich geendiget 8 August 1712) zu Abholung der 2000 polnischen Recruten; c) von denen in der Stadt Stade nach der Eroberung 1712 gehobenen Gelder.
98. Magazinregnskab i Lybek af Krigskommissær Folsach (Penge og Proviant); 1713—16.
99. Feltproviantskriver Wohnsens diverse Regnskaber; 1712. 1714—16.

100. Krigskommissær Folsachs a) Inventarieregnskab fra Lybek med Bilag m. m.; 1715—20. b) Penge-regnskab; 1716—20.
101. Rostockische Magazinrechnung (M. Griis); 1715. (Beilagen.)
102. Magazin-Haberrechnung des Fourageschreibers Rott-witt in Rostock; 1715.
103. Haber- und Geldrechnungen in der Belagerung von Stralsund, geführt von dem Regimentsquartiermeister Kaalund; 1715—16. Mit Beilagen.
104. Pengeregnskab i Pommern af Krigskommissær Daniel Sass; 1716.
105. Stralsunds Fæstningsregnskab med Bilag og Anteg-nelser; 1716—19.
106. Stralsunds Festungs-, Geld-, Proviant-, Artillerie- und Ammunitionsrechnung; 1720—21. (Beilagen.)
107. a) Stralsunds Fæstningsregnskaber; 1718—21. (Ex-tracter, Notater og Kvittancer.) b) Stralsund, Dan-holm, Rygen og Rydens Inventarier etc.; 1716—18.

 10.

Magazinregnskaber; 1720—63.*)

1. Magazinregnskab for Kjøbenhavns Feltfourage; 1743—54.
2. Regnskab a) for det kongelige Havremagazin, 1771; b) for Rugmagazinet (Kjøbenhavn); 1769—71.
3. Magazinrechnung von Hadersleben; 1720—22, 1730—35, 1738—40, 1749—63.
4. Kornmagazinrechnung von Sonderburg; 1725—26. 1732—36. 1744—63.

 *) Den 28 Oktober 1763 oprettedes der et General-Krigs-Direktorium.

5. Magazinrechnung von Flensburg; 1720—23. 1731—37. 1748—63.
6. Magazinrechnung von Tondern; 1722—61.
7. Proviantrechnung von Gottorf; 1721—41. 1743—52. 1757. 1760.
8. Magazinrechnung von Husum; 1720—63. Fourage-rechnung; 1758—63.
9. Kornmagazinrechnung von Rendsburg; 1756—57. 1762.

 XI.

Fæstningsregnskaber; 1600—1763.

1. Kjøbenhavns Fortifikationsregnskaber; 1600. 1647—60. 1670—1763.
2. Citadellet Frederikshavns Regnskab; 1676—1763.
3. Krudtmager P. Pedersens Regnskaber; 1605—8. (Bilag.)
4. Tøjhus-, Arkeli- og Krudtmølleregnskaber; 1625—47. (Bilag.)
5. Regnskab over Bygningsmaterialier paa Tøjhuset; 1662—68.
6. Artilleriregnskab for 1664.
7. Rechnung wegen der Reparation der Artilleribatterien und Erbauung eines Stockhauses; 1667.
8. Kongelige Ordre fra Kjøbenhavns Tøjhusregnskab (undtagne fra Bilagenes Kassation); 1649. 1650. 1652. 1653. 1656—63. 1665—71.
9. Landetatens Tøjhusregnskaber; 1671—79.
10. Oberst Lavrits Munks Regnskab for Penge til Tøjhusets Fornødenheder; 1677—79.
11. Landetatens Tøjhusregnskaber; 1680—1763.
12. Gjethusets Regnskaber; 1679—92 og 1701—62.

13. Regnskab for Hammermøllen, Kobbermøllen og Gjet-
huset ved Kronborg; 1600—40.
14. Hammermøllens Regnskab med Bilag; 1674—76.
1684—93 og 1715—17.
15. Fæstningsregnskaber for Kronborg; 1660—1763.
16. Oplagsmagazin-Regnskab for Kronborg; 1777—81.
17. Fæstningsregnskaber for Korsør; 1661—1763.
18. Korsør Kornmagazinregnskab; 1764—66.
19. Fæstningsregnskaber for Nakskov; 1633—35. 1644
—45. 1669—89.
20. Regnskab for Garnisonens Betaling i Nakskov; 1662
—63.
21. Fæstningsregnskaber for Hammershus (og Rønne Taarn);
1683—1779.
22. Fæstningsregnskaber for Nyborg; 1661—1763.
23. Fæstningsregnskaber for Fredericia; 1662—1770 (1699
mangler).
24. Regnskaber a) for Hals Skandse; 1653—54. 1656—57.
b) for Fladstrands Fæstning og Hals Skandse; 1675
—78. 1686—1764.
25. Regnskaber for Fæstningen Christiansø i Norge (med
Frederiksholm og Agdesidens Fogderi); 1642—58.
26. Fæstningsregnskaber for Christianspris; 1632—42.
1646—49.
27. Dokumenter vedkommende Lens-, Bygnings- og Pro-
viantregnskaber for Christianspris (Axel Urups For-
lening); 1631—48.
28. Demolirung der Festung Christianspris; 1650.
29. Documente den friederichsortischen Festungsbau be-
treffend, nebst Inventarien darüber; 1663—69. (Di-
verse Dokumenter, Designation VII, E, Nr. 515.)
30. Fæstningsregnskaber for Frederiksort; 1663—1704.
1706. 1711—12. 1714—16. 1718—21. 1724—33.
1739—45. 1747—49. 1756—58. 1760.

31. Fæstningsregnskaber for Rendsborg; 1655—99. 1701, 1703—22. 1724—42. 1745—48. 1750—52. 1754—63.
32. Glückstadts Pengeregnskab; 6 Januar 1630—1 Maj 1631.
33. Glückstadts Bygningspengeregnskab; Maj 1361—12 Marts 1634.
34. Glückstadts Elbtoldregnskab; 26 August 1633—31 December 1634. 1636—40.
35. Glückstadts Elbtold- og Bygningspengeregnskab; 1635.
36. Glückstadts Fæstnings Materialregnskab; 1630—40. 1639—42.
37. Glückstadts Proviantregnskab; 1631—33. 1639—42.
38. Glückstadts schleswig-holsteinische Zahlkommissariats Rechnung (Glückstadt Fæstning); 1643—49.
39. Glückstadts Bygningspengeregnskab; 1648—57.
40. Glückstadts Fæstnings Materialregnskab; 1648—57.
41. Glückstadts Fæstnings Penge- og Materialregnskab; 1657—80.
42. Glückstadts Proviantregnskab; 1648—80.
43. Glückstadts Artilleri- og Ammunitionsregnskab; 1650—80.
44. Glückstadts Fæstningsregnskaber (Penge-, Material-, Artilleri-, Ammunitions- og Proviantregnskab); 1681—1702. 1704—5. 1707—8. 1711—18. 1720—22. 1724—30. 1732. 1733. 1735—49. 1751—56. 1760. 1762—63.
45. Glückstadts Festungs neue Teich- und Hafenarbeits Rechnung; 1737—39.
46. Glückstadts Festungs Teicharbeits- und Materialienrechnung; 1737—39.
47. Extraordinaire Geldrechnung wegen der an der Südseite der Festung Glückstadt vorgenommenen Arbeit; 1747.
48. Fæstningsregnskaber for Krempe; 1643—44. 1656—94.

49. Rechnung von Hitler Schantz; 1672—1715. 1719—28. 1733—59. 1762.
50. Holstensk Felt- og Reserveartilleriregnskab; 1679—1733. 1735. 1739—63.

12.

Brudstykker af Flaadens Regnskaber;
1620—1767.

1. Regnskab for Gallejers Bygning i Fredrikstad; 1620. (Bilag.)
 2. Regnskab over Skibsbygningen paa Laaland («St. Sophia»); 1624—29. 1628—30.
 3. Overslag paa Baadsmænds Udskrivning af Kjøbstæderne; 1632.
 4. Forskjellige fra Kassation undtagne Kvitteringer til Proviant- og Bremerholms Regnskaber; 1632—49.
 5. Generaladmiral N. Juels Regnskab for 6000 Rdlr; 1678—79.
 6. Eckernførde Kjøbmænds Regninger for Tømmer til Bremerholm; 1680—81.
 7. Adskillige Dokumenter angaaende Udgiften og Økonomien ved den danske Søescadre; 1711—12. (Diverse Dokumenter, Designation II, B, 1, Nr. 8.)
 8. Regnskab for Prisskibe af Søfiskal N. Friis; 1709—17.
 9. Regnskab for Prisskibe og deres Varer af de kommitterede ved Prisskibene; 1717—18.
 10. Materialregnskab for Nivaa Gallejhavn; 1753—67.
-

B. Regnskabssager*).**a. Landetaten angaaende.**

Nr. 1. Kopi af en kongelig Resolution paa Oberst Morten Bartels's Relation om adskillige Poster angaaende det militære Væsen, dateret 16 November 1676.

Nr. 2. Ekstrakter af indkomne kongelige Ordres angaaende Militær-Etaten; 1679—80.

Nr. 3. Landmilitiens Kommissariats originale Forestillinger til Kongen angaaende Landmilitæretatens Tilstand i begge Rigerne, samt i Fyrstendømmerne og Grevskaberne, med Hensyn til Bekostning, Styrke, Magaziner og Fæstninger; 1695—99.

Nr. 4. a) Kopi-Instruktion for Oberstlieutenant og Vicekommandant Sten Andersen Bille i Henseende til Proviantens Oversendelse; dateret 19 Juni 1676. b—e) Original- og Kopi-Instruktioner for fire Auditeurer i Henseende til Penges Udbetaling med mere, daterede 20 Juli 1677.

Nr. 5. Fortegnelse over den kongelige Drabantgarde tilfods og dens aarlige Løn 1666, med hoslagt Kopi af en kongelig Ordre angaaende dens Besoldning, dateret 23 Marts 1666.

Nr. 6. a) Mønster-Rulle over Sjællands Stifts Rostjeneste, som er mønstret i Næstved 2—3 November 1666. b) Efterretninger om Rostjenestens Lægder i Sjælland 1674. c) Ekstrakt af Rostjeneste-Rullen i Roskilde 1673. d) Mønster-Rulle over de to Rostjeneste-Kompagnier i Sjælland, som ere mønstrede i Ringsted 27 November 1674. e) Efterretninger om Rostjenesten i Danmark.

*) Hele denne Afdeling tilhører en i Archivet i 1793 forfattet Fortegnelse over en Levering fra Stempelcontoiret: Diverse Dokumenter, Designation VII, A.

Nr. 7. Mønster-Rulle over en Mand af hver Gaard
 a) i Ringsted Amt 1676. b) i Københavns Amt 1677.
 c) i Frederiksborg Amt 1677. d) i Kronborg Amt 1677.
 e) i Antvorskov og Korsør Amter 1677.

Nr. 8. Nogle Ruller og Lister over Fæstnings- og
 Artilleribetjente i Korsør; 1677—79.

Nr. 9. Otte Mønster-Ruller over de militære paa
 Bornholm; 1661—78.

Nr. 10. To Mønster-Ruller over a) Capitain Smits
 Kompagni paa Frederiksodde, 1663. b) Capitain Norder-
 mans Kompagni sammesteds 1763. c) Den halve Del af
 Oberstlieutenant Barnekows Kompagni sammesteds, 1663.

Nr. 11. Mønster-Rulle over a) Aalborg Amt; 1664.
 b) Hald- og Skivehus Amt; 1664.

Nr. 12. Nogle Mønster-Ruller over Rostjenesten i
 de jyske Stifter; 1666 og 1674.

Nr. 13. a) Mønster-Rulle over Oberst Detlev Rantzovs
 Regiment Ryttere i Skanderborg Amt; 1672. b) Do. over
 Oberstlieutenant Schacks Regiment Ryttere i samme Amt;
 1672.

Nr. 14. a) To Mønster-Ruller over udskrevne nationale
 Soldater i Hald og Skivehus Amt; 1664. 1675. 1677—78.
 b) i Dronningborg og Mariager Amt; 1678. c) i Viborg
 Stift; 1678.

Nr. 15. a) To Ruller over udskrevne Soldater i Mors
 og Thy i Jylland, tilligemed deres Hartkorn; 1663—64.
 b) Lægdsrulle over Major Voigts Kompagni i Himmer-
 syssel, Fleskum Herred, saa vidt deraf svares under Ven-
 delbo Stift, samt Capitain Langes Kompagni i Vendsyssel,
 Aalborg Stift; dateret 14 Marts 1663.

Nr. 16. Mønster-Rulle over Ritmester Brokkenhuses
 Kompagni i Odense; 1674.

Nr. 17. Mønster-Rulle over Rostjenesten a) i Fyen;
 1674. b) paa Laaland og Langeland; 1674.

Nr. 18. Liste over det gevorbne Kavalleri i Danmark; 1662.

Nr. 19. To Ruller over den kongelige Rostjenestes Ober- og Underofficerer i Danmark; 1673 og 1674.

Nr. 20. Mønster-Rulle over Møens Soldater, udskrevne til 20 Juni 1675.

Nr. 21. Ruller og Lister over adskillige saavel Artillerister som Infanterister paa adskillige Steder i Danmark; 1663. 1674—80. 1693.

Nr. 33. *) a) Repartition over Oberst Gotfried Rauchs Kompagni og Efterretning om, hvorledes samme er forlagt i Haderslev Amt. b) Repartition over Ritmester Claus v. Ørtzens Compagni. (Begge uden Dato.)

Nr. 34. Mønster-Ruller over 4 Kompagnier Landrytteri i det Slesvigske under Oberst Henrik Sehestedt. 1671.

Nr. 35. Kvarter-Rulle over a) det rendborgske Kompagni nationale Ryttere; 1670. b) det flensborgske Kompagni nationale Ryttere; 1670.

Nr. 36. a) Mønster-Rulle over Oberst H. Sehesteds Livkompagni, indrettet efter den nye Jordebog i Rendsborg Amt; 1672. b) Efterretninger om Jordebogens Indretning ved Oberstlieutnant Rauchs Kompagni, og hvorledes samme er forlagt inden Haderslev Amt; 1672. c) Efterretninger om Ritmester Claus von Ørtzens Kompagni; 1672. d) Mønster-Rulle over Ritmester Arensdorfs Kompagni efter den nye Jordebog i Flensborg Amt; 1672.

Nr. 37. Mønster - Rulle over Capitain Berent von Reventlows Kompagni ved Krempe; 1676.

*) Designationens a. Nr. 22—32, 72, 73 og 87, og b. 6 og 8 ere her udeladte, fordi de tilsvarende Pakker ikke mere findes i Archivet.

Nr. 38. Ruller over nogle Kompagnier Dragoner, som bleve mønstrede i Neumünster og Ramsø; 1677.

Nr. 39. Extracten der Munster-Rullen über die holsteinische Milice; 1671.

Nr. 40. Ruller over adskillige Militære, saavel ved Artilleriet som Infanteriet i Holsten; 1676—79.

Nr. 41. Erdbuch des Obersten Sestedten Regiments Cavalleri, so wie selbige im Amte Rendsburg verlegt und von dem Obersten Arenstorf eingerichtet; 7 Juni 1672.

Nr. 42. Ruller og Lister over adskillige militære fra forrige Aarhundrede; (c. 1676).

Nr. 43. Kopier af det militære Reglement for a) Danmark, Fyrstendømmerne og Grevskaberne; 1685—86. 1692. b) Norge; 1686. c) Extrakt af samme til Fæstningerne i Danmark, Fyrstendømmerne og Grevskaberne; 1694.

Nr. 44. Obligationer og Regninger med mere angaaende de danske Officerer, som vare fangne i Sverig, deres Fortæring; 1676—78.

Nr. 45. Afregninger og Efterretninger angaaende resterende Gager for de i Sverig fangne militære; 1677—78.

Nr. 46. Dokumenter angaaende de svenske Krigsfanger, som vare strandede ved Bornholm og derfra oversendte til Kjøbenhavn; 1678—79.

Nr. 47. Efterretning om de danske og svenske Fanger i 1677.

Nr. 48. Efterretninger om de svenske, som bleve fangne i den meklenborgske Campagne; 1675.

Nr. 49. Efterretninger angaaende de fangne svenske Officerer i 1679.

Nr. 50. A. Adskillige Dokumenter angaaende de

de danske, kejserlige, brandenburgske, münsterske og hessiske Krigsfolk, som vare fangne paa Rygen, deres Rançon med mere; 1678.

Nr. 50. B. Adskillige Dokumenter angaaende Hvervingen og Transporten med de churbrandenburgske Tropper, som skulde gaae i dansk Tjeneste; 1677—78.

Nr. 51. Adskillige Dokumenter angaaende de kejserlige Hjælpetropper i Danmark; 1677—78.

Nr. 52. Adskillige Dokumenter angaaende de fyrstelig münsterske Hjælpetropper i Danmark; 1677—79.

Nr. 53. Adskillige Dokumenter angaaende de fyrstelig hessiske Hjælpetropper i Danmark; 1677—79.

Nr. 54. Extrakter, Inventarier og adskillige Efterretninger angaaende Kanoner, Ammunition med mere i Tøjhuset og Artilleriet; 1659—64 og 1671—78.

Nr. 55. Do. do. do.; 1679—84 og 1711.

Nr. 56. Kontrakter, tildels originale, sluttede af adskillige med General-Kommissariatet, for det meste angaaende Leverancer til Armeen og Fæstningerne tilligemed nogle Certepartier og nogle dertil hørende Dokumenter; 1675—79.

Nr. 57. Dokumenter angaaende Geværleverancen til den danske Armee fra H. C. Hofman og M. Hayn i Subla; 1675—82.

Nr. 58. Priser paa adskillige Værkers Kugler og Granater; 1675—78.

Nr. 59. Dokumenter angaaende Leverancer af Jernkugler, Granater og Lunter med mere til Armeen; 1676—97.

Nr. 60. Adskillige Efterretninger angaaende Artilleri-Kudske og Heste; 1677—79.

Nr. 61. Dokumenter angaaende Ammunition og Mun-dering til Armeen; 1677—78.

Nr. 62. To Tabeller over det store Reserveartilleri i Holsten, med nogle hoslagte Dokumenter desangaaende; 1681—82.

Nr. 63. Tabel over de til Armeen henhørende Telte (uden Dato; c. 1700).

Nr. 64. Ekstrakter og Beregninger over adskillige Udgifter til Militæretaten, dels i Danmark og dels i Norge; 1645—1702.

Nr. 65. A. Ekstrakter og Beregninger over adskillige Udgifter til Militæretaten i Danmark, Fyrstendømmerne og Grevskaberne; 1692.

Nr. 65. B. Ekstrakter over Indtægter og Udgifter ved den norske Krigskasse; 1677—78 og 1691.

Nr. 66. Kopi af Skatkammerets Forklaring, hvorefter Generalkrigskommissæren kunde ordinere Militsens Underholdning; dateret 31 December 1674.

Nr. 67. Skatkammerets Forklaringer, hvorefter Generalkrigskommissariatet kunde ordinere Militsens Underholdning; 1675—77.

Nr. 68. Afregninger og Efterretninger angaaende de militære Lønninger; 1645—1703.

Nr. 69. Repartitioner angaaende Krigs-Etatens til-lagte Midler, saa vidt Matrikul-Skatten og Konsumtionen angaaer; 1678.

Nr. 70. a) Designation over adskillige Afregninger med de militære, og hvad deri samt af Krigshospitals-pengene resterede; 1690—91. b) Forklaring over Restancerne i Henseende til de militære Betjentes Lønninger; 1691—92. c) Repartition for Militær-Etatens Afregninger og Restancer, som skulle betales; 1692. d) Balance over de Troppers Betaling, som vare designerede til Ungarn; 1692. e) Avance-Ordonnance for den norske Militie; 1695.

Nr. 71. a) Kopi af Repartitionerne over Indtægter og Udgifter til Landmilitær-Etaten i Danmark, Norge,

Fyrstendømmerne og Grevskaberne, med General-Extrakter over ethvert Steds Indtægt og Udgift; 1691. b) Do. do. i Danmark og Norge i 3die og 4de Kvartal 1692.

Nr. 74. Koncept-Beregning over Udgiften til Militær-Etaten i Grevskaberne Oldenborg og Delmenhorst; (c. 1700).

Nr. 75. Efterretninger angaaende Indkvarteringen i Danmark; 1676—79.

Nr. 76. Koncept-Efterretninger angaaende Regiments-Kvarterers Fordeling paa adskillige Steder; 1675—78.

Nr. 77. General-Lister over a) det nationale og gevorbne Kavalleri i Danmark og Holsten; 1672. b) det gevorbne Infanteri i Danmark, Holsten og Grevskaberne; c) det nationale Infanteri i Danmark og Holsten; 1672. d) Artilleriet og Fæstnings-Betjentene i Danmark og Norge, Holsten og Grevskaberne. e) Kavalleriet og Dragonerne i Norge. f) det gevorbne Infanteri i de norske Fæstninger. g) de i Norge værende 6 nationale Regimenter Infanteri; 1670.

Nr. 78. Fortegnelse paa de Regimenter, som have staaet i Danmark, Holsten og Oldenborg i Marts 1676.

Nr. 79. A. Efterretninger om Proviant og Ammunition til Armeen og adskillige Fæstninger; 1675—79. 1682 og 1695.

Nr. 79. B. Kopi-Afregninger med adskillige Kjøbstæder i Danmark angaaende Brødleverancen til de militære; 1679.

Nr. 80. Overslag paa et Aars behøvende Kornvare for Armeen til Lands og Vands i Danmark, Norge, Fyrstendømmerne og Grevskaberne, samt til Hofetaten; 1704—5.

Nr. 81. Mandtaller og Lister over de i Ladegaarden eller Landmilicens Kvæsthus ved Helsingør fra Lejren ind-

lagte syge og kvæstede, med nogle Efterretninger og Breve desangaaende; 1677—79.

Nr. 82. Mandtaller og Lister over de i Landmilitiens Kvæsthus uden Vesterport for Kjøbenhavn fra Lejren indlagte syge og kvæstede, med nogle Efterretninger og Breve desangaaende; 1677—79.

Nr. 83. Adskillige Lister og Efterretninger om Rytterhestene i Danmark og Hertugdømmerne; 1671 og 1677—79.

Nr. 84. Just Hansens Syns- og Gransknings-Forretning over Oberst Holst's Regiment Bønder under Skanderborg Amt, deres Tilstand i Henseende til Rytterhold; dateret 14 Juni 1676.

Nr. 85. Efterretninger om Inddelingen i Amtet Apenrade til et Kompagni Ryttere ved Kongens Livregiment; dateret 25 August 1686.

Nr. 86. Efterretninger og Inventarier over adskillige danske, svenske og tydske Fæstningers Garnison, Provision og Ammunition; 1661—88.

Nr. 88. a) Anonymt Forslag til Krigsfondens rigtige Indretning i Danmark (uden Dato). b) Bendix Gøriis Forslag til, hvorledes Staldetaten ved Feltartilleriet kunde conserveres (uden Dato). c) Reduktions-Projekt for Danmark af H. Meyer; 20 Juni 1662.

Nr. 89. Krigsrets-Akt og Dom i Sagen mod Lieutenant Mathias Filebay for Drab paa Kvartermester Anders Nielsen, dateret 6 September 1664.

Nr. 90. Kopier af Kapitulationer med paategnede originale Reverser; 1674—78.

Nr. 91. Kopi-Bestallinger, tildels udstedte fra General-Kommissariatet med paategnede Reverser og nogle af Betjenternes til bemeldte Kollegium indsendte Eder; 1676—79.

Nr. 92. Specifikationer, Regninger og Extrakter med

mere angaaende Fouragen til Armeen paa adskillige Steder i Danmark; 1676—80.

Nr. 93. Passer for adskillige militære fra General-Kommissariatet; 1678—80.

Nr. 94. Adskillige Attester, Extrakter og Efterretninger angaaende det militære; 1675—80.

Nr. 95. Marche-Route for Oberst Prehns jyske nationale Regiment til Hest fra Kvartererne i Jylland til Haderslev; 21 Oktober 1699.

Nr. 96. Beregninger over Beløbet af Krigskancelliets udfærdigede Konfirmationer ved Militien i Danmark, Fyrstendømmerne og Grevskaberne, saa og Extrakter af Krigskancelliets Regninger for Stempelpapir, Sportler og Skriverpenge af de kongelige Konfirmationer efter Kristian d. 5tes Død; 1699.

b. Søetaten angaaende.

Nr. 1. Tre Kopier af Admiralitets-Forestillinger til Kongen om Søkvæsthusets Midler, Lønningerne til Søofficererne og Maanedstjenerne, samt Baadsmænds Antagelse i Ribe; dertil en Skrivelse om Krigsskibenes Udredning; 1677—79.

Nr. 2. Søetatens General-Kommissariats originale Forestillinger angaaende Søetatens Tilstand og Økonomi; med Bilag; 1697.

Nr. 3. Kopi af et kongelig approberet Reglement angaaende Eskadrens og Flaadens Ekvipering og Desarmering; 17 Februar 1741.

Nr. 4. Breve og Regninger fra Faktor Joh. Brock i Lybek angaaende adskilligt, som han havde købt til Flaaden; 1675—77.

Nr. 5. Breve og Regninger fra Faktor Joh. Brock i Lybek angaaende adskilligt, som han havde købt til Flaaden; 1678—83.

Nr. 7. Adskillige Dokumenter angaaende Stolpe-Skuden Haabet, dens Bygning, Reparation og Bemanding; 1676—79.

Nr. 9. Ruller og Mandtaller over Mandskabet paa de kongelige Krigsskibe; 1678.

Nr. 10. Ruller og Mandtaller over Mandskabet paa de kongelige Krigsskibe; 1679.

Nr. 11. Ruller og Mandtaller; uden Dato.

Nr. 12. Fortegnelser over de adskillige Slags Skibe, som fandtes ved en Deel Kjøbstæder i Danmark, Slesvig og Holsten, med Efterretninger om deres Drægtighed og Dybgaende med mere; 1677—79.

Nr. 13. Adskillige Dokumenter angaaende Søfolkets Hverving og Indrullering i Jylland og Hertugdømmerne; 1676—79.

Nr. 14. A. Adskillige Dokumenter angaaende de i Hamborg og Glykstad hvervede og til Kjøbenhavn oversendte Matroser; 1678—79.

Nr. 14. B. Efterretninger og Afregninger angaaende de udskrevne Matroser i Danmark og Fyrstendømmerne; 1677—79.

Nr. 15. Extrakt af en Instruktion fra Schoutbynacht Raben angaaende Søfolkens Indrullering i Sjælland; 13 Januar 1705.

Nr. 16. Regninger med flere Dokumenter angaaende nogle Fordringer ved Søetaten; 1674 og 1677—79.

Nr. 17. Nogle Efterretninger og Breve angaaende Flaadens Proviantering og Ekvipering samt Søfolkens Lønninger; 1675. 1677—79.

Nr. 18. Tabeller og Ekstrakter angaaende Flaadens Bemanding og Proviantering; 1677—79.

Nr. 19. Beregninger og adskillige Dokumenter angaaende Flaadens Proviantering; 1678—79.

Nr. 20. Skrivelse fra Søetatens General-Kommissariat

til Bryggerlavet i Kjøbenhavn af 24 Juli 1679, angaaende Leverancen af Skibsøl til Flaaden; med paategnet Erklæring og hoslagt Taxation over enhver Bryggers Kar.

Nr. 21. Nogle Dokumenter angaaende Landofficerernes Spisning paa Flaaden; 1678—79.

Nr. 22. Extrakter og Efterretninger angaaende Udgifterne til Søetaten; 1666. 1676—78. 1688. 1690—92.

Nr. 23. Afregninger og Efterretninger angaaende Byttepengene til Sø- og Landfolkene i Anledning af nogle svenske Priser; 1677—78.

Nr. 24. Adskillige, mest hollandske, Dokumenter angaaende General-Admiral Tromps Fordring i Anledning af nogle Priser; 1676—77.

Nr. 25. To Extrakter af Admiralitetets Protokol angaaende Taxten, hvorefter det fra Norge nedsendte Fyrre-Tømmer i Penge skulde beregnes; 1663.

Nr. 26. Efterretning om de i Behold værende Tømmer-Materialier, som til 31 December 1678 fandtes i Kongens Tømmer-Haver og Plads; med nogle Kalkulationer og Efterretninger angaaende Tømmer-Materialierne; 1676—79.

Nr. 27. Regninger, Extrakter og Breve med mere angaaende Assessor Knud Frandsens Leverance af Tømmerlast fra Norge til Holmen; 1677—79.

Nr. 28. To Kopier af Admiralitets-Ordre, a) om at indtage Baadfolk i Sønderborg; b) om at krydse mellem Kallundborg og Aarhus; 1676—78.

Nr. 29. Kopi af en Admiralitets-Dom, hvorved en svensk Ladning i Skibet «den kronede Fred», ført af Skipper Falklam, blev dømt at være Prisgods; med en hoslagt Attest; 3 Juli 1678.

Nr. 30. N. Klaumans Underretning om de 2 pCt., som de paa Flaaden værende Matroser ved Afskeden blev kortet af deres Gage; 6 Februar 1707. Med et Bilag.

c. Indkomne Breve til Generalkommissariatet
og Admiralitetet.

Nr. 1—10, fra Stabsofficerer; 1671—82.

Nr. 11 a—19 b, fra adskillige kongelige Betjente;
1674—79.

Nr. 22, fra Magistraten og Indbyggerne i Altona;
1675—79.

Nr. 23, fra Magistraten i Cremenpe; 1675—79.

Nr. 24, fra Magistraten og Indbyggerne i Eckern-
förde; 1675—79.

Nr. 25, fra Magistraten og Indbyggerne paa Fehmern;
1675, 1677 og 1678.

Nr. 26, fra Magistraten og Indbyggerne i Flensborg;
1675—79.

Nr. 27—29, fra Magistraten og Indbyggerne i Ha-
derslev, Frederiksstad og Glykstad; 1674—79.

Nr. 30—41, fra Magistraten og Indbyggerne i Hertug-
dømmernes Kjøbstæder; 1675—79.

Nr. 42—50 b, fra adskillige kongelige Betjente i
Hertugdømmerne; 1671—81.

Nr. 51—52, fra Grevskaberne Oldenborg og Delmen-
horst; 1675—88.

Nr. 53, fra Adelen og andre i Hertugdømmerne og
Grevskaberne; 1675—79.

Nr. 54, fra den hessiske Kommissær Schönwolff.

Nr. 55, fra Resident von Lente i Lybek.

Nr. 56—75, fra militære og adskillige andre an-
gaaende Krigsvæsenet; 1658—99.

Nr. 76—77, fra adskillige; uden Dato (fra 17de og
18de Aarhundrede).

Nr. 78. Indkomne Breve til Admiralitetet; 1675—80.

Nr. 79—81, (til Generalkommissariatet) fra forskjellige,
vedkommende Krigsvæsenet og Udskrivninger; 1675—1700.

Nr. 82, fra Landkommissær Jesper Nielsen Hutfeldt; 1674—80.

Nr. 83, fra Nicolai Christian Becker; 1677—87.

Nr. 84—85. Kongelige Reskripter til de deputerede ved Generalkommissariatet; 1677—78.

Nr. 86, (til Generalkommissariatet) fra Thøger Lassens (Aalborg); 1674—79.

